

Didactica nr.8/revista de specialitate

DIDACTICA

Periodic cu apariție lunară

*Articole, metode și tehnici noi de lucru la clasă, proiecte
educaționale, parteneriate, studii*

Nr. 8/Martie, 2009

Redactor și coordonator:

Înv. Sorina Ghiurcă, Școala cu clasele I-VIII, Lespezi, jud. Bacău

Referenți științifici:

Prof.dr. George Roșu

Prof.dr.Luminița Mocanu

Prof.Insp.șc.de specialitate Înv.Primar Grigore Ecaterina, ISJ Ilfov

Colectiv de redactie:

1.Inst.I Gherman Cornelia, Școala nr. 6 Roman, jud. Neamț

2. Înv.Diana Moisoc, Școala cu cl. I-VIII Nr. 2, Marginea, jud. Suceava

3. Educ.Gifei Margareta Grădinița cu program prelungit Nr. 35 Bacău

4.Înv. Adriana Caciuc, Școala cu clasele I-VIII nr.1 Al. I. Cuza, Fălticeni, județul Suceava

5.Inst.Camelia Suru, Școala cu cls I-VIII,, Romul Ladea” Oravița, jud. Caraș- Severin

Colaboratori:

6. Inst. Daniela Lungu, Gradinița nr.23 Brașov, jud. Brașov

7.Institutator metodist, Natalia Rotaru, ISJ Ilfov

8.Înv. Gabor Ramona Adi, Școala cu clasele I – VIII Traian , jud. Bacău

9.Institutator Tănase Mariana, Școala cu cls. I –VIII nr.1 Chitila, jud. Ilfov

10.Insttit. Grecu Elena Daniela,Grădinița nr. 24 „Licurici” jud. Brasov

11. Inst. Popa Adriana Sorina Gr. Școala “Dr.Lazăr Chirilă”Baia de Arieș, Alba

12. Inv.Ana Hodoroba, Scoala Nr 10 Bacau,jud. Bacau

13. Înv.Oltean Corina, Școala cu clasele I-VIII,„Mihai Eminescu” Alba Iulia, jud. Alba

14.Inst.Castelia Dugaiașiu, Școala cu clasele I VIII Unirea, jud. Dolj

15. Inst. Diaconescu Dorina, Școala cu clasele I-VIII Volovăț, jud. Neamț

16.Inst. Cojocaru Gabriela, SAM Borlesti, jud. Neamț

17.Institutator, Cozma Magdalena,Școala Veja, Stănița, Jud. Neamț

18. Educ.Cecilia Voinea, Școala „Mihai Eminescu”, Roman – Neamț

19.Înv. Prof. Crăciun Dana, Școala cu clasele I-VIII Nr.1 „AL.I.Cuza”, Fălticeni, jud. Suceava

20.Institutator: Cazaciuc Daniela, Școala cu cl. I-VIII, nr. 2, Marginea, jud. Suceava

21.Înv.Drăgoiu Neacșa, Școala cu cl.I-IV Bălaia, Smeeni, jud.Buzău

22.Inv.Daniela Maria Săndulache, Școala Galbeni, jud. Bacău

23. Înv.Nistor Marian „Grup școlar economic ” Johanes Lebel ” Tâlmăciu , jud. Sibiu

24. Inst. Logigan Daniela, G.P.N. Nr.2 Mitocu Dragomirnei,

25.Prof. Covașă Aurora , Școala cl. I-VIII Nr.2, Marginea jud. Suceava

26. Instit. Lucaci Geanina, Școala cu clasele I-VIII „Ioan Băncescu” Loc. Adâncata, jud. Suceava

27. Inst. Macoviciuc Alina – Manuela , Școala cu clasele I-VIII „Ioan Băncescu” Adâncata, jud. Suceava

28. Educator: Breazu Steliana – Aurelia,Grădinița cu program normal Vieru, jud. Giurgiu

29.Inst. Mioara Tofan,Școala Nr. 1 „ Al. I. Cuza”, Fălticeni, jud. Suceava

30.Inst. Verdeș Maria, Șc. cu clasele I-IV Sasca Mică, Com.Luncii, jud. Suceava

31.Înv. Frăsinescu Maria,Școala cu clasele I – VIII Ciuturăști , jud. Bacau

32.Înv. Blănuș Petronela,Școala cu clasele I-VIII „ Mihail Andrei “ Buhuși, jud. Bacau

33. Educ.Eugenia Rotaru, Gradinita Telejna, com Zăpodeni, jud. Vaslui

34. Institutator Simion Mariana – Nina, Școala de arte și meserii Buhoci, jud. Bacău

35. Inv. Ardei Bernaveta, Școala cu clasele I-VIII Galbeni, jud.Bacău

36. Inv. Belc Eelena –Scoala gen. nr. 28- Brasov

37.Prof. Ionescu Carmen-Scoala gen. nr. 28 Brasov

38.Ed. Girbacia Oana –Gradinita nr. 23- Brasov

39.Inst. Armenean Mariana-director Grad.nr.19-Brasov

40.Inst. Catincescu Adriana-Gradinita nr. 19- Brasov

41. Inv. Maria Biber, Școala de Arte și Meserii Nisiporești, jud Neamț

42. Inv. Vasile Biber, Școala de Arte si Meserii, Nisiporești, jud Neamț

43. Institutator Marineta Olariu, Școala cu clasele I-VIII Girov, județul Neamț

44. Inst. Verdeș Maria, Școala cu clasele I-IV Sasca Mică, comuna Cornu Luncii, județul Suceava

45.Înv. Man Daniela Dorina,Școala cu clasele I-VIII „Romul Ladea” Oravița, jud. Caraș- Severin

46.Prof. Mirela Bocu, Scoala Lespezi, com Garleni, jud. Bacau

47. Prof. Mariana Ionescu, Școala Nr. 2 Girleni, jud. Bacău

Bun venit , primăvară!

Martie

„Pentru ca ființa mea să fie ceea ce este, pentru ca picioarele mele să umble pe fața pământului și ochii mei să lase urme prin pulberea stelelor, pentru ca sufletul meu să cânte și să plângă și gândul meu să fugă mai iute ca

vântul...pentru ca să pot spune și eu, și tu , și noi, a trebuit să deschid ochii în brațele ei, să-i aud cântecul deasupra leagănului, să o văd plângând în ceasuri de necaz și să o ascult, pentru-că vorbele ei îmi spuneau ce este bine și ce este rău, ce este frumos și ce este urât, ce este drept și ce este nedrept, ce este cinstit și ce este necinstit, cum să fiu om în lume și cum să înțeleg trecerea din lume. Primele cărți de școală ea mi le-a deschis, primele cuvinte , cu ea le-am rotunjit...

Mama este ceea ce nu se uită, pentru-că chipul său este întipărit în alcătuirea ființei tale.

Altfel nu știai nimic și nimeni nu știa că ai fi putut să fii.

Caut-o în ceasurile zilei și nopții, caut-o în amintire și spune-i cuvântul înțeles de toate neamurile pământului, alcătuit din toate cuvintele tale: mama!

Și ea va fi fericită!”

Ion Horea, Mama, 8 Martie, 1967

Lupta dintre primăvară și iarnă

*A venit așa deodată
Primăvara cea curată
Cu miros de ghiocei
Și frumoși și mititei.
Iarna încă n-a plecat
Și se pune pe visat:
Cum că ea mereu domnește
Și la toți le poruncește.
Primăvara-i supărată
Fiindcă iarna nu-i plecată
E ascunsă printre nori
Când suflă, ne trec fiori.
Iarna este foarte rea
Să câștige, ea ar vrea,
Lupta ei cu primăvara
Propusă de toată țara.
Primăvara-i optimistă
Și să lupte ea insistă
Speră că va câștiga
Lupta cu iarna cea grea.
Și-au propus ca într-o zi
Ele se vor întâlni
Cel mai bun va câștiga
Și-l va ști toată lumea.*

*A sosit ziua cea mare,
Să se afle cea mai tare,
Cea care va domni
Să aducă bucurii.
Iată, lupta s-a pornit!
Spectatorii au venit
Repede s-a terminat
Pe mulți însă a speriat.
Totul s-a clarificat:
Primăvara-a câștigat,
Dar nu va domni mereu
Fiindcă așa a vrut Dumnezeu.
Iarna nu s-a supărat,
Din contra, s-a bucurat,
Și spunea în gândul ei:
„Poți să câștigi, doar de vrei!”
Primăvara a domnit
Pe oameni n-a chinuit
Și cu iarna a format
Un pact neașteptat.*

Rebeca Farcaș, cl a IV-a A,
Școala Lespezi, jud. Bacău,
Inv. Sorina Ghiurcă(martie, 2008)

*Primăvară, mamă verde!
Frumusețea nu și-o pierde,
Ea aduce fericirea
Pace-n suflet și iubirea.*

*De oameni este plăcută,
Chiar de-i o mamă tăcută,
Ea aduce mândrul soare
Pământului îi dă culoare.*

Rebeca Farcaș, cl. a IV-a,
Șc. Lespezi, Bacău
Înv. Sorina Ghiurcă

Primăvara

*Este-o zi de primăvară,
Fără nori pe cerul mare,
Numai păsările călătoare
Se-nvârtesc pe lângă soare.*

*Iar pe câmpul depărtat,
Oamenii s-au apucat,
De arat și semănat...
Ziua-ntreagă au lucrat!*

Dan Antonio clasa I B
Inst Popa Adriana Sorina
Gr. Șc. "Dr.Lazăr Chirilă"
Baia de Arieș, jud.Alba

Clasa I B Inst. Popa Adriana Sorina
Gr. Șc. "Dr.Lazăr Chirilă"
Baia de Arieș, Alba

Primvara, anotimpul renașterii și al bucuriei

Sărbătoarea mărțișoarelor

Înv. Gabor Ramona Adi,
Școala cu clasele I – IV Bogdănești ,
jud. Bacău

Mărțișorul e o întrupare a bucuriei de a trăi, a dragostei de viață,
Un semn prin care noi ,oamenii,salutăm renașterea naturii odată cu venirea primăverii.
Este simbolul soarelui primăverii al carui chip seamănă, în credința populară,cu un ban de argint.

Elevii claselor I și a III a de la Școala cu clasele I – IV Bogdănești / Traian vor sărbători și ei sosirea acestui minunat anotimp , primavara,confectionând și ei mărțișoare pe care să le dăruiască celor care le sunt alături zi de zi alinându-i , iubindu-i și sprijinindu-i permanent : mamelor ,bunicelor si altor ființe dragi lor.

Iată câteva din modelele propuse copiilor :

Povestea lui Mărțișor

*În vremuri de demult cândva,
Bătrânul Soare se-ntrupa
Într-un fecior frumos și blând
Ce cobora lin pe pământ,
De-al fetelor surâs furat
Duminica la horă-n sat.
Lăsă luciri de aprig dor
În inima fecioarelor,
Iar nopțile treceau cu greu
Chiar pentru preamăritul zeu.
Trecut-au luni și ani în zbor,
Dar fericirea tuturor
Fu destrămată într-o zi
Când Soarele nu mai veni.
Într-un castel întunecat,
O ură creștea ne-ncetat
În sufletul dragonului*

*Trecu o lună , și-ncă două,
Și iată se făcură nouă.
Se duse vara, apoi toamna,
Veni cu cușma-i albă, iarna.
Nici asprul ger nu l-a oprit
Din drumul pe care-a pornit.
În Făurar, pe la sfârșit,
Flăcăul nostru a găsit
Castelul cel întunecat
Cu Soarele întemnițat.
O luptă aprigă s-a dus
Ce a durat pân'la apus,
Când, plin de răni și vlăguit,
O dată doar a mai lovit
Și capul monstrului hidos
S-a și rostogolit pe jos.*

*Pizmaș pe frumusețea lui.
Lumina pe pământ s-a stins,
Chipeșul soare a fost prins
Și-n beciul rece aruncat,
Legat și-n lanțuri ferecat.
Și graiul păsărelelor,
Și zâmbetul copiilor,
Toate s-au dus, iar pe obraz
Doar lacrimile au rămas.
Pornit-au mulți flăcăi de-acum,
Pe-anevoiosul, lungul drum
Să-nfrunte fioroasa fiară,
Dar soarta fu ca ei să piară.
Și iată că-ntr-o bună zi,
Un tânăr mândru se ivi,
Curat cu suflet ne-ntinat
Și cugetul neînfricat.
Și-n zori de ziuă a pornit
Pe drumul ce-i era ursit.*

*Pe cer Soarele lumina,
Zăpada albă scânteia,
Iar oamenii și-au amintit
Că multă vreme n-au zâmbit.
Pe neaua albă, undeva,
O viață încet se stinge;
Al vieții sânge roșu-aprins
Cu albul pur în zoc s-a prins.
Jur-împrejur au răsărit
Albi ghioceli ce-au înflorit
Ca o speranță dătătoare
De viață și de sărbătoare.
De-atunci, tânărul Mărțișor,
Căci el era acel fecior,
Este întâiul vestitor
Al primăverii tuturor.
Femei și fete, copilași,
Își împletesc doi ciucurași
Din alb și roșu de fuior,
Purtați pe piept ca mărțișor.*

*Culorile îngemănate
Aduc belșug și sănătate;
Seva de hrană dătătoare
Renaște viața de sub soare.*

*Lângă un plop dintr-o poiană s-a ivit
un ghiocel, cu scufița pe o sprânceană, și
mic... ca vai de el!*

*-Ce-i cu tine? a țipat încremenit bradul
când l-a văzut. Tu nu vezi ce vânturi bat,
ce viscol e? Nu vezi că-i un ger cumplit?*

*Curajos din fire, ghiocelul i-a
răspuns de sub căciulă:*

*-Eu am treburi importante, doar nu crezi
că mă joc! Am venit să vestesc primăvara,
gata cu iarna!... Și scuturându-și haina
albă, a privit bucuros în jur: -Ce mult am
stat sub zăpadă!!!*

*Soarele, când a văzut curajul micului ghiocel, i-a trimis o rază caldă ca să-l mai
încălzească puțin. Atunci, mândru, ghiocelul privi spre brad și îi șopti:*

-Vezi cine sunt eu?

*Draga mea mămică
Parcă-i o furnică
Pe noi ne-ngrijește
Zi de zi muncește.
Dac-o supărăm vreodată,
Totdeauna ea ne iartă.
Așa e mămica mea
Și-o iubesc cât voi putea.*

cl.a-II-a A

Șc. Nr.6 Roman, Inv Cornelia Gherman

Kis Iulia – grupa pregătitoare Grădinița nr. 23, „Dințișori de lapte”, Brașov
Coordonator: **Inst. Lungu Daniela**

Un copil căruia trebuie să-i găsim calea spre excelență

Inv. Ana Hodoroaba,
Scoala Nr 10 Bacau, jud. Bacau

Un mic geniu este ANDREI HURGHEȘ de la Școala Nr 10 Bacău. Știe istorie (aceasta este pasiunea lui) cât un profesor. La 10 ani, se antrenează în dialog cu istorici pe care îi blochează pur și simplu prin cultura lui. Dar, la atât se limitează prezența lui, satisfacția lui. Am dorit să-l înscriu la concursuri pe teme istorice, dar.... așa ceva nu există în România pentru copii de vârsta lui. Aș fi vrut să-l audă o țară întreagă, dar... din nou, cei mari au alte probleme. De aceea, m-am bucurat mult că pot spera la oportunitățile "Revistei Excelență" care scot la lumină valorile. Andrei se descrie foarte bine în rândurile de mai jos. Pentru el, activitățile predominante de joc pe care le au copiii de vârsta lui sunt plictisitoare. Întotdeauna a preferat o carte în locul unei mingi. Tot ceea ce citește reține. Cu lux de amănunte. Are o memorie fantastică, de lungă durată. La fel și gândirea este matură pentru vârsta lui. A citit sute de cărți. Excelează și la celelalte obiecte. Dar istoria este deja învingătoare.

"Mă numesc Andrei Hurgheș. De mic am fost pasionat de istorie. Foarte mulți ani mi-am dorit să devin egiptolog. Am citit multe cărți în domeniu, am vizionat foarte multe documentare și am încercat să știu cât mai multe. Mă pot mândri cu un vast pachet de cunoștințe diverse.

De multe ori mi s-a întâmplat ca atunci când abordam o discuție pe o temă istorică să pierd noțiunea timpului, să uit să mă opresc. Întotdeauna am fost un copil visător, care și-a pus multe întrebări, cu o sete de cunoaștere nemărginită. Mi amintesc că am întrebat-o pe doamna educatoare „de ce Iisus Hristos i-a salvat pe ceilalți, dar nu s-a salvat pe sine?”. Normal că doamna nu a reușit să-mi răspundă.

Subiectele preferate de studiu sunt: războaiele lui Napoleon, Imperiul indian, Regatul khmerilor, Imperiul chinez, Egiptul antic, Imperiul rus și domnia lui Ludovic al XIV-lea.

Îmi place să cred că Atlantida chiar există, în America de Sud și că o voi descoperi într-o zi.

Am participat la multe concursuri școlare, am obținut rezultate frumoase, dar nu le pot considera foarte importante. Pe viitor aș dori să obțin premii naționale și nu numai, la olimpiadele de profil uman, atunci voi ajunge să mă consider cu adevărat împlinit.

Școala este un factor determinant în viața mea, ea mi-a deschis multe oportunități și m-a ajutat să ajung ceea ce sunt. Orientările și aspirațiile diferite față de copiii de vârsta mea, m-au distanțat de colegi. Nu pot spune că se comportă urât cu mine, dar nici nu suntem prieteni.

Consider că am un mediu de viață echilibrat și ceea ce este mai important pentru mine este că familia încearcă să-mi îndeplinească nevoile legate de studiu.

Vreau să studiez la Oxford și să devin un arheolog renumit care să facă descoperiri importante pentru omenire. De asemenea, aș vrea să-mi construiesc un vast imperiu de afaceri și să mă lansez în domeniile noi ,cu un potențial foarte mare.

Nimic nu se obține fără muncă, și ,deși va fi extrem de greu ,știu că greutățile ne fac mai puternici și că nimic nu este imposibil.

Aș putea să stau zile întregi închis într-o bibliotecă ,fără să mă plictisesc și fără să caut compania celor din jur. Până acum nu am un cerc de prieteni, dar nu mă deranjează acest lucru. Pot spune că prietenii mei cei mai dragi sunt cărțile.

Consider că profesorul ideal este cel care știe să trezească interesul elevului față de domeniul său de activitate și să îi capteze atenția.

Cred în viitorul meu și mă văd peste ani ca o persoană importantă ,cu o viață frumoasă și cu realizări pe măsura așteptărilor mele!"

Natură, drumeție, prietenie

**Înv. Oltean Corina,
Școala cu clasele I-VIII, „Mihai Eminescu” Alba Iulia,
jud. Alba**

PROIECT EDUCȚIONAL

MOTTO:

„A înțelege natura înseamnă a înțelege viitorul, dar a face ceva pentru salvarea naturii, atât de amenințată azi, înseamnă a contribui la fericirea omenirii.”

Descrierea proiectului

ARGUMENT:

De două milioane de ani ,de când există omul pe pământ, natura l-a ocrotit, fiindu-i prietenă. Ea l-a protejat, respectându-și legile, regenerându-se nestingherită. Dacă ne gândim că prietenia este legătura care-i unește pe oameni, afecțiunea dintre ei, atunci înțelegem că și omul trebuie să manifeste respect și dragoste pentru natura, că lumea ce constituie realitatea inconjurătoare, cu tot ce este însufletit și neînsufletit. Omul trebuie să manifeste înțelegere pentru ființele și neînsufletele ce compun lumea inconjurătoare.

Pentru a fi prietenul naturii trebuie să ai o gândire și un comportament ecologic.

Pentru a înțelege mai bine aceasta , copiii trebuie să știe că „ecologia” îi sfătuiește ce este și ce nu este bine să facă în relația lui cu natura, într-un cuvânt, aceasta îl învață pe om cum să ocrotească natura.

Totodată, drumeția este un bun prilej de a ne cunoaște în afara școlii, de a interacționa în grup ,de a studia comportamentul și atitudinea copiilor. Copiii vor învăța practic cum să observe lucrurile pe care altfel le-ar fi trecut cu vederea, își vor putea spune părerea referitor la un subiect pus în discuție fără a fi constrânși de atmosfera din clasă sau de calificativ și se vor manifesta liber. Învățătorul are prilejul de a aprecia sau pune în discuție atitudini și comportamente și de a corecta manifestările mai puțin laudabile față de natură și față de grupul din care face parte.

Pentru a fi prietenul ei trebuie să ai un comportament ecologic, să o ocrotești ,menținând curatenia și îngrijind frumusețile ei ,orinde te-ai afla .

OCROTIND NATURA , NE OCROTIM PE NOI ÎNSINE !

SCOPUL PROIECTULUI:

Proiectul își propune să determine elevii să își reconsidere modul de a trăi în raport cu natura, să o protejeze, pentru a putea beneficia de darurile vitale ce ni le oferă cu atâta generozitate și formarea comportamentului ecologic adecvat și derularea de acțiuni concrete de protecție a mediului înconjurător, să aibă o atitudine pozitivă în cadrul grupului și să manifeste spirit de echipă și fair-play.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

a)Privind copiii implicați în proiect:

Familiarizarea copiilor cu aspecte ale poluării mediului înconjurător;
Formarea unei atitudini de respect și adoptarea unui comportament eco-civic față de natură;
Adoptarea unui comportament dezaprobat față de cei care încalcă normele de protecție a naturii;
Formarea unor capacități și deprinderi de protejare a naturii;
Desfășurarea de activități practic-gospodărești;
Colecționarea unor materiale din natură pentru a servi la realizarea de creații personale;
Realizarea de portofolii;
Dezvoltarea comportamentelor de cooperare în grup;
Dezvoltarea responsabilităților și formarea deprinderilor de interacțiune socială;

b)Privind cadrele didactice:

Încurajarea cadrelor didactice pentru crearea unui mediu educațional care să favorizeze educația ecologică a elevilor;
Promovare unor metode și tehnici noi de lucru cu elevii;

c)Privind părinții și ceilalți parteneri educaționali:

Conștientizarea acestora cu privire la rolul pe care îl au în educarea copiilor din perspectiva relației cu natura;
Creșterea implicării acestora în acțiunile promovate de școală pentru crearea unui mediu sănătos;
Stabilirea unor bune relații de colaborare între învățător și părinți, între părinți și elevii clasei;

GRUP ȚINTĂ:

*elevii clasei a II-aB

PARTENERI SI COLABORATORI:

*învățătoarea clasei, părinții elevului Savu Alexandru care s-au implicat în organizarea și sponsorizarea activității, bunicii elevului de la Pâclișa;

PERIOADA DE DESFĂȘURARE: octombrie 2008 ;

STRATEGII DE REALIZARE:

Forme:

drumeție în împrejurimile orașului Aba Iulia, la Pâclișa, la invitația părinților și bunicilor unui elev din cl. a II-a B de la Școla „Mihai Eminescu”;

realizarea unor portofolii pe teme date care să cuprindă chestionare, pictură, colaje, compuneri;

METODE ȘI PROCEDEE: activități de informare, activități practice, munca în echipe,

portofoliul, desen, chestionare, drumeția, excursia, concursul, jocuri didactice și sportive;

RESURSE MATERIALE: saci din plastic, semințe de flori, materiale și unelte necesare

activităților, calculatorul, imagini, postere, mape, coli de scris, pliante, acuarele, carioci,

culori, markere, vopsea, pensule, aparat foto, mânuși plastic;

RESURSE FINANCIARE: personale, fonduri provenite din sponsorizări ale părinților;

EVALUAREA PROIECTULUI: expoziții cu lucrări ale copiilor, chestionare, diplome, realizarea

unui portofoliu, album foto-un CD;

Activități planificate

1. Observarea naturii:
 - forme de relief;
 - condiții meteo;

- schimbările petrecute în acest anotimp;
- observarea unei păduri de stejar;
- colectarea de frunze și ghinde;
- observarea unei livezi cu meri, nuci, cireși și pruni;
- colectarea de frunze de pomi fructiferi, culegerea și gustarea fructelor;
- observarea arbuștilor : măcieș, porumbele, păducel (gustarea fructelor), discuții despre utilizarea lor;
- discuții privind modul de protejare a naturii și despre poluarea mai scăzută a aerului și solului în afara orașului;
- discutarea și aplicarea comportamentului ecologic; soluții privind resturile de la servirea mesei, atitudinea față de copaci, insecte, etc.

2. Dezvoltarea comportamentelor de cooperare în grup:

- jocuri și întreceri între echipe;
- pregătirea mesei și servirea prânzului;
- activități comune în casă;

Desfășurarea activităților

A fost prilejul să descoperim cât de frumoasă e toamna, și cât de plăcut e să te bucuri de prieteni și de natură! Am plecat sâmbăta dimineața cu un microbuz plin de bună dispoziție și de curiozitatea referitoare la surprizele ce ne așteaptă.

Dar timpul trece pe nesimțite și trebuie să mulțumim pentru această zi minunată și să pornim spre casă. Vom povesti părinților despre această zi, vom pregăti portofolii pe teme date și vom realiza desene și colaje cu materialele adunate din natură. Acum suntem mai bogați !

Am învățat jucându-ne și ne-am jucat învățând!

Hiperactivitatea la copii

**Inst.Castelia Dugaiasiu,
Școala cu clasele I VIII Unirea, jud. Dolj**

ADHD este un sindrom definit clinic, caracterizat prin limitarea inadecvată pentru vârsta a atenției sustinute, asociată de obicei cu impulsivitate și hiperactivitate. Are o înaltă prevalență, puternic impact personal și social și deseori este asociat cu alte tulburări de dezvoltare sau psihiatrice. Genetica joacă un rol important în originea ADHD, dar și factorii de mediu par a fi importanți în expresia acestui sindrom. Informațiile despre ADHD sunt importante pentru pediatru, care deseori joacă un rol central în identificarea, coordonarea și evaluarea tratamentului.

Majoritatea părinților consideră că un copil trebuie să fie activ, să exploreze mediul, să fie curios și, dacă se poate, extrovertit. Dar nu toți copiii sunt așa. De când sunt mici, chiar bebeluși,

putem observa daca urmeaza sa fie mai activi sau mai pasivi, mai vorbaretii sau mai tacuti. Lucrul acesta se poate schimba in timp, dar ramane totusi o oarecare tendinta. Exista insa copiii hiperactivi, cei care „au probleme” si „fac probleme” in jurul lor. In continuare vom discuta despre problemele de comportament ale acestei categorii de copii.

O tulburare de comportament foarte raspandita in ultimii ani – sau in mai mare masura identificata – este tulburarea de atentie si hiperactivitate (engl. ADHD: „Attention Deficit and Hyperactivity Disorder”). Exista trei posibilitati de manifestare a acestei tulburari:

- ADHD cu pondere mai mare de manifestare a inatentiei (care este mai mult decat neatentie, se manifesta printr-o serie de comportamente care reflecta lipsa capacitatii de concentrare a copilului)
- ADHD in care predomina componentele de hiperactivitate si impulsivitate
- ADHD combinat, in care sunt prezente atat elementele de inatentie, cat si cele de hiperactivitate / impulsivitate.

Indicii care pot fi de folos parintelui pentru a sti mai bine ce se poate face in aceste cazuri. Acest lucru este important, pentru ca majoritatea parintilor care au copii hiperactivi (aceasta componenta fiind cea care deranjeaza parintele cel mai adesea) ii considera pe acestia ca fiind „copii rai” sau neascultatori, care trebuie pedepsiti mai aspru decat ceilalti copii mai linistiti. In realitate, exact contrariul este adevarat: acesti copii trebuie pedepsiti cat mai putin si trebuie incurajati mai mult, pentru ca ei nu sunt „rai”, ci mai degraba nu pot face ceea ce li se cere. La ei granita dintre „nu vreau” si „nu pot” este foarte greu de delimitat, sau mai degraba balanta inclina inspre lipsa capacitatii de a face anumite lucruri. De exemplu, daca in mod normal un copil care se joaca impreuna cu alti copii invata ca a respecta regulile jocurilor ii ajuta sa se relationeze mai bine la ceilalti, copiilor cu ADHD le este foarte greu sa inteleaga acest lucru si ca atare sa respecte regulile jocurilor. Astfel, ei vor fi respinsi de ceilalti copii si, mai mult, nu vor intelege de ce sunt respinsi. De asemenea, manifestarile agresive, faptul ca se bat cu alti copii, ii fac sa fie neplacuti in ochii celorlalti copii si adulti, astfel ca nu de putine ori ajung sa fie singuri, parasiti de tot. De aceea se spune ca cei care au cel mai mult de suferit datorita comportamentelor nedorite ale acestor copii sunt chiar ei insisi. Desigur, este greu pentru parinti si ceilalti adulti sa ii disciplineze, dar acest lucru este pentru parinte mai degraba o dificultate decat o suferinta. Devine suferinta abia atunci cand copiii, ajunsi adolescenti, pot avea si tulburari de conduita. Aceste lucruri se pot intampla chiar si in familiile crestine. Motivul nu este o educatie necorespunzatoare, ci o tulburare care nu a fost depistata si tratata la timp.

De multe ori este nevoie de specialisti, uneori de medicatie. Dar si parintii pot face anumite lucruri, mai ales pentru a preveni inrautatarea situatiei.

Copiii cu ADHD pot fi depistati de la varste mici. De fapt, diagnosticul clinic de ADHD – care trebuie confirmat de un psihiatru – presupune prezenta unor semne incepand cu varsta prescolara. Aceste semne devin evidente sau sunt accentuate o data cu inceperea scolii, pentru ca mediul social si cerintele academice solicita acele abilitati care in cazul copiilor cu ADHD nu sunt deloc punctele lor tari. De pilda, ei trebuie sa stea linistiti in banca timp de 50 de minute, insa ei tocmai asta nu pot sa faca. Fiind „imprastii”, uita diferite lucruri acasa (realmente isi uita caietul cu tema facuta, uneori pe jumate, pentru ca au uitat ca trebuie sa o termine dupa ce au inceput sa faca altceva, plictisindu-se prea repede de ceea ce au inceput).

1. Comportamentul

Majoritatea problemelor comportamentale ale copiilor si adolescentilor cu aceasta tulburare sunt legate de impulsivitate si distractibilitate. Ei sunt „neobositi” – insa reusesc sa ii oboseasca pe cei din jurul lor, nu pot sta intr-un loc nici chiar pentru o perioada scurta de timp. Unii vorbesc mult si au dificultati in amanarea recompensei (de exemplu, daca vor sa fie dusi in parc, acest lucru trebuie sa se intample acum, nu maine sau peste o saptamana).

2. Relatiile sociale

Copiii cu ADHD au dificultati in a-si face prieteni si a respecta regulile sociale. Nu respecta limitele impuse de ceilalti si tind sa ignore cererile care le sunt adresate. De obicei trebuie sa li se repete de zeci de ori ce trebuie sa faca si in final tot nu fac acel lucru. De asemenea, le este greu sa respecte sentimentele, drepturile si proprietatea / obiectele care apartin celorlalti. Sunt deseori agresivi, dominanti – ceea ce ii face sa fie neagreati de catre ceilalti copii. Ei nu respecta regulile jocurilor si au dificultati in a-si astepta randul la joc – nu sunt preferati ca parteneri de joaca.

3. Dificultati la nivel intelectual

Categoria de copii care au mai mult probleme de atentie se concentreaza mai greu si uita repede ceea ce li se spune (au un deficit al memoriei de scurta durata). Le este greu sa anticipeze consecintele actiunilor. Deseori, aceste dificultati sunt insotite de tulburari de invatare sau de vorbire.

Copiii cu ADHD sunt la fel de inteligenti si capabili ca ceilalti copii dar nu stiu cum sa isi utilizeze resursele de care dispun.

4. Dificultati la nivel emotional

Avem de-a face in primul rand cu lipsa controlului impulsivitatii. Daca se infurie, nu stiu cum sa se linisteasca, reactioneaza la primul impuls.

Emotiile sunt extrem de fluctuante – trecand rapid de la o stare de tristete la una de exaltare si invers. Pot sa fie prieteni, iar in urmatorul moment sa devina ostili. Au o toleranta redusa la frustrare si pot avea „crize de nervi”.

5. Dificultati la nivel fizic

Toleranta mare la durere care ii caracterizeaza, combinata cu asumarea unor riscuri extreme pot constitui un pericol pentru integritatea la nivel fizic (ex. ranirile datorate loviturilor, efectele abuzului de substante etc.).

Ce pot face parintii pentru acesti copii cu ADHD? In primul rand, este indicat sa obtina confirmarea faptului ca este vorba despre o asemenea tulburare. Trebuie depasite barierele legate de a merge la medicul psihiatru. Copilul nu este „nebun”, are doar nevoie de mai mult ajutor. Exista inclusiv riscul de a considera ca un copil are aceasta tulburare in conditiile in care sunt prezente doar cateva dintre caracteristicile amintite, ceea ce ar putea fi o greseala. De aceea, este necesar sa se faca apel la un specialist.

La copiii cu ADHD, mai mult decat la ceilalti copii, este necesar sa facem distinctia intre disciplinare si pedeapsa. Parintele ajunge sa recurga la pedeapsa deoarece simte ca nu mai are resurse. De exemplu, se simte prea manios, nu mai face fata si simte ca nu mai are energie pentru a rezolva totul cu calm. Atunci urmeaza pedeapsa, adica acele comportamente din care copilul nu va invata decat ca trebuie sa evite situatiile in care este pedepsit. Nu va invata sa nu mai faca acele lucruri, ci sa evite pedeapsa. A evita pedeapsa la o varsta mica inseamna, poate, a ascunde faptele rele de ochii parintilor. In adolescenta insa, acest lucru inseamna a nu mai respecta autoritatea parintelui, a lua decizii care ii sunt daunatoare adolescentului, dar cel putin il va intrista pe parintele care „prea l-a tinut din scurt”. Este tot o razbunare, care insa poate avea consecinte devastatoare. Din acest motiv, se recomanda disciplinarea insotita de dragoste. Acest lucru implica fermitate din partea parintelui, dar in nici un caz agresivitate. Metodele cele mai eficiente, mai ales pentru copiii cu ADHD, sunt:

▪ Recompensele

Rareori adultii se gandesc sa il recompenseze pe copil atunci cand acesta face ceea ce se asteapta. Ei se gandesc ca „este normal sa fie asa”. Totusi, ignorarea faptelor bune il fac pe copil sa inteleaga ca ele nu sunt importante, deci nu trebuie sa le mai faca. Dimpotriva, recunoasterea

și recompensarea lor îi transmit mesajul că sunt importante. Pentru copiii cu ADHD cea mai eficientă este recompensa materială – ex. sub formă de obiecte. Cu toate acestea, în general, lauda este de preferat, se poate observa că pentru acești copii nu este suficientă întotdeauna, mai ales la vârste mici.

▪ **Consecințele logice și naturale.**

Consecințele naturale sunt cele care decurg dintr-un anumit comportament, fără ca părintele sau o altă persoană să intervină. De exemplu, în situația în care copilul își uită acasă caietul, nu va avea pe ce să scrie. Uneori acest lucru îl determină pe copil să își amintească data să își pună caietul în ghiozdan. Alteori însă, nu este suficient acest lucru. Părintele sau un alt adult va recurge la acțiuni cu consecințe logice ce decurg din comportamentul copilului. De exemplu, nu este logic ca unui copil să i se interzică să se uite la televizor timp de o săptămână pentru că a spart o vază. Aceasta este mai degrabă o pedeapsă. În schimb, i se poate spune că vaza va trebui înlocuită. Pentru aceasta va trebui să le dea părinților bani din economiile proprii, pentru a înlocui vaza.

Bibliografie:

Iancu M, Popescu V, Dragomir D et al – ADHD și afecțiuni comorbide. Poster, Congres Național de Pediatrie, Mamaia, 2003 (vezi carte rezumate).

Popescu V – Copilul cu sindrom THADA (ADHD). În: Popescu V (ed): Algoritm diagnostic și terapeutic în pediatrie, București, Ed. Amaltea, 2003, 40, 464-467.

Smucker WD, Hedayat M – Evaluation and treatment of ADHD. American Family Physician, 2001, 64, 817-829.

Rolul de cadru didactic

**Inst. Diaconescu Dorina,
Școala cu clasele I-VIII Volovăț, jud. Neamț**

Rolul de cadru didactic presupune argumentarea într-un multiplu păienjenis de grup de referință care impun profesorului cerințe diferențiate: el reprezintă autoritatea publică, ca reprezentant al statului, transmitător de cunoștințe și educator, evaluator al elevilor, partenerul părinților în sarcina educativă, membru în colectivul școlii, coleg. Profesia de educator este, fără îndoială, încărcată de tensiune. Pentru a putea răspunde atâtor cerințe și a articula oferta sa comportamentală unor solicitări diverse, el trebuie să aibă conștiința misiunii sale, are obligația de a observa și evalua, disponibilitatea de a primi sugestii, aptitudinea de a organiza și regiza procesul de instruire.

Adesea cadrul didactic se află în situații conflictuale.

O primă situație conflictuală derivă din raporturile sale cu părinții și cu instituția școlii. Părinții solicită adesea o atenție specială copiilor lor, cadrul didactic e obligat să-și distribuie imparțial atenția tuturor elevilor, reprezentând consemnul instituțional. În relațiile sale cu elevii, cadrul didactic se orientează după principiul „stimulare și selecție”, iar acesta poate veni în contradicție cu obligația de a pretinde performanțe din partea tuturor elevilor. Cadrele didactice sunt puse în dificultate uneori de două sarcini aparent diferite: pe de o parte ei sunt responsabili de transmiterea corectă a unui volum de informații și verificarea asimilării acestor cunoștințe. Pe de altă parte, el are datoria să dezvolte elevilor „aptitudini critice”, strategia fiind punerea sub semnul îndoielii a unor adevăruri, prezentarea materialului ca pe o confruntare între teze diferite.

Cel mai important conflict de rol este acela dintre transmiterea cunoștințelor de specialitate și calitatea de educator al cadrului didactic. Stările tensionale sunt inevitabile.

Soluția e organizarea unui învățământ educativ articulând cele două tendințe: educația fără instrucție e imposibilă, componenta educativă stimulează și motivează instruirea.

În cartea sa, "Psihologia profesiei de învățător", Schneider enumeră însușirile cerute în decursul timpului de la educator: "Voioșie, blândețe, tinerețe, agilitate spirituală, comunicativitate, încredere, cunoștințe profunde, dar și opusele acestora, seriozitate, mână forte, vârstă matură, dreaptă cumpănire, atitudine tăcută, vigilență, nu prea mare erudiție".

La orice vârstă, elevii au nevoie de afecțiune, înțelegere din partea învățătorului, fără a confunda acest lucru cu lipsa de exigență, cu indulgența, cu atitudinea tolerantă față de sarcinile școlare. Căldura afectivă, atitudinea pozitivă a învățătorului față de elevi, îi determină pe aceștia să-l respecte, să-l ia drept model, toate acestea răsfrângându-se pozitiv asupra activităților instructiv-educative desfășurate în școală.

În activitatea didactică, învățătorul folosește întăriri imediate pozitive sau negative. Îndemânatic, cu sensibilitate psihologică, învățătorul dezaprobă, respinge și chiar sancționează elevii, fără ca prin aceasta să rănească sau să-i îndepărteze pe elevi. În aceasta constă secretul aprecierii școlare ca mijloc de întărire.

De talentul nostru de dascăli depinde găsirea unui cuvânt bun pentru fiecare elev, chiar și atunci când acesta ne creează dificultăți în clasă. Deși nu este ușor, de noi depinde găsirea strategiei optime de motivare pentru o anumită situație, în funcție de treapta motivațională pe care o găsește elevul, de stilul motivațional la care este acesta sensibil, de felul în care își evaluează propria capacitate de efort și de experiența acestuia în asumarea și atingerea de obiective.

Bibliografie:

1. Nărlă, Constantin -, „Pedagogie generală”, E.D.P., R.A., București, 1996
2. Nicola, Ioan -, „Tratat de pedagogie școlară”, E.D.P., R.A., București, 1996
3. Neacșu, Ion -, „Instruire și învățare”, E.D.P., București, 1999

Dezvoltarea creativității

**Inst. Cojocaru Gabriela,
SAM Borlesti, jud. Neamț**

Preocupările numeroase pentru studiul creativității, pentru găsirea și utilizarea unor metode de antrenare și dezvoltare a creației, la nivel individual și de grup, sunt justificate de cerințele sociale actuale și de viitor. Atât în prezent cât și în viitor, oamenii, indiferent unde trăiesc, se confruntă cu schimbări socio-politice, ecologice, științifice, tehnologice, a căror depășire presupune un grad înalt de creativitate.

Receptivitatea societății actuale față de ideile originale este incompatibilă cu a vremurilor trecute, când o noutate șocantă era sancționată cu indiferență sau cu reacții agresive. Epoca contemporană, frământată de adânci prefaceri rapide în direcția unui progres iminent, aduce ceva nou: conștientizarea necesității dezvoltării creativității și întreprinderea unor acțiuni concrete în acest sens. Problema dezvoltării creativității a devenit o chestiune de politică economică și de politică a educației. Această deschidere pentru creativitate și spiritele creative o anunță, cu mult timp în urmă, psihologul M. Stein: „o societate care stimulează creativitatea asigură cetățenilor săi patru libertăți de bază: libertatea de studiu și pregătire, libertatea de explorare și investigare, libertatea de

exprimare și libertatea de a fi ei înșiși. Acest din urmă „a fi tu însuși” este vizat de formarea creativă și de învățământul democratic”.

Momentul istoric prezent este deosebit de propice pentru introducerea creativității la scară socială și aceasta trebuie să înceapă cu învățământul, cu școala la toate nivelurile ei, iar în cadrul ei cu pregătirea formatorilor. Un obiectiv prioritar al acestora, în calitate de educatori, va fi acela de a dezvolta în fiecare tânăr capacitatea de:

- a fi creativ, plin de imaginație și resurse pentru a prevedea și a influența schimbările;

- a avea o gândire critică, a fi capabil să definească și să rezolve o problemă;

- a fi autonom, independent, încrezător în sine.

Dezvoltarea acestor însușiri semnifică, de fapt, dezvoltarea creativității, ca însușire complexă a personalității, care presupune calități ale proceselor cognitive, afective, volitive, atitudinale. Creația ca activitate psihică în structura fenomenelor psihice nu apare doar pe treptele înalte ale ontogenezei ci, în forme specifice, se manifestă din copilărie. Încă din școala primară, dacă nu chiar mai devreme, se poate vorbi de *creativitate potențială*, care face posibilă creația ca activitate psihică, dar desăvârșirea ei depinde de acțiunea experiențială din primele vârste ale copilului. Având în vedere receptivitatea maximă a vârstei școlare mici, care obligă la preocupări pentru un proces formativ timpuriu, cred că, în cadrul procesului educativ din școala primară, stimularea creativității trebuie să dețină un loc deosebit. În acest context, consider actuală și utilă promovarea unor modalități concrete de antrenare și dezvoltare a creativității la vârstă școlară mică.

În cercetarea problemei dezvoltării creativității literar-artistice mi-am propus următoarele obiective:

- analiza surselor bibliografice psihologice și pedagogice din perspectiva cercetării;

- stabilirea reperelor pedagogice ale stimulării creativității la vârstă școlară mică;

- sintetizarea rezultatelor, elaborarea concluziilor și a recomandărilor practice.

Pentru elucidarea teoretică a problemei am aplicat următoarele metode: documentarea științifică, metoda modelării teoretice, metodele analitico-sintetice, observarea.

Interesul tot mai accentuat al societății contemporane pentru stimularea și educarea creativității elevilor este reliefat chiar de esența *idealului educațional*, formulat în *Legea învățământului* : „Învățământul primar contribuie la formarea copilului ca personalitate liberă și creativă...”.

Dezvoltarea creativității devine astfel una din componentele învățământului formativ, un obiectiv esențial al școlii contemporane. Conștientizarea conceptului de creativitate, succedând înțelegerii sale clare și punerea lui în valoare cu toate consecințele instructiv – formative este deosebit de importantă, pentru oricare *formator*, de la oricare nivel al sistemului de învățământ modern și democratic de azi. Ceea ce lipsește învățământului, într-o epocă sau alta, nu este existența unui ideal, ca formulare abstractă - în cazul nostru - *educatorul creativității*, ci claritatea obiectivelor ce decurg de aici, conturarea unei strategii specifice dezvoltării comportamentului creativ precum și conștientizarea mai accentuată a necesității dezvoltării creativității individuale și sociale.

Jocul didactic-verigă a învățării

**Inst. Adriana Sorina Popa,
Gr. Șc. "Dr. Lazăr Chirilă",
Baia de Arieș, jud. Alba**

Noile concepte curriculare au imprimat în sistemul educațional o serie de dimensiuni ale noutății manifestate prin plasarea învățării-ca proces-în centrul demersurilor școlii (important fiind nu ceea ce dascălul a predat, ci ceea ce elevul a învățat), orientarea învățării spre formarea de capacități și atitudini prin dezvoltarea competențelor proprii precum și prin folosirea strategiilor participative în activitatea didactică, structurarea unui învățământ pentru fiecare, adaptarea conținuturilor învățării la realitatea cotidiană precum și la interesele și aptitudinile elevului, introducerea unor modalități noi de selectare și organizare a obiectivelor și conținuturilor, conform principiului "nu mult, ci bine", fiind important nu doar ce anume se învață, ci cât de bine, când și de ce se învață ceea ce se învață, dar și la ce anume va servi mai târziu ceea ce s-a învățat în școală.

În acest sens, utilizarea metodelor active care dezvoltă gândirea, capacitatea de investigare, deprinderea de a învăța sistematic și de a aplica în practică cele învățate, tratarea diferențiată a elevilor, sunt cerințe absolut necesare pentru sporirea eficienței lecției și creșterea randamentului școlar.

Pornind de la ideea că, viața plină de farmec a copilăriei este în primul rând joc, acesta devine sursa cea mai bogată de energie pentru dezvoltarea, pentru formarea și educarea copilului de vârstă preșcolară și școlară mică. Jocul nu-i oferă numai farmec și emoții de neuitat, ci devine și mijlocul educativ cel mai eficient. De aceea, jocul este astăzi tot mai mult valorificat din punct de vedere pedagogic, în intenția de a imprima un caracter viu și mai atrăgător activităților școlare.

Jocul satisface în cel mai înalt grad nevoia de activitate a copilului, nevoia generată de trebuințele, dorințele, tendințele specifice copilăriei. Jucându-se, copilul descoperă lumea, viața, obiectele din jur. Starea de bucurie și plăcerea care se creează în timpul jocului se datorează tocmai activității, mișcării, manipulării diferitelor obiecte, imaginării diferitelor situații la care copilul încearcă să le dea un răspuns.

Jocul îi deprinde pe copii cu eforturile fizice, intelectuale, pregătindu-i pentru munca de mai târziu. Într-un joc bine organizat, elementele de joc se întrepătrund cu cele de muncă. Din punct de vedere educativ este foarte important să fie asigurată o justă proporționare a jocului cu munca, a elementului distractiv cu efortul fizic și intelectual.

La nivelul ciclului primar, jocurile didactice au un conținut bine diferențiat pe obiecte de studiu, având ca punct de plecare noțiunile dobândite de elev la momentul respectiv, iar prin sarcina dată, elevul trebuie să elaboreze diverse soluții de rezolvare potrivit capacităților individuale. De asemenea, ele își au locul în orice tip de activitate (de predare, sistematizare și consolidare, evaluare a cunoștințelor), și de ce nu, ne putem concepe o întreagă activitate sub forma jocului didactic. Însă trebuie să ținem seama de următorul aspect: nu orice activitate desfășurată în clasă este joc didactic. Pentru a deveni joc didactic, activitatea trebuie să cuprindă următoarele elemente specifice jocului didactic și anume:

a) să realizeze un scop instructiv sau educativ;

Scopul didactic se formulează în legătură cu cerințele programei școlare pentru clasa respectivă, convertite în finalități funcționale de joc. Formularea scopului trebuie făcută cu claritate și să dezvăluie problemele specifice pe care le vizează jocul.

b) să rezolve o sarcină didactică;

Sarcina didactică este legată direct de conținutul și structura jocului și precizează ce anume trebuie să facă în mod concret elevii în timpul jocului pentru realizarea scopului propus. Ea reprezintă esența activității respective, antrenând intens operațiile gândirii dar și ale imaginației.

Sarcina didactică constituie elementul de bază prin care se transpune la nivelul copiilor scopul urmărit în activitatea respectivă.

- c) să folosească elemente specifice jocului;

Elementele de joc sunt variate, ele putând fi utilizate după specificul jocului. Întrecerea individuală sau pe grupe de elevi, cooperarea între participanți, recompensa pentru rezultatele bune sau penalizarea greșelilor, sunt doar câteva dintre acestea. Într-un joc didactic pot fi folosite mai multe elemente de joc, dar nu pot lipsi cu desăvârșire, deoarece sarcina didactică rezolvată fără un asemenea element, nu mai este joc.

- d) Conținutul jocului didactic trebuie să fie accesibil, recreativ și atractiv prin forma în care se desfășoară, prin mijloacele de învățământ folosite, prin volumul de cunoștințe la care se apelează. Este necesar ca întreg conținutul de noțiuni și idei să fie perfect intuit și înțeles de către elevi, pentru ca întotdeauna această formă de activitate să fie dorită de către aceștia.
- e) Materialul didactic. Reușita jocului didactic depinde în mare măsură de materialul folosit, de alegerea corespunzătoare și de calitatea acestuia. El trebuie să fie astfel conceput încât să întrunească în cel mai înalt grad cerințele privind funcționalitatea, să fie frumos colorat și realizat, suficient de variat și de dimensiuni corespunzătoare pentru a putea fi ușor de mânuit.
- f) Regulile jocului. Regula este cea care transpune sarcina didactică într-o acțiune concretă, care transformă un joc în exercițiu, antrenând întregul colectiv de elevi la rezolvarea sarcinilor primite. Există și jocuri în care elevii sunt antrenați pe rând la rezolvarea sarcinilor, iar în acest caz este recomandabil ca propunătorul să introducă o completare la regula jocului, în sensul de a cere grupei să-l urmărească pe cel întrebat și să răspundă în locul lui, dacă este cazul. Anumite reguli precizează cine poate deveni câștigătorul jocului, dar în același timp ele cuprind și unele restricții, elevii care greșesc fiind scoși din joc sau penalizați. Acceptarea și respectarea regulilor de joc determină elevii să participe la efortul comun al grupului din care fac parte.

Realizarea unui joc didactic presupune deci mai multe etape: pregătirea jocului, a materialului necesar, pregătirea clasei în vederea jocului precum și desfășurarea lui. Desfășurarea include și ea mai multe sarcini : anunțarea titlului și a scopului jocului respectiv, explicarea și demonstrarea regulilor jocului, completarea lui dacă este cazul, încheierea cu aprecierile necesare (nominalizarea câștigătorilor, recompense materiale, aplauze, aprecieri verbale).

Reușita unui joc didactic constă în îmbinarea armonioasă a tuturor acestor componente și de felul în care noi, dascălii, știm să folosim cuvântul ca mijloc de îndrumare al elevilor, prin întrebări, răspunsuri, indicații, exerciții, aprecieri.

Din marea varietate a jocurilor didactice, voi enumera câteva titluri de jocuri, structurate pe discipline de învățământ :

- a) limba și literatura română : “Cine face așa ?”; “Completează cuvântul”; “Arată perechea”; “Silaba se plimbă”; “Așază cuvintele la locul lor”; “Repetă vocala”; “Spune ceva despre...”; “Anotimpurile”; “Cuvântul buclucaș”; “Cutia cu surprize”, etc ; jocuri de rol pentru dezvoltarea exprimării orale: “La magazine”, “În viață”, etc.
- b) matematică : jocuri cu mulțimi(“Pune-mă la locul meu!”; “Unde este căsuța mea”); jocuri de numărare (“Numără mai departe”, “Cine urcă scara mai repede”); jocuri cu cele patru operații(“Taie rezultatele greșite!”, “Robotul socotește”, “Câți șoareci a prins pisica?”, “Melcul”, “Secretul piramidei”); jocuri logico-matematice(“Casele de pe strada mea”, “Campingul”);jocuri de perspicacitate, sub forma problemelor “distractive”(“Câți copii sunt?” –“Doi în car, doi sub car, doi la roata carului, doi la oi, doi la boi, doi cu Danciu suflă-n foi, iar Marița cu Săftița, cu Matei, cu Doroftei, șed la foc că-s mititei”; “câte zile de naștere are un copil de 10 ani?”; “Ionel are două mere galbene și două roșii. Câte mere are Ionel?”); jocuri geometrice(“Arhitecții”,

“Găsește locul”); jocuri pentru unități de măsură(“Ce greutate transportă trenul?”, „Știați că...?”, „Capra neagră poate avea o greutate maximă de 6500dag=? Kg”)

- c) la științe, geografie sau istorie se pot utiliza cu succes ghicitorile, rebusurile sau jocurile de tip LOTO

Lista jocurilor didactice rămâne deschisă, deoarece, doar cu puțină imaginație, învățătorul poate crea oricând un joc didactic pentru copiii cu care lucrează. Angajarea elevilor în învățarea prin intermediul jocului și al divertismentului constituie nu numai o formă atractivă de activitate ci și conturarea unui agreabil spațiu școlar, în care seriozitatea cea mai gravă poate fi luată drept divertisment, iar cea mai facilă “joacă” poate avea efecte performative.

Bibliografie:

- 1) Lupu, Costică; Dumitru, Săvulescu “ Metodica predării matematicii” Editura Paralela 45-1999
- 2) Cerghit, Ioan “Metode de învățământ” Iași, Editura Polirom-2006
- 3) Dulamă, Maria , Eliza “Modele, strategii și tehnici didactice activizante” Editura Clusium-2002

Metodologia didactică între rutină și creativitate

**Inst. Adriana Sorina Popa,
Gr. Șc. “Dr. Lazăr Chirilă”,
Baia de Arieș, jud. Alba**

Între componentele procesului de învățământ, domeniul cel mai nobil, mai deschis înnoirilor, îl constituie cel al metodologiei didactice. Metodele de învățământ dispun de o mobilitate deosebită privind adaptarea creatoare la condiții noi. Contribuția lor la optimizarea instruirii este evidentă gândindu-ne la funcția normativă a acestora; fiecare metodă sau complex de procedee conținând norme, prescripții care indica modul de acționare pentru obținerea unor rezultate optime.

Cu formele de organizare a instruirii și învățării, metodele și mijloacele de învățământ se conjugă în fiecare secvență a lecției. Astfel, secvențele de muncă independentă impun folosirea unor metode de explorare a realității, precum și a unor metode de acționare, iar utilizarea metodelor experimentale solicită desfășurarea activității în condiții de laborator.

Noua metodologie didactică, adecvată obiectivelor învățământului actual, necesită o repoziționare a metodelor și mijloacelor de învățământ existente, astfel încât să conducă la activizarea optimă a elevilor atât în planul intelectual, cât și în cel narativ, să asigure cultivarea atitudinii euristice, investigatoare, formarea spiritului de inițiativă. Este necesară, așadar, folosirea cu prioritate a metodelor cu caracter mobilizator, activizant, care să mărească potențialul intelectual al elevilor prin angajarea lor la un efort personal în actul învățării, având ca rezultat o eficiență formativă maximală.

Pentru realizarea acestor deziderate ale învățământului modern, nu este vorba numai de utilizarea unor metode “noi” ci și de utilizarea în manieră modernă a metodelor clasice de învățământ.

Metodele de învățământ, care se folosesc la toate disciplinele, nu sunt nici vechi nici noi – metodele vechi pot să se înnoiască pentru a răspunde noilor cerințe, dar și metodele “moderne” pot deveni cu timpul tradiționale. Importantă nu este metoda ca atare, ci concepția, spiritul(tradițional sau modern) în care este utilizată aceasta.

Având în vedere învățarea activă, metodele se pot clasifica în :

Metode care favorizează înțelegerea conceptelor și ideilor, valorifică experiența proprie a elevilor, dezvoltă competențe de comunicare și relaționare, de deliberare pe plan mintal și vizează formarea unei atitudini active: discuția, dezbateră, jocul de rol, etc.

Metode care stimulează gândirea și creativitatea, îi determină pe elevi să caute și să dezvolte soluții pentru diferite probleme, să facă reflecții critice și judecăți de valoare, să compare și să analizeze situațiile date: studiul de caz, problematizarea, jocul didactic, exercițiul, etc.

Metode prin care elevii sunt învățați să lucreze productiv cu alții, să-și dezvolte abilități de colaborare și ajutor reciproc; mozaicul, proiectul în grupuri mici, etc.

Implicarea activă a elevilor în procesul instructiv-educativ vizează și stimularea și dezvoltarea gândirii critice a acestora. În acest sens, pot fi utilizate metode ca: Ciorchinele, Cubul, Piramida, Gruparea elevilor în funcție de atitudinea față de o problemă, Metoda cadranelor, Sinelg, Știu: Vreau să știu: Am învățat, Jurnalul cu dublă intrare, Nufărul și multe altele.

În ultimii ani, și-au dovedit din plin utilitatea tehnicile, metodele de cultivare și dezvoltare a creativității elevilor. Dintre tehnicile creativității în grup, cele mai cunoscute sunt: brainstorming („furtună a gândurilor”), sinectica- o metodă similară care însă folosește analogia sau metafora pentru a permite ca problema să fie privită dintr-un alt unghi, diagrama Ishikawa- cunoscută și sub numele de diagrama „cauză-efect”, metoda celor șase pălării (albă-elevul care dorește informații, galbenă-elevul cu idei practice <meticulosul>, verde-elevul cu idei trăsnete <inventivul>, neagră-elevul care critică bazat pe fapte, roșie-elevul ce critică bazat pe intuiții, albastră-elevul ce rezumă ideile (mediatorul)). Un alt exemplu ar putea fi diagramele „whi-whi” (de ce-de ce) în care, pornind de la existența lacunelor în cunoștințele elevilor, se caută cauza lor prin întrebarea „De ce?” sau Chindogn- o metodă de creativitate menită să antreneze elevii la exerciții care să le dezvolte creativitatea. Se cere elevilor să creeze (eventual răspunzând la întrebările „Ce aş putea face cu?... Care este cea mai bună cale pentru?”...).

Metode care antrenează integral personalitatea elevilor sunt: eseul, studiul de caz, monografia, reuniunea panel, Phillips 6-6, metoda 6-3-5, etc.

METODA 6-3-5

Denumirea acestei metode de lucru cu elevii este dată de modul în care este organizată și se desfășoară activitatea. Elevii sunt organizați în grupuri de câte șase membri, fiecare având în față o coală de hârtie pe care o împarte în trei coloane. Profesorul enunță problema și fiecare din cei șase membri ai grupului notează trei idei pentru rezolvarea acesteia în cele trei coloane. Fiecare participant transmite colegului din dreapta foaia sa și o primește pe cea a colegului din stânga, cele trei idei emise de acesta fiind reluate și îmbunătățite, completate, modificate sau prelucrate prin prisma propriului punct de vedere. Prin practicarea acestei metode se urmărește creativitatea de grup, valorificându-se experiențe și puncte de vedere diferite în finisarea și perfectarea unui număr finit de idei.

METODA „PHILLIPS 6-6”

Se împarte clasa în grupe eterogene de șase elevi, care urmează să discute pe o temă dată. Se prezintă subiectul și timpul avut la dispoziție atât pentru discuțiile în cadrul grupului cât și pentru prezentarea raportului fiecărui grup de către un elev delegat. Fiecare grup desemnează un coordonator și un purtător de cuvânt. Recurgând la o astfel de modalitate de lucru, asigurăm abordarea mai multor aspecte ale unei probleme, într-un timp limitat, facilităm comunicarea și exprimarea, confruntarea și luarea deciziilor.

REUNIUNEA PANEL

Profesorul organizează un grup restrâns de elevi competenți reprezentativi (eșantionul panel) pentru studiul unei probleme, timp în care ceilalți ascultă în tăcere și intervin prin mesaje scrise adresate primilor. Mesajele vor „circula” cu ajutorul unui elev desemnat (injectorul de mesaje). Animatorul (profesorul) prezintă succint scopul, iar elevii se lansează în discuții, schimbând între ei opinii și idei cu privire la tema propusă. La sfârșitul activității se face o sinteză a ideilor emise în cadrul discuției.

Sigur că lista exemplurilor rămâne deschisă. Reușita activității noastre ca dascăli nu depinde de alegerea unei anumite metode sau a alteia, fie ea “veche” sau “nouă”, ci de modul în care învățătorul știe să o aplice atunci când aceasta îi este cu adevărat utilă.

Bibliografie

1. Cerghit, I., 2006 “Metode de învățământ” Editura Polirom, Iași
2. Rawilson, J., G., 1998 “Gândire creativă și brainstorming” Editura Codecs, București
3. Roco, M., 2004, “Creativitate și inteligență emoțională” Editura Polirom, Iași

Motivația în activitatea de învățare școlară

**Instit. Cornelia Gherman,
Școala cu clasele I – VIII Nr.6 Roman, jud. Neamț**

Ideea de învățare este în general asociată cu școala. Se crede că doar aici se învață odată cu intrarea în clasa I. De fapt, învățarea începe chiar în prima zi a vieții noastre și durează toată viața. Învățarea școlară este doar o formă de învățare, care este organizată, planificată și are ca scop asimilarea de cunoștințe de bază, formarea personalității (gândire, sentimente, voință) și pregătirea pentru orientarea profesională de mai târziu.

Pentru a avea rezultate școlare cât mai bune trebuie să ținem cont de câteva aspecte deloc de neglijat:

- aspectul motivațional : orientarea spre activitatea de învățare, dorința, intenția de a învăța ;
- asigurarea condițiilor interne și externe pentru a învăța : starea de sănătate, organizarea timpului, a spațiului etc. ;
- organizarea învățării, a materialului de învățat (un material se învață mai bine dacă e mai bine structurat) .

În cele ce urmează, mă voi referi doar la primul aspect, aspectul motivațional al învățării școlare.

A fi motivat pentru învățare înseamnă a avea o stare dinamică, mobilizatoare. Este starea de « impuls către... », « interes față de... », « a fi absorbit de... » etc. Prin motivație se asigură stimularea și susținerea energetică a organismului în vederea realizării unei sarcini, a atingerii unui scop. Motivația asigură declanșarea și orientarea atenției, reactualizarea adecvată a informațiilor și operațiilor, implicarea creativă în învățare, etc.

Întrebați « De ce învață ? », elevii au înșirat diferite motive pe care le urmăresc în învățare. Astfel, am întâlnit :

- motive sociale : motive ce vizează scopuri cu caracter social (exemplu : învață pentru prestigiul clasei/pentru a fi cât mai folositor oamenilor) ;
- motive cognitive : motive ce presupun dorința de a cunoaște (exemplu : îmi place să învaț/istoria mă interesează în mod special/vreau să știu cât mai multe) ;
- motive afective : motive cu o predominanță pozitivă sau negativă (exemplu : învață pentru a-i mulțumi pe părinți/învață la biologie pentru că îmi place profesorul/învață pentru că mi-e frică de profesorul X) ;

-motive profesionale : aspirațiile spre un ideal profesional (ex : învăț să devin un bun medic/învăț să devin ceva în viață) ;

-motive ale autorealizării : dorința de autorealizare, autodepășire (ex : învăț pentru a ajunge la fel de bun ca.../învăț pentru a ajunge cât mai departe în viață) ;

-succesul, insuccesul școlar : dorința de succes sau evitarea insuccesului (exemplu : învăț să am note mari/să promovez examenul ; învăț să nu am note mici/să nu pierd examenul) ;

-sentimentul de succes,eșec (ex : îmi place geografia pentru că am primit întotdeauna note mari/nu-mi place matematica așa că dacă învăț tot nu știu nimic) ;

-aptitudini speciale (exemplu : învăț că am talent, aptitudini) ;

-alte motive (exemplu : învăț pentru că trebuie/pentru că unele materii sunt importante).

Din discuțiile purtate cu elevii, am descoperit că, la unele materii, aceștia învață cu plăcere, din dorința de a ști, de a cunoaște, iar la altele, se mobilizează mai greu, învață pentru că așa trebuie, doar pentru a-i mulțumi pe părinți sau de teama să nu ia note mici.În primul caz vorbim de o motivație intrinsecă, iar în al doilea de o motivație extrinsecă. Specialiștii susțin că primul gen de motivație este mai eficient decât cel de-al doilea pentru că sursa de motivație se află în interiorul persoanei, satisfacția apărând prin însăși îndeplinirea acțiunii, față de al doilea caz când sursa de motivație se află în afara persoanei, fiindu-i sugerată sau chiar impusă.

În urma studiului întreprins asupra importanței motivației pentru învățare, pentru reușita școlară, am desprins următoarele concluzii :

-învățarea este mai puternică dacă unei stări de insucces îi urmează o stare de succes decât dacă atunci unei stări de succes îi urmează una de insucces

-motivația pentru învățare reduce efortul despus și timpul acordat învățării

-atractivitatea sarcinii este o condiție stimulatorie

-informarea despre rezultatele învățării (performanță, natura greșelilor, a erorilor etc.) constituie un factor stimulator pentru sarcinile ulterioare

-utilizarea unor forme constante de motivare timp îndelungat (lauda, același tip de recompensă, amenințarea mereu cu pedeapsa, etc.), duce la pierderea efectului lor stimulator/mobilizator

-personalitatea profesorului/învățătorului influențează pozitiv sau negativ învățarea școlară

-când relațiile părint –copil sunt democratice, pozitive, performanțele școlare sunt net superioare față de situația opusă, când relațiile părinte-copil sunt negative

-așteptările învățătorului/profesorului față de reușitele elevilor constituie un factor de motivare sau nemotivare ; așteptările crescute îl vor deterimna pe elev să se ridice la nivelul acestor așteptări. Când învățătorul are așteptări scăzute rareori elevul va depăși acest nivel.

-mediul familial socio-cultural mai ridicat și mai bogat informațional influențează pozitiv învățarea

- nivelul de aspirație poate fi ridicat sau scăzut în funcție de nivelul clasei, de standardele de performanță ;

- motivația pentru învățare este corelată cu autoaprecierea propriilor capacități : cu cât rezultatele sunt mai bune, cu atât imaginea de sine este mai bună și consecința va fi creșterea motivației pentru învățare.

Deși motivația are un rol foarte important în învățare, ea nu este totul. Este necesară și depunerea unui efort și recurgerea la diverse procedee de învățare.

Bibliografie :

1. Joița, Elena – *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Craiova, Editura « Arves », 2003 ;
2. Cosmovici, Andrei ; Iacob, Luminița – *Psihologie școlară*, Iași, Editura « Polirom », 1999 ;
3. Golu, Mihai – *Fundamentele psihologiei*, vol.I-II, București, Editura Fundației România de Mâine, 2005.

Abandonul școlar-cauze și soluții în reducerea lui în școala noastră

**Institutor, Cozma Magdalena,
Școala Veja, Stănița, jud. Neamț**

Abandonul școlar este ultima fază a insuccesului școlar, acestui termen nefiindu-i necesară o definiție complexă. Insuccesul școlar se definește prin rămânerea în urmă la învățătură a unor elevi, care nu reușesc să obțină un randament școlar la nivelul cerințelor programelor și care nu vor reuși să se adapteze la mediul socio-profesional, la nivelul cerințelor acestuia.

Cauzele generale ale abandonului școlar sunt de trei tipuri:

1. cauze psihoindividuale(anatomo-fiziologice și psihice)- rar întâlnite în școala noastră;
2. cauze pedagogice (relația profesor-elev, relațiile dintre elevi, ritmul muncii școlare, atitudinea elevilor față de învățătură și muncă, lipsa de motivație a învățaturii, orientarea școlară și profesională defectuoasă, atmosfera nefavorabilă din școală și societate față de învățătură și față de muncă, etc.);
3. cauze socio-familiale (climatul cultural-educativ, familii dezorganizate, dezinteresul părinților, conflicte familiale, atitudinea familiei față de școală, comportamentul prea liberal al părinților, cerințe ce depășesc posibilitățile elevului).

Referindu-ne la cauzele pedagogice, în situația școlii noastre, le putem elimina pe cele care se referă la competența cadrelor didactice și la atmosfera din școală, care este favorabilă procesului de învățământ și dezvoltării armonioase a personalității elevilor, în concordanță cu nevoile și cu posibilitățile fiecăruia. Personal, consider că vina aparține în exclusivitate contextului social în care ne aflăm. Atitudinea negativă a unor elevi față de învățătură și muncă este urmare a lipsei motivației, aceasta fiind cauzată de problemele familiei care nu întrezăresc o rezolvare (lipsa unui loc de muncă, implicit a banilor, conflictele generate de aceasta, atitudinea familiei față de școală, etc.).

Motivația învățării lipsește și în cazul elevilor cu părinți care au absolvit cel puțin liceul, dar nu reușesc să se angajeze. Pentru aceste familii supraviețuirea este posibilă numai prin activități ce presupun muncă fizică grea, efectuată de către toți membrii familiei. Alocația oferită de stat, condiționată de frecventarea școlii, este o glumă proastă, având în vedere că pot câștiga mai mulți bani dacă trimit copilul la muncă.

Un alt caz, probabil frecvent și în școala noastră, este acela în care veniturile familiei sunt substanțiale, dar nu sunt provenite din muncă cinstită (furturi, înșelăciuni, etc.). Și aici găsesc o vină sistemului nostru, care nu reușește să impună respectarea valorilor morale.

Pentru a oferi soluții în ceea ce privește abandonul școlar, trebuie să-l recunoaștem din timp și să încercăm să-l combatem.

În prima fază elevul apare nemulțumit de școală, pentru că apar primele goluri în cunoștințe și complexul de inferioritate față de colegi. A doua fază se caracterizează prin apariția unor lipsuri grave în cunoștințe și incapacitatea de a rezolva independent sarcinile școlare. Faza a treia este caracterizată de corigențe, iar profesorii încearcă unele măsuri, uneori fără să cunoască adevăratele cauze. Elevul manifestă rezistență sau revoltă, face dezordine în clasă ori devine închis și neliniștit. Ultima fază este aceea în care elevul rămâne repetent, unii fiind greu de recuperat, deoarece fug de la școală, vagabondează, apoi abandonează școala.

Soluții nu se pot oferi, dată fiind complexitatea cauzelor ce determină abandonul școlar, dar se pot încerca anumite metode: convorbiri individuale și colective, întâlniri ale învățătorilor, diriginților și profesorilor cu părinții (vizita la domiciliu nu mai este de ceva vreme „recomandată”...), discuții ale elevilor cu cel vizat, ședințe cu psihologul sau consilierul școlar, (desigur, dacă reușim să găsim unul sau dacă reușim să convingem copilul să stea de vorbă cu el.)

În ceea ce privește reducerea abandonului în școala noastră, optimismul nu este cea mai bună atitudine și nici îngrijorarea. Să nu uităm că suntem cadre didactice, avem o anumită demnitate, iar rolul nostru de a forma oameni nu este acceptat de toți semenii noștri; uneori, nu ne putem lupta cu morile de vânt, precum Don Quijote.

Suport de proiect de parteneriat educațional cu familia

**Educ.Cecilia Voinea,
Școala „Mihai Eminescu”, Roman – Neamț**

1. COMUNICAREA IN FAMILIE

Principii ale comunicării

- comunicarea începe prin a asculta ceea ce încearcă să ne spună copilul;
- ascultarea activă înseamnă să comunici copilului ceea ce ai înțeles din afirmațiile făcute de el;
- ascultarea implică stabilirea unui contact vizual și o postură care să indice ascultarea;
- evitarea criticii, a amenințărilor, a ridicularizării, a moralizării, a judecării copilului;
- sa tratezi copilul ca și cum ar fi cel mai bun prieten al tău;
- sprijină copilul în dezvoltarea abilităților de comunicare nu-i impune soluțiile tale;
- să învățăm a utiliza răspunsuri deschise (exemplificare :copilul- « Nu pot să așez la loc jucăriile... » ;mama : «Este foarte dificil pentru tine acest lucru... »)
- evitarea răspunsurilor închise (exemplificare:copilul-« Nu pot să așez jucăriile la loc... » ;mama : « Să nu spui că nu ești în stare să faci un lucru atât de simplu... »)

2. STABILIREA REGULILOR IN FAMILIE

Regulile trebuie să fie: stabilite de comun acord între părinți; discutate și explicate copilului. Consecințele nerespectării regulilor trebuie să fie cunoscute de către copil, să nu fie exagerate, să fie aplicate fără ca micuțul să fie moralizat pentru comportamentul său. E necesar ca regulile să fie aplicate consecvent, să nu se facă nicio excepție de la aplicarea lor, să nu fie rigide, ci relative, flexibile. Copilul trebuie învățat să-și asume responsabilitatea propriilor comportamente. Discutarea motivelor pentru care copilul n-a respectat regula, trebuie să aibă loc după ce conflictele s-au atenuat. Trebuie avute în vedere și motivele emoționale ale nerespectării regulii.

3. IMAGINEA DE SINE

Cum se dezvoltă stima de sine la copil ? Se dezvoltă pe parcursul vieții, din experiențele pe care le are copilul cu celelalte persoane și din acțiunile la care participă sau care le realizează. Experiențele din timpul copilăriei au un rol esențial în dezvoltarea imaginii de sine. Succesele și eșecurile din copilărie, ca și modalitățile de reacție ale copilului la acestea, definesc imaginea pe care o are copilul despre el. De luat în considerare că atitudinea pe care au părinții, frații, prietenii, rudele, educatorii, contribuie la crearea imaginii de sine a copilului.

Experiențele care dezvoltă o imagine de sine sănătoasă : este ascultat când vorbește; i se vorbește cu respect; i se acordă atenție și este îmbrățișat; este încurajat, lăudat; are prieteni de încredere; are rezultate bune în activitățile sale.

Experiențele care dezvoltă o imagine de sine scăzută : este des criticat; i se vorbește pe un ton ridicat; este ridiculizat și ignorat; este criticat peste măsură atunci când face o greșală; toți cei din jur așteaptă să fie întotdeauna “perfect”; are eșecuri în activitățile ce le întreprinde și i se vorbește mereu de ele.

Consecințele imaginii de sine scăzute: izolare și însingurare; relații conflictuale cu cei din jur; agresivitate, violență; stres, anxietate.

Modalități de dezvoltare a stimei de sine la copii : încurajarea

Încurajarea este valorizarea și acceptarea copilului pentru ceea ce este. Se realizează prin găsirea unor modalități, cum ar fi : remarcarea aspectelor pozitive ale comportamentului copilului; exprimarea încrederii față de copil; recunoașterea eforturilor și îmbunătățirilor pe care le face copilul; aprecierea copilului pentru ceea ce realizează; remarcarea îmbunătățirilor făcute de copil; recunoașterea progresului fără a-l determina să își depășească exagerat limitele; realizarea unei sarcini nu înseamnă să-l implicăm într-o sarcină mai dificilă; să-i comunicăm copilului că avem încredere în el. Cum să-i comunicăm copilului că avem încredere în el? Folosind expresii de felul: “Mulțumesc, m-ai ajutat foarte mult !”; “Am nevoie de ajutorul tău”; “Ai muncit mult la acest desen; “Este bine că te-ai hotărât să colorezi...” etc.

Despre pedepse

Caracteristicile pedepselor: exprimă forța autorității (« Fă asta pentru că așa îți spun eu ! ») ; nu este focalizată pe faptă (« Îți arăt eu ție ! ») ; implică judecata morală (« Ești rău și nu ești bun de nimic ! ») ; este focalizată pe persoană și nu pe comportament (« N-o să înveți niciodată cum trebuie ! ») ; cere supunere (« Nu mă interesează ce spui tu ! ») ; este o amenințare la pierderea unor privilegii (« Nu te mai iubesc ! »).

4. STILURI PARENTALE

- Părintele protector
- Părintele exigent
- Părintele interactiv
- Părintele directiv

a. părintele protector

Caracteristicile părintelui protector: asigură copilului securitate; copilul constituie prioritatea părintelui; este foarte sensibil la nevoile copilului; se sacrifică pentru copil; ia în considerare doar aspectele pozitive ale copilului.

Riscurile părintelui protector

Părintele protector, datorită îngrijorării excesive, devine părinte hiperprotectiv. Acesta va modela, fie tipul de copil dependent și neajutorat, fără inițiative ce nu-și asumă responsabilitatea, fie tipul de copil alintat ce consideră că totul i se cuvine, din cauza că: satisface necondiționat nevoile copilului; cedează ușor la rugămințile copilului; nu crează ocazii de a oferi responsabilitate copilului.

b. părintele exigent

Caracteristicile părintelui exigent: nu tolerează devierea de la drumul corect; este hotărât să se asigure de perfecțiunea acțiunilor copilului său; presează copilul să facă mai mult și mai bine; dorește ca propriul copil să fie competitiv.

Riscurile părintelui exigent: încearcă să mențină controlul prin stabilirea unor standarde înalte pentru copil; nu-și exteriorizează sentimentele față de copil; admite cu greu când greșește, chiar și atunci când greșește; găsește mereu ceva de comentat; chiar și greșelile minore ale copilului îl deranjează. Acest gen de părinte, datorită îngrijorării exagerate pentru performanțele copilului, devine părinte hiperperfecționist, ce va modela un copil neîncrezător, descurajat, coplesit de exigențe sau un copil rebel, ce nu acceptă regulile și nu ține cont de celălalt.

c.părintele interactiv

Caracteristicile părintelui interactiv: petrece mult timp cu copilul și cu prietenii acestuia; este cald și înțelegător, astfel copilul apelează la el când are probleme; stă de vorbă mult cu copilul; confundă de multe ori rolul de părinte cu cel de prieten.

Riscurile părintelui interactiv: nu-și refuză copilul; are tendința de a vedea numai aspectele pozitive ale copilului; poate fi ușor manipulat de către copil; are încredere în copil și acceptă ceea ce-i spune fără să-i pună întrebări. Părintele interactiv, pentru că este preocupat de grija că s-ar putea să nu fie plăcut de copil, se transformă într-un părinte <<amic>> și modelează un copil nerespectuos, indisciplinat, ce nu respectă adultul, nu respectă restricțiile și regulile.

d.părintele directiv

Caracteristicile părintelui directiv: este responsabil, plin de energie și competent; constituie un model pentru copil (de multe ori copii se laudă cu succesele părintelui); stabilește el deciziile și în locul copilului; așteaptă de la copil să devină un bun lider; este autoritar.

Riscurile părintelui directiv: decide în locul copiilor; are tendința de a folosi furia pentru a controla comportamentul copiilor; nu acceptă în fața copiilor că a greșit; nu știe să asculte cu adevărat ceea ce îi transmite copilul; are obiceiul de a-l zori pe copil să facă un anumit lucru. Părintele directiv, datorită fricii de a nu pierde controlul, devine un părinte dominator ce modelează un copil supus, fără opinii, pasiv, lipsit de încredere sau un copil arogant ce dirijează, impune reguli proprii, critică.

Bibliografie :

Vrășmaș, Ecaterina Adina - *Consilierea și educația părinților*, Editura Aramis, București, 2002
Stern, H., H. *Educația părinților în lume*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1972

Dramatizarea, o modalitate de reprezentare scenică a textului epic

Prof. Crăciun Dana,

Școala cu clasele I-VIII Nr.1 „AL.I.Cuza”, Fălticeni, jud. Suceava

Dramatizarea constă în prelucrarea unei opere literare cu caracter epic, în vederea transformării ei într-o piesă de teatru. Dincolo de caracterul ei ludic, dramatizarea permite elevilor perfecționarea tehnicilor de lectură a textului literar, înțelegerea mai profundă a celor citite, stimulează interesul pentru lectură și îi ajută chiar să-și manifeste liber personalitatea.

Manualele de gimnaziu oferă posibilitatea de a dramatiza texte literare și de a demonstra astfel că o activitate de învățare poate deveni atractivă și plăcută pentru elevi. De aceea, la finalul orelor de studiu destinate schiței „D-I Goe...” de I. L. Caragiale, la clasa a VI-a, am încercat să transform această operă literară într-o scenetă și mi-am structurat activitatea în mai multe etape.

1. **O primă etapă** a urmărit pregătirea elevilor pentru „rolul” de actori prin pași succesivi de conștientizare a importanței acestora în reușita spectacolului. Am realizat o lectură expresivă a textului și am exersat împreună cu elevii pentru a le corecta pronunția, tonul, intonația. Am stabilit apoi o listă cu personajele care participă la acțiune și am identificat relațiile dintre ele.

Elevii au remarcat că, alături de Goe, mam-mare, mamița, tanti Mița, conductorul, „urâtul”, și naratorul este personaj în scenetă, el având rol dublu: narator neutru // narator subiectiv. Pornind de la lista cu personaje identificate, am împărțit clasa în trei grupe de elevi (s-au distribuit rolurile), la care s-a adăugat și un grup de observatori care aveau menirea de a urmări modul în care grupele își pregătesc sarcinile de lucru. Memorarea replicilor a fost pasul următor, dialogurile fiind repetate până la însușirea lor.

2. **A doua etapă** a activității a fost legată de aspectele tehnice ale montării. Fiecare grupă a avut câte o sarcină; indicii spațiali identificați în text au permis schițarea decorurilor prin desene, în funcție de cele trei locuri în care se petrec întâmplările. O grupă și-a imaginat o gară de provincie, notată simbolic „Gara X”; o altă grupă a desenat un compartiment de tren, având ca decor ferestrele, vergeaua de alamă, semnalul de alarmă, „ața plumbuită” și ușa unei toalete; a treia grupă a desenat edificiul somptuos al Gării de Nord, un ceas care indica ora 8 și o birjă în care se urcă pasagerii.

Pentru că un element important al dramatizării este costumația, am propus elevilor schițarea costumelor pentru fiecare personaj și motivarea alegerii acestora. Astfel, pentru doamne s-au creat haine de epocă specifică sfârșitului de secol al XIX-lea, Goe fiind prezentat într- un costum de marinar.

3. **A treia etapă** a selectat indicațiile scenice, deoarece evidențiau o altă ipostază a naratorului în text, cea de narator-regizor.

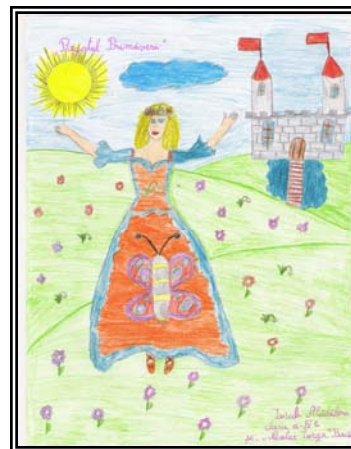
4. În final, după fixarea acestor etape, a avut loc **punerea în scenă** a textului dramatizat. Aplauzele „spectatorilor” i-au făcut pe toți cei implicați să se simtă bucuroși și i-au motivat să joace din toată inima. Pe parcursul tuturor etapelor, cei neimplicați în dramatizare, „observatorii”, au monitorizat modul în care colegii lor s-au organizat și s-au implicat în realizarea sarcinilor de lucru.

Prin dramatizarea schiței „D-I Goe”, elevii au înțeles că „arta spectacolului” este un fenomen complex, ce presupune îmbinarea mai multor arte și profesii: de scriitor, pictor, scenograf, regizor, designer vestimentar etc. Ei au descoperit că teatrul nu are numai o funcție estetică, ci și una educativă, realizată prin latura umoristico-satirică a textului literar prin care autorul a ironizat incultura, răsfățul și lipsa unui comportament civilizat.

Bibliografie:

Alina Pamfil, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Ed. Paralela 45, 2003.

Anca Șerban, Sergiu Șerban, *Limba română. Manual pentru clasa a VI-a*, Ed. All, București, 1998.

Testarea la matematică
Înmulțirea cu 3 ȘI 4
(clasa a III-a , 20 minute la dispoziție)

Înv.Nistor Marian ,
Grup școlar economic ” Johanes Lebel ” Tâlmaciu , jud. Sibiu

1 . ♥ Scie înmulțirile corespunzătoare adunărilor repetate și apoi calculează :

$1 + 1 + 1 = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$ $2 + 2 + 2 = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$ $9 + 9 + 9 = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$
 $4 + 4 + 4 + 4 = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$ $6 + 6 + 6 + 6 = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$ $5 + 5 + 5 = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$

2 . ♥ Află triplul numerelor : 6 , 8 , 5 , 1 , 7 .

3 . ♥ Completează tabelul cu rezultatele :

a	3	6	7	8	4	9	5	10
a + 3								
a X 3								
a - 3								

4 . ♥ Un factor este 3 , iar celălalt este întreitul său . Află produsul lor .

5 . ♥ Multiplicați de patru ori numerele : 6 , 2 , 9 , 10 , 5 și 4 .

6 . ♥ Calculează produsele :

a) . $3 \times 2 \times 4 = \dots\dots\dots$
 $2 \times 1 \times 3 = \dots\dots\dots$
 $4 \times 1 \times 9 = \dots\dots\dots$

b) .

a	b	a X b
4	0	
3	4	

7 . ♥ Adună îndoitul , întreitul și împătritul numărului 9 .

Înmulțirea cu 5 și 6
Testare curentă
(matematică , clasa a III-a , 20 minute)

1 . ☺ Rezolvă :

$5 \times 8 = \dots\dots\dots$ $9 \times 6 = \dots\dots\dots$ $1 \times 2 \times 5 = \dots\dots\dots$ $3 \times 3 \times 4 = \dots\dots\dots$
 $6 \times 4 = \dots\dots\dots$ $10 \times 6 = \dots\dots\dots$ $2 \times 4 \times 7 = \dots\dots\dots$ $9 \times 5 \times 0 = \dots\dots\dots$
 $4 \times 1 = \dots\dots\dots$ $3 \times 3 = \dots\dots\dots$ $3 \times 2 \times 6 = \dots\dots\dots$ $2 \times 2 \times 7 = \dots\dots\dots$

2 . ☺ Primul **factor** este 5 ,iar al doilea este **cu 3 mai mare** decât primul . Află produsul lor : _____

3. ☺ Completează tabelul :

FACTOR	5		7	6	8	9			5	3
FACTOR	6	4		4			5	4		
PRODUS		16	35		40	36	45	32	15	27

4. ☺ Câte degete sunt la 5 mâini ? Dar la 8 mâini ? _____

5. ☺ Din **produsul** numerelor 8 și 5 **scade produsul** numerelor 6 și 3 .

6. ☺ Într-o livadă sunt 6 rânduri **cu câte** 5 cireși , 7 rânduri **cu câte** 6 vișini și 5 rânduri **cu câte** 5 caiși . Câți pomi sunt în acea livadă , în total ?

7. ☺ Mihaela are 3 ani , iar verișoara sa are **de 5 ori mai mulți** . Câți ani vor avea cele două fete **împreună** peste 4 ani ?

Științele naturii și armonia cuvintelor

Inv. Sorina Ghiurca

Primăvara în pădure crește durata de strălucire a soarelui, crește temperatura în sol , crește umiditatea, întreaga natură se trezește la viață.

Arborii par încă adormiți, razele soarelui se revarsă peste ei iar seva suptă de rădăcini începe a gălgâi în trunchiul lor, până spre vârful ramurilor, trezindu-i , parcă , din somnul lor adânc.

Încet , încet, brațele lor vânjoase și noduroase se dezmoțesc.

Este încă multă liniște.Oaspeții veseli nu au sosit încă, zefirul trece lin printre ramurile copacilor, abia șoptit.

Primele zile de căldură înlătură spuma omătului păstrat mai la umbră, fac să foșnească tapetul frunzelor moarte.

Gingașii ghiociei străpung cu îndrăzneală frunzele veștede, le ridică în spate, și astfel dorința lor puternică de viață renaște.

„Ghiocel , plăpândă floare, ce-ai ieșit de sub zăpadă ?

N-ai văzut că iarna asta n-a plecat nici din ogradă?”

Astfel, plantele, adăpostite la căldura frunzelor uscate, abia așteaptă semnalul dat de ghiociei, și timide, scot una câte una căpușoarele la lumină. Nu are nevoie de prea multe zile pădurea ca să îmbrace strai de sărbătoare. Spre marginea pădurii se îngrămădesc buchete, buchete de vioarele sinilii și alte flori gingașe. Plantele din pădure se grăbesc să înflorească repede, deoarece lumina soarelui pătrunde din plin printre crengile care dau să înmugurească. Apar pâlcuri, pâlcuri de brebenei, toporași, florile –paștelui, grăușor și lăcrămioare.

Abia acum insectele, mai ales albinele, încep să mișune și ele, cu un zumzet continuu.

Înfrunzită, în pădure începe să domnească taina umbrei răcoroase.Locul plantelor mărunte este luat de cele care se mulțumesc cu mai puțină lumină, nu au flori care să bucure insectele, nu mai au acel parfum primăvăratec.

Zilele de primăvară sunt zile de sărbătoare ale naturii de care noi, oamenii, ne bucurăm.Să intre primăvara în casa și în sufletele noastre!

Educ. Margareta Gifei

zvon de primăvară

Parteneriat educațional „Și noi putem educa așa” -program de educație a părinților-

**Inst. Logigan Daniela,
G.P.N. Nr.2 Mitocu Dragomirnei,**

Identificarea nevoilor (analiza de nevoi):

- Necesitatea realizării unui curs de educație a părinților în cadrul unității noastre școlare s-a hotărât în urma efectuării unor chestionare în cadrul ședințelor cu părinții din care s-a constatat cunoașterea sumară a activităților din grădiniță de către părinți, precum și aplicarea unor metode inadecvate în educația copiilor și slaba implicare a acestora în activitățile educative pe care le pot desfășura acasă cu copiii.

Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
-stimulează munca bazată pe cooperarea; -formează și dezvoltă capacități socială; -dezvoltă abilități de comunicare; -interrelaționare pozitivă prin comunicare, negociere, conflict constructiv; -dezvoltă capacități autoevaluative;	-dificultăți de comunicare; -dificultăți de coordonare; -posibile opoziții de scopuri, opinii, obișnuințe ale membrilor grupurilor;
Oportunități	Amenințări
-toți participanții pot oferi alternative valoroase de soluționare a problemei; -promovează competențe reale; -grupul dă posibilitatea testării ideilor;	-evitarea propriilor responsabilități; -impunerea unor idei, soluții; -unii muncesc și pentru alții;

Grupul țintă: 30 părinți și bunici ai copiilor înscriși în cele două grupe;

Scopul proiectului:

-cosilierea părinților privind cunoașterea propriilor copii și aplicarea unor strategii educaționale eficiente;

Obiective generale ale cursului (La sfârșitul programului părinții vor fi capabili să:)

-să precizeze cinci motive pentru a îmbunătăți relația cu grădinița, conștientizând astfel rolul grădiniței, dar și al familiei în educarea copilului;

-să dobândească informații corecte privind metodele și tehnicile specifice de comunicare și interrelaționare, precum și despre particularitățile de vârstă ale copiilor;

-să dobândească abilități de comunicare atât cu proprii copii, cât și cu cadrele didactice;

-să se implice activ în cadrul activităților extrașcolare, crescând astfel frecvența contactelor cu cadrele didactice;

-să exemplifice tipuri de activități, metode și tehnici folosite în cadrul cursului pe care să le abordeze cu proprii copii pe o temă dată (obiectiv pentru evaluarea cursului)

Calendarul activităților:

	Conținut tematic	Metode/ Forme de activități	Mijloace de instruire	Criterii de evaluare
1	„Grădinița în sprijinul părinților” *Consilierea părinților privind metodele de educare în familie *Climatul familial	-referat: „Metode și tehnici de consiliere” -dezbateri -icebreaking: „Meniu pentru fiecare zi”	-flipchart -panouri -fișe de lucru -carioca	-discuții de grup -observația -studiul de caz -chestionarul
2	„Metode de comunicare eficientă”	-expunere -exerciții aplicative -icebreaking	-fișe de lucru -carioca -flipchart	-discuții de grup - observația
3	„Postulate ale activității cu copiii preșcolari” *Cum se formează copiii noștri? *Jocul și importanța acestuia	-activități aplicative: „Cine sunt eu? Cine e copilul meu?” „Afîșul meu publicitar” „Despre inteligențele multiple”	-coli A3, fișe de lucru; carioca -reviste, materiale, articole publicate	-observația -probă practică -discuții de grup -studiul de caz -chestionarul

	pentru copii;			
4	„Educația începe acum”	-referat, dezbatere: „Trăim în lumea reală”(despre violență, agresivitate și climat familiar)	-CD-play-er -CD	-munca în perechi -studiul de caz -discuții de grup
5	„Și noi putem educa așa”	-simulare -brainstorming: „Decalogul părinților” -confectionarea Jurnalului Seniorilor „Și noi putem educa așa”	-flipchart -fișe -jurnalul -carioca -aparat foto digital	-analiza rezultatelor evaluării pe grupe sau atelieri de lucru

Proiect de consiliere a părinților

Instit. Lucaci Geanina,
Școala cu clasele I-VIII „Ioan Băncescu” Loc. Adâncata, jud. Suceava

MOTIVAȚIA

Este dureroasă ruperea adulților de universul copilăriei. Câți dintre părinți pot înțelege că frământările, agitația sufletească, șocul, deruta și confuzia din viața copiilor noștri sunt acum mai mari ca oricând, că orizontul lor comportamental și verbal e mult mai larg, că au dispărut atâtea prejudecăți și limite și că de aceea libertatea și conduita frizează uneori libertinajul? Comunicarea cu ei nu mai este posibilă decât dacă te racordezi la problemele lor.

Să le oferim copiilor noștri fărâme din timpul nostru pentru a-i putea ajuta să se încadreze în timpul lor, căci numai așa vom înfrânge ostilitatea timpului și vom rămâne pentru câteva clipe în coordonatele eternității.

GRUP ȚINTĂ: părinții elevilor din clasa a-III-a

SCOP: Valorificarea rațională și creatoare a timpului liber al copiilor

OBIECTIVE:

- cunoașterea și respectarea drepturilor copilului;
- cunoașterea particularităților psihofizice ale copiilor de 8-9 ani;
- conștientizarea și valorificarea intereselor și aptitudinilor propriilor copii;
- optimizarea comunicării cu copilul și alți membri ai grupurilor din care face parte acesta;
- însușirea unor metode de disciplinare a copilului;

ȘEDINȚA I – „AM TRECUT ȘI EU PRIN ASTA”

ACTIVITĂȚI: -vizionarea unui film despre copiii nesupravegheați și a unui film despre consecințele neimplicării părinților în organizarea timpului liber al copiilor;

OBIECTIVE:-conștientizarea consecințelor negative asupra formării personalității copilului

Datorate neimplicării părinților în organizarea timpului liber al copiilor;

METODE:- metoda cubului pe culori/pe grupe argumentează pro și contra;

TEMĂ: -completarea unei grile de observație a activităților și preocupărilor copilului;

ȘEDINȚA a-II-a – „ȘI NOI NE BUCURĂM DE DREPTURI!” (Această ședință se va desfășura împreună cu copiii în cadrul unei lecții de Ed. Civică.

OBIECTIVE:cunoașterea și respectarea drepturilor copilului;

ACTIVITĂȚI:- lecție comună cu copiii „Și noi ne bucurăm de drepturi!”

-dezbatere : Pro și contra

TEMA: -părinții să noteze într-un jurnal cum și-ar dori să-și vadă copiii peste 10 ani.

ȘEDINȚA a-III-a – „SĂ NE AMINTIM”

OBIECTIVE: -să analizeze propriile experiențe sociale și să reflecteze asupra lor;

-să discute în grup comportamentele parentale cotidiene și particulare;

ACTIVITĂȚI:- 1.Fiecare părinte va aduce o fotografie a copilului său. Va trebui să descrie momentul în care a făcut acea fotografie, apoi să puncteze momentele importante din viața copilului său.

2.Completarea unor chestionare care vizează măsura în care părintele își cunoaște copilul precum și relațiile interpersonale.

TEMA: Fiecare părinte va primi câte un tabel cu caracterizarea dinamică a copilului de 8-9 ani pe care va trebui să-l studieze.

ȘEDINȚA a-IV-a – „ÎNȚELEPCIUNEA ȘI IUBIREA MEA E JOCUL”

OBIECTIVE: -să înțeleagă nevoia de joc a copilului în dezvoltarea personalității

-să contribuie la satisfacerea nevoilor emoționale , a trăirilor intime, asigurând sentimentul siguranței și menținerii personalității;

ACTIVITĂȚI: -1.Expunerea concluziilor în urma completării fișei de observație.

2.Când v-ați jucat ultima oară cu copilul d-voastră? /formularea unor impresii

3.Sugestii pentru petrecerea timpului liber- brainstormingul

TEMA: Fiecare părinte și copil va avea de alcătuit un program de petrecere a timpului liber, iar în final se vor confrunta propunerile.

ȘEDINȚA a-V-a „DOAR O VORBĂ SĂ-ȚI MAI SPUN” (această ședință vine în sprijinul părinților care întâmpină dificultăți de relaționare cu propriul copil)

OBIECTIVE:- conștientizarea și asumarea stilului parental caracteristic;

-însușirea unor sfaturi pentru dezvoltarea unui stil asertiv-democratic;

ACTIVITĂȚI:-1. Prezentarea unui caz tipic de comportament violent atât fizic cât și verbal al unui copil de 9 ani.

2. Discuții între părinți (pe grupe) cu privire la metodele de disciplinare posibile.

3.Analiza în grup largit a soluțiilor găsite în grupuri mici.

4.Înțelegerea și formularea unor mesaje de tip „EU”

TEMA:- distribuirea unor broșuri ce vor cuprinde câteva sfaturi pentru dezvoltarea unui stil asertiv-democratic

-realizarea unui produs împreună cu copilul(un desen, o compunere, o jucărie)

ȘEDINȚA a-VI-a – „DREPTURI DAR ȘI RESPONSABILITĂȚI”

OBIECTIVE:- să înțeleagă necesitatea responsabilităților pe care le poate avea copilul în cadrul grupului;

-să ofere modele de comportamente responsabile;

ACTIVITĂȚI: 1.prezentarea lucrărilor realizate împreună cu copiii;

2.să exprime într-un cuvânt sentimentele pe care le-au avut în urma acestei experiențe;

3.să scrie timp de 3 min., fără să ridice stiloul de pe foaie, o lucrare cu tema: „Sunt un model pentru copilul meu”

4. acțiune comună părinte –copil de curățare și îngrijire a exteriorului școlii

TEMA: alcătuirea unui traseu pentru o excursie

ȘEDINȚA a-VII-a – „AM ȘI EU DOUĂ MÂINI”

OBIECTIVE:-înțelegerea necesității implicării copilului în diferite activități

ACTIVITĂȚI: -lecție comună la Abilități practice- pregătirea unui meniu de sărbători

ȘEDINȚA a-VIII-a - „COMOARA”(ora de consiliere se va desfășura la bibliotecă)

OBIECTIVE: -implicarea părinților în dezvoltarea gustului pentru lectură.

ACTIVITĂȚI: -1. cunoașterea /recomandarea lecturilor potrivite vârstei;

2. dezbateri privind rolul lecturii în dezvoltarea copilului;

3.posibilități pentru trezirea interesului pentru lectură;

TEMA: alcătuirea împreună cu copilul a rezumatului unei povești;

ȘEDINȚA a-IX-a – „CINE MĂ POATE AJUTA?”

OBIECTIVE: -cunoașterea structurilor și tipurilor de intervenție asupra părinților și a familiei;

ACTIVITĂȚI: -1.întâlnire cu un psiholog, cu un specialist în consiliere;
2.vizitarea unui centru de consiliere;
3.informare cu privire la formele cele mai cunoscute și eficiente de educație a familiei și a copilului aflat în situații dificile.

ȘEDINȚA a-X-a EVALUARE

OBIECTIVE: -evaluarea efectelor pe care le-au avut activitățile din acest proiect;
-autoevaluarea părinților

ACTIVITĂȚI: Evaluarea proiectului după următorii indicatori:

- frecvența participării părinților la întâlnirile propuse;
- evaluarea nivelului de satisfacție a părinților referitor la programul desfășurat;
- evaluarea schimbărilor în atitudini și practici educative;
- evaluarea cunoștințelor și abilităților însușite de părinți;
- evaluarea achizițiilor copiilor;
- evaluarea modificării imaginii de sine a părinților;

Proiect educațional « Să iubim ce-i frumos »

**Inst. Macoviciuc Alina – Manuela ,
Școala cu clasele I-VIII „Ioan Băncescu” Adâncata, jud. Suceava**

1. **Scopul:** Dezvoltarea capacității de a percepe și a aprecia valorile artistice

2. **Motivația:**

„ Nimic nu e mai frumos decât adevărul, nici mai adevărat ca frumosul.”(I. L. Caragiale)

- copilul are nevoie de convingeri și conduite estetice, de gustul estetic pentru frumos și autentic pentru a putea analiza operele literare, operele de artă;

- elevul devine mai sensibil, mai cultivat, știe să surprindă spontan frumosul, să acționeze spontan printr-un sentiment de satisfacție sau insatisfacție față de un obiect estetic;

- elevii sunt capabili să delibereze și să ierarhizeze într-un câmp caloric, pe baza unor criterii, obiectele estetice; vor ști să-și formeze un stil estetic de viață propriu.

Analiza SWOT

PUNCTE TARI - capacitatea de receptare a mesajului - dorința de a afla lucruri noi, curiozitate - sunt capabili să exprime propriile trăiri și sentimente în relațiile cu cei din jur, să observe valori estetice	PUNCTE SLABE - nu au bine dezvoltată capacitatea de a interpreta cuvintele și expresiile literare - interes scăzut pentru interpretarea mesajului care este trimis prin intermediul operelor - nu disting diferența dintre estetic și inestetic (kitsch) - nu știu să creeze valori estetice originale
OPORTUNITĂȚI - posibilități materiale - muzeul orașului - discuții cu preotul - posibilitatea de a organiza spectacole - participarea la expoziții - orele de comunicare, orele de desen - discuții cu scriitori, cu critici de artă/literari - întocmirea unor portofolii	AMENINȚĂRI - lipsa timpului - alte modalități de a petrece timpul liber - părinții nu acordă importanță educației estetice

3. **Perioada desfășurării:** - pe parcursul unei săptămâni școlare

4. **Grupul țintă:** 24 de elevi din clasa a IV-a

5. Obiective specifice:

- să interpreteze cuvintele și expresiile întâlnite în textele literare;
- să folosească în exprimare termeni estetici (frumos, urât);
- să creeze valori estetice originale;
- să descrie, folosind cuvinte proprii, o valoare artistică;
- să formuleze opinii privind importanța esteticului în viața lor;
- să distingă diferența dintre estetic și inestetic;
- dezvoltarea expresivității limbajului;
- dezvoltarea creativității, încurajarea actului creativ;
- sensibilizarea copiilor – dezvoltarea emoțională

6. Activități care duc la îndeplinirea obiectivelor:

Activitatea 1: - interpretarea unui text literar; durata: două ore

- elevii clasei a IV-a, doamna învățătoare, critic literar;
- copiii învață cum să găsească diferite tălmăciri ale cuvintelor și expresiilor literare întâlnite în textele lecturate, să încerce variate explicații a sensului cuvintelor în diferite contexte, să facă apel la lectura particulară, la unele emisiuni de radio și televiziune, în care au auzit eventual cuvintele și expresiile care formează obiectul analizei, compară părerile lor cu cele ale criticului literar.

Activitatea 2: - discuții pe baza unor texte literare, durata: o oră

- elevii clasei a IV-a și doamna învățătoare; cabinetul de limba română
- prin analiza măiestriei artistice, a stilului fragmentului citit, elevii devin sensibili față de comorile și de farmecul deosebit al limbii române; sunt interesați de cultivarea exprimării proprii; realiza compuneri pornind de la aceste texte literare în care vor folosi termeni estetici.

Activitatea 3: - vizită la Mănăstire, durata: două ore

- elevii clasei a IV-a, doamna învățătoare, preotul, călugăr
- observă simplitatea călugărilor, frumusețea picturilor din Biserică, simplitatea camerelor călugărilor; vor purta discuții având ca subiect pildele ortodoxe; formulează opinii cu privire la importanța esteticului.

Activitatea 4: - vizită la expoziția de pictură, durata: 2 ore

- elevii clasei a IV-a, doamna învățătoare, critic de artă
- elevii fac diferența dintre estetic și inestetic, sesizează importanța folosirii elementelor estetice; în analiza creațiilor folosesc limbajul adecvat.

Activitatea 5: - realizarea unui desen pe fond muzical, durata: o oră

- elevii clasei a IV-a, doamna învățătoare, pictor
- elevii realizează desenul în funcție de starea pe care le-o oferă muzica; apreciază lucrările între ei – se premiază cel mai reușit desen; lucrările vor fi apreciate și de pictor; se organizează o expoziție

Activitatea 6: - vizitarea unui scriitor la el acasă, durata: câteva ore

- elevii clasei a IV-a, doamna învățătoare, scriitorul
- elevii discută cu scriitorul operele acestuia, mesajele pe care le-a transmis în operele sale; interpretează cuvintele și expresiile studiate, dezvoltă expresivitatea limbajului.

Activitatea 7: - întocmirea portofoliilor – prezentarea lor, durata: două ore, cabinetul de română

- elevii clasei a IV-a
- elevii au întocmit pe parcursul acestei săptămâni un portofoliu ce cuprinde materialele adunate, lucrurile care au avut un rol și o importanță semnificativă în realizarea educației estetice; se poate observa ce influență a avut fiecare eveniment n educarea estetică.

Activitatea 8: - spectacol, durata: 3 ore

- elevii clasei a IV-a, doamna învățătoare
- elevii prezintă mici scenete realizate de ei, prezentări de modă creații proprii, minirecitaluri
- parteneri: directorul școlii, sponsori, toți ceilalți parteneri

7. Calendarul activităților: - săptămâna 6 – 11 iunie

8. Resurse necesare: - *umane*: 24 elevi, doamna învățătoare, preotul, călugări, criticul de artă, criticul literar, pictorul, scriitorul, directorul școlii

- *materiale*: sala de spectacole, cabinetul de română, pânză, costume, foi,

- *financiare*: deplasări: 100 lei, consumabile: 100 lei, spectacol: 150 lei

- *informaționale*: cărți, pliante, atlase literare, opere literare, opere de artă

- *de timp*: 7 zile

9. Rezultatele proiectului:

Elevii clasei a IV-a participă cu interes la orice activitate artistică, expunându-și creațiile; participă la concursuri literare; descriu cu cuvinte proprii o valoare artistică, au realizat lucrări impresionante în care au folosit termeni estetici și un limbaj expresiv. Sunt apreciați de conducerea școlii și de ceilalți colegi pentru rezultatele obținute. Au realizat o revistă a clasei în care fiecare elev își publică creațiile, interpretările literare, opiniile privind importanța esteticului în viața fiecăruia.

10. Evaluarea proiectului

Criterii de evaluare – evaluarea se face în funcție de implicarea în activitate, modul de interpretare a textelor, a operelor de artă, realizarea compunerilor în care au folosit termeni estetici, a descrierilor valorilor artistice; evaluez realizarea portofoliilor, implicarea în realizarea spectacolului.

Metode: - observația, portofoliul, analiza produselor activității, discuția cu preotul, scriitorul, pictorul, criticii, comparația, expoziții.

11. Intenții de continuare a proiectului:

Proiectul poate continua într-o altă formă: se poate desfășura educația estetică numai în domeniul picturii – analizarea operelor de artă, sau numai în domeniul literaturii. De asemenea putem insista numai pe interpretările textelor literare, să dezvoltăm doar compozițiile ce conțin termeni estetici.

O altă variantă a proiectului ar fi aceea a dezvoltării educației estetice (a capacității de percepere și apreciere a valorilor artistice) în cadrul tuturor disciplinelor cuprinse în ariile curriculare pe o perioadă de timp mai mare.

Metode alternative de abordare a serbărilor în grădiniță

**Educator: Breazu Steliana – Aurelia,
Grădinița cu program normal Vieru, jud. Giurgiu**

Situată pe un circuit pedagogic extradidactic, serbarea este un eveniment de seama în viața copiilor, dar și a grădiniței. Prin specificul lor, ca activități extracurriculare, serbările reprezintă un nesecat izvor de bucurie și satisfacții, creând buna dispoziție și favorizând dezvoltarea copiilor, atât din punct de vedere psihic, dar și fizic. Aceasta favorizează, valorifică și dezvoltă experiențele copilului într-un climat nou, stimulat, în care are libertatea să-și manifeste interesele, să-și exprime impresiile și trăirile, pe baza căutărilor și eforturilor personale, accentul, deplasându-se cu preponderența de pe informativ pe formativ.

Serbările copiilor încântă prin farmecul lor, prin prospețimea și candoarea protagoniștilor, prin neîntrecută spontaneitate și sinceritate, prin naturalețea și firescul comportamentului lor scenic.

Ca într-o familie, copiii, spectatorii de la mic și până la cel vârstnic, trăiesc momente unice din lumea inegalabilă a copilăriei, iar coarda sensibilă a sufletului fiecăruia dintre cei prezenți vibrează sub coarda de cristal al glasului copilăriei.

Sub semnul veseliei exprimate prin poezie, cântec și dans, de fiecare data organizarea și desfășurarea serbărilor a fost și va rămâne un moment unic pentru cea mai importanta investiție a noastră, COPILUL. Iată de ce, în proiectarea scenariului unei serbări trebuie să se ia în calcul, pe lângă conținuturi, care trebuie să fie apropiate experienței de viață a copilului, să răspundă nevoilor sale de cunoaștere, de nou și de frumos, încă două coordonate majore: mișcarea, atmosfera de veselie și destindere pe de o parte, și atmosfera încărcată de emoții, ce produce o anumită tensiune interioară fiecărui copil, pe de altă parte.

Serbările desfășurate după anumite reguli, ce asigură îmbinarea armonioasă a părților într-un întreg, decorul neobișnuit, costumația copiilor, a educatoarei, ținuta sărbătorească, accesoriile necesare, fondul muzical, semnalele sonore, jocul de lumini - reprezintă toate, elemente importante ce contribuie la construirea unor valențe estetice și educative deosebite.

Astfel, prin intermediul serbărilor putem fructifica valențe educative cum ar fi: **funcția de loisir** (organizarea timpului liber al copilului); **funcția social-integrativă**; **funcția formativă** (completarea instrucției și educației); **funcția vocațională**, relevând și cultivând aptitudini speciale.

De asemenea, în acest cadru are loc o mai mare implicare a copiilor în actul educativ, iar activitățile de educație nonformală se desfășoară în mare măsură prin colaborarea educatoarelor cu familia și cu diverse instituții din comunitate. Acest tip de educație a existat dintotdeauna, însă nota de noutate constă în faptul că astăzi se organizează planificat, având câteva note specifice și avantaje pedagogice cum ar fi: dispunem de un curriculum la alegere, flexibil, variat; organizarea este facultativă, neformalizată și depinde, după caz, de opțiunile celor educați; este centrata pe copil, solicitând în mod diferențiat participarea; pune accent pe aplicabilitatea cunoștințelor; conținuturile și obiectivele sunt prevăzute în documentele de tipul: scenariu, proiecte de acțiuni, parteneriate.

Serbarea este modalitatea eficientă de cultivare a capacităților de vorbire și a înclinațiilor artistice ale copiilor, care contribuie la stimularea și educarea: **atenției** (prin respectarea indicațiilor regizorale și în special a atenției distributive prin raportarea copilului la ceilalți membri ai echipei de lucru); **memoriei** (prin repetițiile organizate pentru consolidarea replicilor, mișcărilor, etc); **voinței** (prin implicarea copilului în mod benevol); **afectivității** (prin filtrarea mesajelor culturale, artistice, pe plan afectiv); **imaginației și creativității** (prin implicarea directă a copiilor, propunând numere artistice în serbare și soluții pentru o anumită frecvență); **atitudinilor pozitive** (prin crearea de situații concrete și inteligibile, pentru care copilul va aproba / aborda o anumită conduită); **gândirii** (prin momentele de criză, de luare a deciziilor, când apar situații neprevăzute în derularea spectacolului).

Ocaziile cu care se organizează serbări în grădinițe sunt diverse. Astfel, de **1 Decembrie - Ziua Națională a României** - decorul sălii de grupă poate primi un aspect

festiv, sărbătoresc (steaguri, baloane, imagini reprezentative, etc.). Părinții pot participa alături de copii și de educatoare, dansând și cântând melodii populare românești. Altădată aceasta serbare poate primi caracter de șezătoare iar sala sa fie transformată într-un mini-muzeu cu obiecte de artă populară. Copiii, îmbrăcați în costume populare românești, recită poezii, cânta, spun proverbe, ghicitori, au posibilitatea să-și manifeste liber inițiativele și originalitatea, să-și dezvolte sentimente patriotice.

Serbarea de Crăciun este cea mai îndrăgită de copii, de aceea, pentru reușita ei există preocupări susținute: audierea colindelor, împodobirea sălii de grupă, stabilirea centrului tematic, împodobirea bradului, pregătirea cadourilor etc. În acest cadru copiii interpretează cu multa plăcere roluri de: Iarnă, Anul Nou, Anul Vechi, stelute, fulgi, oameni de zăpadă, îngerași etc. Aceasta serbare se poate desfășura în locații diferite cum ar fi supermarket-urile, săli de spectacole, cluburi sau chiar curtea grădiniței, o serbare cu „Porțile deschise”, desfășurată în parteneriat cu alte instituții de învățământ din localitate, cu o mare implicare a familiei, a comunității locale, cu sosirea lui Moș Crăciun în sania trasă de cai, de aceasta dată, pe străzile orașului.

Venirea Primăverii aduce cu ea „**Ziua de 8 Martie**”. De această dată decorul sălii de grupă și al serbării îmbracă haina primăverii. Dacă la Crăciun, copiii primesc daruri, acum ei sunt cei care oferă mamelor câte un dar realizat de ei, pentru a învăța ca în viață există o lege a echilibrului, primim dar trebuie să și dăruim atunci când vine vremea.

Serbările de Sfârșit de an școlar fac referire la anotimpul vara, la faptul că grupele pregătitoare părăsesc grădinița, îndreptându-se spre școală, aceasta fiind serbarea bilanțului.

Pe lângă aspectele prezentate amintim și alte ocazii cu care se organizează serbări în grădiniță, cum ar fi: **Sfintele Sărbători de Paște, 1 Iunie**, finalizarea unor proiecte educative, zilele onomastice, evenimente ecologice.

Pentru toate aceste ocazii serbarea creează un cadru de realizare a educației nonformale cu un conținut adaptat nevoilor copilului și pentru eficientizarea învățării formale. Privind lucrurile din perspectiva calității și din perspectiva unui dascăl de școală nouă considerăm că nici serbarea nu trebuie lăsată în vechile ei tipare.

Constituită ca un mijloc de educație ce acționează pregnant în planul personalității, face apel la toata gama trăirilor afective, lăsând însemnate amprente în planul evoluției generale a copiilor, impunându-se o nouă abordare a serbărilor în grădiniță. Este foarte bine ca cei din jur să afle care sunt aspectele muncii noastre, de aceea legătură cu familia și comunitatea este foarte importantă, ținând cont că resursele, sunt limitate în general (cele financiare). Această legătură poate duce la procurarea de resurse extra-bugetare.

Serbările și activitățile susținute cu diferite ocazii de către copiii din grădiniță, oglindesc cel mai relevant dinamica grădiniței, implicarea ei în viața comunității și nu în ultimul rând ceea ce se învață în instituția respectivă.

Bibliografie:

1. Revista „Învățământul preșcolar” nr. 3-4/2006
2. Revista „Învățământul preșcolar” nr. 4/2007
3. Curriculum pentru învățământul preșcolar/2008

Învățarea istoriei locale prin activități bazate pe proiecte de grup

Inst. Mioara Tofan,
Școala Nr. 1 „Al. I. Cuza”, Fălticeni, jud. Suceava

Cunoscut fiind faptul că dragostea de patrie se naște din iubirea față de locurile natale, elementele de istorie locală au o mare contribuție la formarea personalității elevilor. Dinamismul timpului istoric actual impune o învățare de tip inovator, cu caracter anticipativ și participativ, punând accent pe cei patru piloni ai educației: a învăța să cunoști, a învăța să faci, a învăța să fii și a învăța să construiești. Școala românească tinde în prezent spre o practică educațională centrată pe nevoile reale ale elevului, ceea ce impune o instruire activ-participativă. Metodele activ-participative contribuie nu numai la educația elevului, ci și la socializarea lui. Aceste metode pot fi folosite eficient în toate lecțiile de istorie, în abordarea unor conținuturi de istorie locală, ce necesită emiterea unor idei critice din partea elevilor, fiind utilizate atât individual, cât și pe grupuri de elevi.

Învățarea pe bază de proiecte este o metodă activ-participativă, bazată pe munca în grup. Aceasta implică o repartizare a sarcinilor de lucru pe grupe de elevi. Tema dată se realizează într-o perioadă de timp mai lungă sau chiar pe durata unui an școlar, lucrările realizate fiind dezbătute apoi în sala de clasă sau în cadrul unor acțiuni comune cu o altă clasă. Etapele realizării unui proiect sunt: alegerea temei, stabilirea obiectivelor proiectului, formarea grupelor, distribuirea responsabilităților în cadrul grupului, alegerea tematicii de lucru, de către fiecare grup, identificarea surselor de informare (manuale, cărți mai vechi, documente, etc.), cercetarea propriu-zisă, realizarea materialelor propuse, prezentarea rezultatelor cercetării și a materialelor realizate, evaluarea cercetării în ansamblu, a modului de lucru, a produsului final realizat, mediatizarea rezultatelor obținute.

Elementele ce definesc istoria locală îmbracă o varietate de forme, prezente într-o diversitate de materiale ce se deosebesc atât prin natura lor, cât și prin metodele și procedeele pe care le implică folosirea acestora în procesul de predare-învățare a istoriei. Cunoștințele însușite la orele de istorie, despre localitatea natală, pot fi completate și valorificate eficient în cadrul unei discipline opționale, a unui curriculum la decizia școlii. Astfel, în anul școlar 2007-2008, am inițiat, la nivelul claselor a IV-a, un opțional cu titlul „Istoricul zonei Fălticeni”.

Scopul acestui opțional a fost: trezirea interesului, în rândul elevilor, pentru căutarea și cercetarea urmelor istorice, a documentelor care atestă trecutul istoric regional și local; prezentarea preocupărilor unor oameni de seamă, din localitatea Fălticeni, pentru cercetarea izvoarelor de istorie locală; dezvoltarea la elevi a capacității de a folosi sursele istorice locale și de a prezenta, în diverse forme, un fapt istoric cunoscut.

Pentru o mai bună informare și documentare, am inițiat o colaborare permanentă cu muzeele și instituțiile de cultură din oraș, stabilind, în cadrul unui proiect de parteneriat, activități de documentare, vizite sau vizionări de filme documentare. Proiectul, inițiat împreună cu doamna învățătoare Hodl Elvira, între clasele paralele: a IV-a A și B, s-a numit „Localitatea natală- Prin fereastra timpului”. Acest proiect a avut și sprijinul redacției revistei „Dumbrava minunată”, a Clubului Copiilor Fălticeni, condusă de distinsa doamnă Mihaela Buculei, jurnalistă și colaboratoare a emisiunilor de radio „România- Actualități”. Proiectul a fost foarte bine primit de elevi, activitățile comune realizate, vizitele și excursiile desfășurate, ducând la o mai bună cunoaștere și apropiere între aceștia, copiii legând prietenii, schimbând impresii și colaborând la diverse activități organizate, și în cadrul altor proiecte, la nivelul școlii.

Proiectul școlar educațional: „Localitatea natală- Prin fereastra timpului” a avut ca scop realizarea unor activități școlare și extrașcolare în colaborare cu instituții de cultură, muzee locale, pentru a cunoaște moștenirea spirituală a orașului Fălticeni, tradiții și obiceiuri locale,

personalități și oameni de seamă din zonă și localitate și locuri încărcate de istorie din peisajul local fălțicenean.

Activitățile desfășurate au urmărit: organizarea unor vizite de documentare la Biblioteca Municipală, la Primăria municipiului Fălțiceni, la muzeul personalităților locale, de renume național și european, „Galeria Oamenilor de Seamă, la Casa memorială „Mihail Sadoveanu”, la Colecția de artă Ion Irimescu; drumeții pe străzile încărcate de istorie ale orașului, pe Ulița Rădășenilor, astăzi Ion Creangă, la Dumbrava Minunată și la iazul Nada Florilor; activități în colaborare cu clasa a IV-a paralelă și cu elevii de la Clubul Copiilor din localitate, precum și o permanentă colaborare cu redacția revistei pentru copii „Dumbrava minunată”.

Parteneriatul, în cadrul proiectului, s-a realizat prin: participarea la activități comune, sondaje de opinie, dezbateri, concursuri pe teme istorice și literare, activități practice de realizare a unor fotomontaje, expoziții cu materiale și vizite la instituții de cultură și muzee. Proiectul s-a finalizat prin realizarea unui portofoliu și a unui CD, cu momentele importante din cadrul desfășurării proiectului, precum și prin popularizarea acestuia, în școală și în revista Clubului Copiilor „Dumbrava minunată”. Considerăm că desfășurarea acestui proiect a contribuit mult la îmbogățirea cunoștințelor elevilor despre localitatea natală, la cunoașterea instituțiilor de cultură din oraș, la dezvoltarea simțului estetic și a sentimentelor patriotice la elevi, precum și la stimularea cooperării la nivelul relațiilor interpersonale stabilite între participanți (elevi, cadre didactice, colaboratori) și la nivel de instituții.

Ca educatori, avem menirea de a implica elevii în activități de cunoaștere a specificului istoric, geografic și cultural al localității natale, pentru a le dezvolta sentimente de dragoste, prețuire și respect pentru locurile natale. Prin acest proiect, am încercat să ajungem la sufletele micilor școlari, sensibilizându-i, prin activități desfășurate în diferite locații ale orașului Fălțiceni, implicându-i activ în derularea proiectului, prin desfășurarea unor activități cu caracter practic-aplicativ și creativ, dezvoltându-le spiritul de echipă și de colaborare eficientă în cadrul grupului.

Anexă: Activitate de proiect - File din istoria localității natale

Sunt formate echipe de câte 5-6 elevi. Se distribuie tematica de lucru, astfel încât fiecare echipă să știe ce are de făcut. Tema este programată a se desfășura pe parcursul unui semestru. Produsele propuse a fi realizate sunt: - planșe intitulate „Localitatea natală”, care vor cuprinde diferite fotografii, imagini vechi și noi din localitatea Fălțiceni; portofolii cu fișe care să conțină date și evenimente importante petrecute de-a lungul timpului, în localitatea natală, numite sugestiv „Prin fereastra timpului”; o mapă cu un titlu sugestiv „Locul natal de la poveste la istorie”, care să cuprindă interviuri realizate cu persoane din această localitate, de diferite vârste și ocupații, care descriu tradiții și obiceiuri locale, fragmente(citate) reprezentative din literatura română sau aparținând unor personalități locale, care descriu localitatea natală.

Integrarea jocului didactic în orele de matematică la clasa I

**Înv. Frăsinescu Maria,
Școala cu clasele I – VIII Ciuturești, jud. Bacau**

Încorporat în activitatea didactică, jocul imprimă acestuia un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce varietate și o stare de bună dispoziție, destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii, a oboselii. Dar fortifică energiile intelectuale și fizice ale școlarilor, generând o motivație secundară, dar stimulatoare. Jocul didactic consolidează, precizează, verifică și îmbogățește cunoștințele, pune în valoare și antrenează capacitățile creatoare ale acestora.

Jocurile didactice sau exercițiile-joc, îmbrăcând o haină atractivă, trezesc interesul elevului pentru îndeplinirea sarcinii didactice și întrețin efortul necesar executării lui.

Jocurile pot fi :

- cu explicație și exemplificare ;
- cu explicație dar fără exemplificare ;
- fără explicație,cu simpla enunțare a sarcinii ;

Jocurile didactice pot fi folosite și ca testări prin care învățătorul să-și dea seama de calitatea cunoștințelor pe care le posedă elevul,de gradul de însușire a unei deprinderi sau de nivelul de dezvoltare a unor procese psihice.

CLASIFICAREA JOCURILOR :

A.În funcție de scopul și sarcina didactică :

- 1.ca lecții de sine stătătoare ;
2. ca momente ale lecției (captarea atenției) ;
- 3.în completarea lecției,intercalate sau în final ;
- 4.pentru aprofundarea însușirii cunoștințelor specifice unui capitol;
- 5.specifice unei vârste;

B.În funcție de aparatul formativ :

- 1.jocuri pentru dezvoltarea capacității de analiza ;
„Completeaza șirul “ -deduc regula analizând termenii șirului,apoi completează.
- 2.jocuri pentru dezvoltarea capacității de sinteza(predat în cadrul operațiilor cu numere naturale);
- 3.jocuri didactice pentru dezvoltarea capacității de a efectua comparații;
- 4.jocuri pentru dezvoltarea capacității de abstractizare și generalizare ;
- 5.jocuri pentru dezvoltarea perspicacității ;

Inclus inteligent în structura lecției,jocul didactic matematic poate să satisfacă nevoia de joc a copilului,dar poate în același timp să ușureze înțelegerea, asimilarea cunoștințelor , realizând o îmbinare între învățare și joc.

AVANTAJELE JOCULUI :

- îi determină pe copii să participe activi la lecție ;
- antrenează și pe copiii timizi și mai slabi la lecție ;
- dezvoltă spiritul de cooperare ;
- dezvoltă la copii iscusința,inventivitatea,spiritul de observație ;
- constituie o tehnică atractivă de exploatare a realității ;

În școală,orice exercițiu sau problemă poate deveni joc dacă se precizează sarcinile de rezolvat și scopul urmărit, dacă se creează o atmosferă deconectantă, trezind elevilor interesul,spiritul de concurență și de echipă.

FOLOSIREA JOCULUI ÎN NUMERAȚIA 0-10 A OPERAȚIILOR DE ADUNARE SI DE SCĂDERE

Primele zece numere constituie fundamentul pe care se dezvoltă întreaga gândire matematică a elevului.La conceptul de număr se ajunge progresiv după o perioadă pregătitoare.

Pentru ca activitățile să fie mai plăcute și cunoștințele să fie însușite mai ușor se utilizează jocurile sub forma unor ghicitori sau poezioare deoarece ele descriu cu umor chipul cifrelor.

Procesul scrierii șirului numerelor până la 10 se face progresiv.După însușirea 0-5 se pot practica jocurile :„Ce numere au fugit ? » sau „Ce numere s-au ascuns ?,,

Jocul „Numără corect”

Obiective : să perceapă numerele după auz ;să poată număra respectând succesiunea numerelor.

Sarcina didactică :ascultă și numără corect bătaile din palme și alege nr.potrivit.

Material didactic :cartonașe cu numere 0-10

Desfășurare:învățătorul bate din palme , elevul alege cartonul cu numărul corespunzător bătailor.

Jocul „Ce numere au fugit?”

Sarcina didactică :stabilirea numerelor lipsă dintr-un șir dat;

Material didactic:jetoane cu nr.0-10 ,tabele cu nr.de la 0 la 10

Desfășurarea :pe echipe sau individual ;elevul vine și pune la locul potrivit numărul care lipsește.

Jocul :„Ce semn s-a ascuns ?”

Scopul : Exersarea deprinderii de calcul,folosirea corectă a semnelor grafice(+,-)

Regula jocului : Elevii trebuie să găsească ce semn de calcul a dispărut.

Desfășurarea : Se va scrie pe tablă o coloană de exerciții cu adunări si scăderi :

$2+5=7$ $8-2=6$ $4+3=7$ $9-4=5$ $6+3=9$ $7-2=5$

Învățătorul va șterge semnele de calcul.Elevii vor ieși și vor completa exercițiile.

ROLUL ÎNVĂȚĂTORULUI

-să imprime un anumit ritm jocului ;

-să mențină atmosfera de joc ;

-să evite momentele de monotonie ;

-să stimuleze inițiativa și inventivitatea copiilor ;

-să urmărească comportarea elevilor ;

-să activeze toți copiii la joc ;

La sfârșitul jocului se fac aprecieri ,recomandări și evaluări individuale sau generale.

Bibliografie:

Gliga, Lucia (coord.) -„*Instruirea diferențiată*”, Ed. *Tipogrup press*, București, 2001

Vrasmas, Traian -„*Școala pentru toți*”, Ed. *Miniped*, București, 2004

Valențe formative ale jocului didactic matematic în învățământul primar

Înv. Blanaru Petronela,

Școala cu clasele I-VIII „ Mihail Andrei “ Buhuși, jud. Bacau

„Copilul are foarte de timpuriu înclinare spre jocuri.

Această înclinare nu trebuie suprimată ci supravegheată!”

Cicero

Jocul didactic matematic este un mijloc important de educație și instruire în ciclul primar care asigură participarea activă și eficientă la lecție,durabilitatea noțiunilor însușite și un grad mare de socializare.Pentru copil,jocul este așadar o formă de activitate cu serioase implicații psihologice și pedagogice care contribuie la informarea și formarea lui ca om.

Jocul satisface în cel mai înalt grad nevoia de mișcare și acțiune a copilului,deoarece deschide în fața acestuia nu doar universul activității,ci și universul extrem de variat al relațiilor interumane,oferind prilejul de a pătrunde în intimitatea acestora și dezvoltând dorința sa de a se comporta ca adulții,el dă posibilitatea școlarului de a-și însuși funcția socială a obiectelor,de a se familiariza cu semnificația socio-umană a adulților , de a cunoaște și stăpâni lumea ambientală , în sfârșit ,jocul formează ,dezvoltă și restructurează întreaga viață psihică a copilului.Jucându-se cu obiectele ,copiii își vor dezvolta percepțiile de formă, mărime culoare,greutate , își formează capacitatea de observare.

În joc,copiii nascocesc,modifică realitatea,ca urmare își vor dezvolta capacitatea de inventivitate.Tot în joc sunt modelate însușirile și trăsăturile de personalitate,respectul față de alții ,cinstea ,responsabilitatea ,curajul ,corectitudinea sau poate opusul lor.

Jocul se prezintă diferențiat la nivelul celor patru clase de școală.Școlarul mare contează pe factorul surpriză.Acțiunea jocului capătă un caracter episodic și circular . Odată cu trecerea de la o vârstă la alta se schimbă și motivația conflictelor ce apar în cadrul jocurilor. Dacă la școlarii

mici conflictul apare din dorința acestora de a se juca cu același obiect, la cei mijlocii din dorința de a juca un anumit rol, la cei mari conflictul apare în urma încălcării regulilor jocului, ceea ce evidențiază maturizarea intelectuală și afectivă a copiilor.

Jocul îl determină pe copilul școlar să-și câștige încrederea în sine pentru integrarea sa socială.

Îmbinarea procesului distractiv cu cel instructiv duce la apariția unor stări emoționale complexe, care stimulează și intensifică procesele de reflectare directă și nemijlocită a realității.

Caracteristica esențială a jocului constă în crearea unor condiții favorabile pentru aplicarea multilaterală a cunoștințelor și pentru exersarea priceperilor și deprinderilor sub forma unor activități plăcute și atractive.

Componentele de bază ale jocului didactic sunt:

-scopul didactic; -sarcina didactică; -elementele de joc; -conținutul matematic; -material didactic;

-regulile jocului.

Sarcina didactică constituie sensul principal al jocului.

Ca material didactic se poate folosi: planșe cu diferite desene, imagini, schițe, jetoane cuse, meșteșuguri grafice ale numerelor, jetoane numerice, cartonașe cu operații de adunare și scădere, trusă cu figuri geometrice, fișe individuale, riglete, jucării, etc.

Regulile de joc îndeplinesc o funcție reglatoare asupra relațiilor reciproce între copii.

Acțiunea de joc cuprinde momente de așteptare, căutare, întrecere, ceea ce face ca rezolvarea sarcinii didactice să fie plăcută și atractivă.

Jocul didactic se încheie cu un anumit rezultat care arată gradul în care copilul și-a format priceperea de a găsi răspunsul potrivit, de a face descrieri, reconstituiri, comparații, de a da răspunsuri verbale prompte.

Desfășurat sub conducerea directă a învățătorului, jocul didactic antrenează în majoritatea cazurilor întreaga clasă. Sfera de utilizare a jocului didactic este foarte largă, deoarece poate fi practicat în diferite momente ale lecției.

Alături de celelalte mijloace instructiv-educative, jocul didactic ocupă locul cel mai important prin influența pe care o exercită asupra celor mai profunde laturi ale personalității copiilor.

Bibliografie:

Neagu, Gheorghe, Metodica predării matematicii, (Curs), C.I.D., Universitatea Bacău
Chateau, Jean, Le jeu de l'enfant, Ed. Librairie Philosophique, Paris, 1979.

Program național de stimulare a interesului pentru educație fizică și sport în rândul preșcolarilor și școlarilor mici- Kalokagathia “ Sport, mișcare, sănătate”

**Educ. Gîfei Margareta,
Grădinița cu program prelungit Nr. 35 Bacău**

Motto: “ *Niciun om nu se întărește citind un tratat de gimnastică , ci făcând exerciții., niciun om nu învață a judeca citind judecățile scrise gata de alții ci judecând singur și dându-și seama de natura lucrurilor* “ (Mihai Eminescu).

Argument: Practicarea mișcării fizice ajută la dezvoltarea psihică a individului, previne labilitatea emoțională, modelează temperamentul și atitudinile , constituind un fundament solid

pentru personalitatea în formare .Exercițiile fizice , jocurile de mișcare împreună cu factorii naturali fortifică organismul , generându-i o pavază naturală în fața îmbonlăvirilor , cultivă răbdarea, stăpânirea de sine , curajul, inițiativa, perseverența, disciplina, dezvoltă sentimente de prietenie,, spiritul colectiv si competitiv. Un copil care aleargă , se joacă, este sănătos si pregătit oricând să facă față unui efort intelectual. Prin mișcare, , prin jocuri pe fond muzical , prin dans , la aceasta vârstă, copiii își exteriorizează sentimentele , devin dezinvolti , li se dezvoltă capacitățile , deprinderile motrice și simțul estetic,

In acest context am considerat oportună desfășurarea unor activități sportive in cadrul Programului national **KALOKAGATHIA** , ca modalitate de recreere, de destindere utilă si plăcută copiilor.

Scop: Stimularea interesului si plăcerii copiilor de a practica exercițiile și jocurile sportive și crearea unui climat corespunzător de bună dispoziție .

Obiective specifice:

1. privind preșcolarii:

..educarea dragostei pentru mișcare , a obișnuinței de a practica sistematic exercițiile fizice ;
-întărirea sănătății , sporirea capacității de muncă fizică.

2 . privind cadrele didactice:

-proiectarea si desfășurarea unor activități în parteneriat privind stimularea interesului pentru educație fizică și sport;

-asigurarea prevenirii unei ținute defectuase sau a corectării unei deficiențe fizice minore la preșcolari;

- adaptarea strategiilor pentru a răspunde nevoilor de mișcare ale copiilor.

3. privind părinții și Comunitatea:

-creșterea implicării părinților și a altor factori educaționali în activitatea grădiniței.

Grup țintă: 50 preșcolari- grupe preg . (Grădinița Nr. 35 Bacău si Grădinița Nr. 2 Huși- Vaslui.), 26 elevi, clasa a IVa , Șc . M Drăgan Bacău).

Durata: an școlar 2007/ 2008

Resurse umane: inspectori de specialitate, profesori de sport, educatoare, învățatori elevi, preșcolari , părinți, Comunitatea locala etc.

Resurse materiale: aparatură sportivă,cerculețe,costumații adecvate, mingi,, CD . corzi, ecusoane, jaloane, diplome, aparat digital, camera foto , jucării etc.

Resurse financiare: sponsorizări părinți, autofinantare,donații, voluntariat.

Forme de realizare: jocuri de mișcare, dansuri sportive, tematice, populare, cu obiecte, exerciții și activități în aer liber, jocuri de iarnă, jocuri de interior, drumeții, concursuri sportive etc.

Parteneri:

Inspectoratul Școlar Bacău și Vaslui, , Comunitatea locala, Clubul sportiv, Clubul Fiesta, Asociația culturală “ Floricica”, Grădinița Nr. 2 Huși Vaslui, Șc. M Dragan , profesori de sport, medici, asistenti medicali etc.

Rezultate asteptate:

In urma derulării proiectului copiii vor fi capabili:

- să practice exerciții fizice sportive cu interes si plăcere în timpul liber și mai ales dimineața;
- să aibă siguranță în sincronizarea mișcărilor;
- să-si perfecționeze pașii de dans;
- să devină mai activi, sănătoși.
- înscrierea copiilor în diferite cluburi și asociații sportive si culturale.

Evaluare: întreceri sportive, spectacol de dansuri sportive și populare, mediatizare în presa locală, realizarea unor CD,pliante.

Calendarul activităților:

- **Lansarea proiectului** – în grădinițele partenere- sept. 2007

- **Sportul și sănătatea**”- realizarea unui afiș și pregătirea colțului : Micul sportiv”- octombrie.(în ambele grădinițe)
- **10 minute de mișcare în fiecare zi “- Gimnastica de înviorare,” Gândul bun “, “Bună dimineța”**- periodic
- **Dansul fulgilor de nea**”. dec. 2007(schimb de CD)
- **Magia iernii**”- jocuri cu bulgări de zăpadă, concurs de săniuțe-ian 2008
- **Aruncare la coș**”- jocuri cu mingea – sala de sport Șc. M Drăgan – febr. 2008
- **Carnavalul florilor**”- dansuri tematice- martie 2008- spectacol pentru mame
- **Șotronul magic**”- jocuri în aer liber- mai 2008
- **Cei mai buni și mai frumoși sportivi**”! iunie 2008-activitate desf. în parteneriat cu Grădinița Nr. Huși- Vaslui- 6 iunie 2008-(evaluarea proiectului) .

Prima parte a zilei a găzduit o serie de întreceri sportive între cele doua grădinițe partenere.Acestea au avut loc în Parcul Cancicov . Tot în această parte a zilei s-au desemnat și cei mai buni sportivi . In program a intrat apoi o actiune comună cuprinzând dansurile sportive și populare.Aceasta s-a concretizat în Clubul Grădiniței Nr. 35 Bacău .

Impactul proiectului a fost surprinzător atât pentru cei adulți cât și pentru copii.Cei mici au fost răsplătiți în final cu diplome și mici surprize oferite de noii lor prieteni.

Beneficiile proiectului:

Dezvoltarea creativității sportive cu efecte ulterioare asupra comportamentului cotidian al copilului , tărie sufletească, curaj , încredere în forțele proprii.

Tratarea diferențiată și individualizată în ciclul primar

**Institutor Simion Mariana – Nina,
Școala de arte și meserii Buhoci , jud. Bacău**

În contextul social actual învățământul primar, este supus unui process dinamic de perfecționare, sub toate aspectele instrucției. Acest proces de înnoire, în lumina educației permanente, solicită pe fiecare învățător în parte, la manifestarea creativității, la implicarea activă în cautarea și aplicarea unor noi soluții în vederea realizării cu succes a obiectivelor instructiv-educative specifice ciclului primar.

Problemele specifice ciclului primar le-am urmărit cu atenție și minuțiozitate de-a lungul anilor atât teoretic cât și practic și am căutat mereu să-mi îmbunătățesc activitatea bazându-mă pe dezvoltarea creativității.

Performanța învățământului primar în contemporaneitate reprezintă un proces deosebit de complex în care creativitatea și responsabilitatea învățătorului se impune cu necesitate.

În acest cadru larg al dezbaterilor organizate în diverse unități școlare una din problemele mult disputate o reprezintă creșterea eficienței activităților didactice prin tratarea diferențiată și individualizată.Problematica instruirii și educării diferențiate în vederea creșterii eficienței în procesul de învățământ trebuie înțeleasă prin mecanismele educației, succesul care vizează realizarea unor șanse pentru toți elevii, în ceea ce privește construcția edificiului personalității lor și ale analizării gramaticale în vederea creșterii eficienței prin lecțiile din clasă și pregătirea suplimentară în condițiile muncii suplimentare.

În condițiile învățământului activ, învățătorului îi revin îndatoriri noi, complexe, referitoare la cunoșterea evoluției fiecărui copil și la evaluarea sistematică a achizițiilor acestuia. Constatând lacune în cunoștințe sau în deprinderile unui copil, el trebuie să-și organizeze procesul de învățare astfel încât, bazându-se pe achizițiile sale anterioare, să-i completeze lipsurile. În acest context, greșelile pe care le face elevul vor constitui un indicator al demersurilor și al achizițiilor sale, care îi permite învățătorului să construiască programul de recuperare bazat pe sprijin individual și eficace. Numai astfel, fiecare elev, își va constitui, cu ajutorul învățătorului propriul său itinerar de învățare.

Actul didactic, în didactica sa, are caracter procesual, secvențial și poate fi reglat și autoreglat în permanență. Evaluarea vizează, deci, atât rezultatele învățării elevilor, cât și procesul însuși, în continua sa desfășurare.

Cunoașterea cu precizie de către învățător a obiectivelor urmărite de fiecare secvență, precum și a competențelor pe care trebuie să le dobândească elevii prin parcurgerea conținuturilor prevăzute de programele școlare constituie o condiție esențială pentru realizarea unui învățământ eficient. Ea permite organizarea demersului didactic ca sistem de relații între: obiectivele urmărite, conținut de predare-învățare, strategii (sarcini, situații de învățare), evaluare, progres școlar a fiecărui elev.

Coordonatele principale care trebuie să eșaloneze organizarea, desfășurarea și conținutul activității diferențiate cu elevii în ciclul primar sunt:

1. Activitatea diferențiată cu elevii trebuie să asigure realizarea sarcinilor învățământului formativ ce vizează dezvoltarea armonioasă a tuturor lanțurilor personalității.

2. Activitatea diferențiată se desfășoară în cadrul procesului instructiv-educativ organizat cu întregul colectiv al clasei.

3. Obiectivele instructiv-educative ale activității diferențiate cu elevii trebuie realizate, în principiu în timpul lecției.

4. Activitatea diferențiată trebuie să-i cuprindă pe toți elevii clasei, atât pe cei care întâmpină dificultăți, cât și pe cei cu posibilități deosebite, pentru ca folodindu-se metode și procedee specifice particularităților individuale, să se asigure stimularea dezvoltării lor până la nivelul maxim al disponibilităților pe care le are fiecare.

5. În tratarea diferențiată a elevilor se va evita suprasolicitarea lor față de potențialul psihic real.

6. Conținutul învățământului este comun obligatoriu; diferențiate sunt doar modalitățile și formele de predare-învățare.

7. În timpul activității diferențiate se vor folosi în permanență metode și procedee care antrenează în cel mai înalt grad capacitățile lor intelectuale, trezesc și mențin interesul față de obiectele și fenomenele studiate, stimulează atitudinea creatoare, solicită un efort acțional propriu, asigură o învățare activă și formativă.

8. Diferențierea activității în cadrul lecției presupune îmbinarea și alternarea echilibrată a activității frontale cu activitatea individuală și pe grupe de elevi.

9. Diferențierea activității cu elevii se realizează în toate momentele lecției. Volumul mereu în creștere al cunoștințelor ce trebuie însușite de elevi și capacitatea acestora de a le asimila satisfăcător crează un decalaj care determină o acțiune de renovare a învățământului pe mai multe planuri:

obiective pedagogice și conținutul învățământului, structuri, organizare și tehnologie didactică.

Prin căile folosite în vederea rezolvării acestei probleme poate fi menționată ca orientare a acțiunilor de renovare a învățământului, adoptarea unor structuri școlare cu organizare și conținut

care să faciliteze o dezvoltare intelectuală mai rapidă a tuturor elevilor, prin valorificarea la maximum a potențialului fiecărei vârste și luarea în considerare a particularităților individuale.

Dacă prin diferențiere didactică înțelegem acel mod de structurare a sistemului școlar, de stabilire a conținutului și de organizare a activității școlare, în vederea realizării obiectivelor pedagogice și asigurării șanselor de reușită a tuturor elevilor, atunci ca idee pedagogică și ca încercare practică de realizare, ce datează încă de mult și anume de când studiile de psihologie a copilului, precum și experiența școlară au scos în evidență existența unor capacități diferențiate individuale și a unor înclinații foarte variate.

Problema diferențierii procesului de instruire, în funcție de capacitățile diferite ale elevilor a constituit, de-a lungul istoriei educației, terenul pe care s-au confirmat, adeseori, multe opinii și obiectul mai multor încercări practice. Pe fondul general și relativ îndelungat al preocupărilor de individualizare a învățământului s-au succedat diverse tehnici care au făcut “ modă “ în diferite perioade: planul Dalton, metoda Decrely, sistemul claselor omogene, grupe de nivel, metoda fișelor, activitatea pe grupe, învățământul modular, învățământul opțional, ș.a.

Acum mai bine de un secol, în 1888, la Sorbona, H. Marion realizează o pledoarie în favoarea educației centrate pe elev. În anul 1978, în lucrarea „Învățământul diferențiat. Concepții și strategii”, I.T.Radu propune adaptarea activităților de învățare la posibilitățile diferite ale elevilor, la capacitatea de înțelegere și la ritmul propriu de lucru (al grupului sau al elevului).

Principiul de bază este că nu există elevi buni și elevi slabi, ci există elevi buni la lucruri diferite.

Este evidentă superioritatea tratării diferențiate și individualizate. Practicienii cunosc însă foarte bine aspectul consumului (de energie, financiar, de timp etc.) în momentul proiectării/aplicării acestei maniere de lucru. Pentru obținerea unor reale rezultate în activitatea cu elevii este imperios necesar să se intervină cu modificări de tipul: scăderea numărului de elevi la clasă (nu menținerea artificială a numărului de 20-25 de elevi), dotarea cu un minim de mijloace didactice (computer, copiator, imprimantă, scanner) adecvate unui proces modern de predare-învățare etc.

Bibliografie :

- Gliga, Lucia (coord.) - „*Instruirea diferențiată*”, Ed. *Tipogrup press*, București, 2001
Vrasmas, Traian - „*Școala pentru toți*”, Ed. *Miniped*, București, 2004

Abordarea interdisciplinară prin jocuri didactice

**Drăgoiu Neacșa,
Șc.cu cl.I-IV,Bălaia,Smeeni,Buzău**

Motto: „*Noul-cerință fundamentală a creației de orice fel-apare totdeauna din vechi,din cunoscut;el izvorăște din examinarea minuțioasă a realității externe și dintr-o muncă stăruitoare,creatoare*”.

(Pierre Dêrone, Inventica)

Aflat în continuu proces de reformă,învățământul românesc își definește liniile directoare ale politicii educaționale în concordanță cu cele europene.Pentru realizarea acestui obiectiv,se

impune modernizarea procesului nostru de învățământ prin transformări esențiale atât în optica gândirii pedagogice, cât și în tehnologia didactică, înțelegând prin abordarea procesului didactic sub raportul scopurilor și obiectivelor riguros elaborate, al conținuturilor și strategiilor adecvate, în scopul asigurării calității sistemului de învățământ.

Este necesară o abordare interdisciplinară a conținutului învățării și o orientare tot mai fermă spre o formare interdisciplinară a personalității umane în vederea integrării sale într-o societate democratică dinamică.

„Interdisciplinaritatea este o formă a cooperării între discipline diferite cu privire la o problemă a cărei complexitate nu poate fi surprinsă decât printr-o convergență și o combinare prudentă a mai multor puncte de vedere.” (C. Cucos, 1996)

Activitățile interdisciplinare au pronunțate valențe formative. Ele contribuie la dezvoltarea intelectuală, socială, emoțională, fizică și estetică a copilului, cultivă încrederea în forțele proprii și spiritul de competiție. Între aceste activități, un loc aparte îl ocupă jocul didactic, cea mai sigură cale de acces spre sufletul copilului, spre minuna sa lume de gânduri și vise. Pentru copil, aproape orice activitate este joc.

Valențele formative ale jocului sunt multiple: îmbogățește cunoștințele și formează capacități, dezvoltă atenția, spiritul de observație, memoria și imaginația, formează motivația și atitudinea față de diverse activități, cultivă spiritul de investigație, perseverența și spiritul cooperant.

„Jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieții. Jocul este singura atmosferă în care ființa sa psihologică cere să respire și, în consecință, să acționeze.” (E. Clapereade)

Jocul didactic interdisciplinar este o activitate în care se îmbină sarcini didactice din domenii de activitate diverse, într-o structură unitară axată pe învățare. El imprimă activități didactice cu caracter dinamic și atrăgător, induce o stare de bucurie și de destindere care previne monotonia și oboseala și fortifică energiile intelectuale și fizice ale elevului.

Jocurile didactice care mi-au permis o reușită abordare interdisciplinară și pe care le-am folosit la clasă cu succes fac parte din categoria metodelor active de predare-învățare și sunt jocurile de rol. Ele se bazează pe simularea unor funcții, relații, activități, fenomene, iar, prin practicarea lor, elevii devin actori ai vieții sociale pentru care se pregătesc. Punând elevii să relaționeze între ei, jocul de rol îi activează din punct de vedere cognitiv, afectiv și motric-emoțional, iar interacțiunile dintre participanți dezvoltă autocontrolul eficient al conduitelor, comportamentelor și achizițiilor. Jocul de rol evidențiază modul corect sau incorect de comportare în anumite situații și reprezintă o metodă eficientă de formare rapidă și corectă a convingerilor, atitudinilor și comportamentelor.

Ideea activității este de a plasa elevii, în plan imaginar, în diferite situații ipotetice sau reale, în care să fie obligați să privească lucrurile și să acționeze din punctul altcuiva de vedere. Se pot găsi multe variante de desfășurare a acestui tip de activitate, din care prezint două:

a) Se lucrează cu un număr de 5-7 elevi, restul clasei fiind observatori. După un anumit timp rolurile pot fi schimbate, fiind implicați și alți elevi din clasă

Se dă o situație reală sau imaginară din viața clasei sau chiar viața personală a elevilor, cei participanți asumându-și fiecare rolul unei persoane implicate în respectiva situație.

Ex.: Se prezintă situația unui elev care riscă scăderea notei la purtare pentru că a bătut un coleg. În acest caz pot exista rolurile: elevul problemă, mama, tatăl acestuia, învățătorul, directorul școlii, elevul agresat, mama, tatăl elevului agresat. 6 elevi din clasă își vor asuma aceste roluri purtându-se o discuție pe tema situației create.

b) Se lucrează cu toată clasa, împărțită pe grupe de 5-6 elevi. Se lucrează tot pe o situație-problemă, aleasă de comun acord cu clasa, diferența față de prima variantă apărând în distribuirea rolurilor: fiecare grup din clasă va primi un „rol” având sarcina de a răspunde la câteva întrebări din punct de vedere al personajului respectiv: Care este cauza apariției acestei probleme?, Ce puteam eu să fac pentru a o preveni?, Ce pot să fac acum pentru a rezolva această problemă?.

Pentru aceeași situație ca la prima variantă, un grup va primi rolul elevului agresor, din punctul de vedere va trebui să răspundă la cele trei întrebări, alt grup, rolul învățătorului.

Discuțiile se vor axa pe diferențele care apar între punctele de vedere ale personajelor și pe motivele apariției acestor diferențe.

Vom putea valorifica potențialul creativ al elevilor dacă vom alege situațiile în colaborare cu clasa, astfel încât acestea să fie de interes pentru ei, discutarea lor fiind utilă pentru rezolvarea unor probleme comune. Trebuie să oferim șanse de participare și elevilor mai slabi sau cu probleme disciplinare. Un elev agresiv poate fi pus în rolul celui agresat, al unui părinte al acestuia, un elev leneș poate fi pus în rolul șefului clasei, un elev dezordonat în rolul responsabilului cu igiena. Scopul final este de a determina pe elevi să vadă lucrurile din punctul altcuiva de vedere.

Pe lângă obiectivele cognitive specifice unor activități, jocul de rol contribuie la realizarea unor obiective atitudinal-valorice. Astfel, jocul de rol:

- facilitează socializarea elevilor;
- îi familiarizează cu modul de gândire, trăire și acțiune specifice unor categorii profesionale;
- le dezvoltă capacitatea de a rezolva situații problematice dificile;

În proiectarea, pregătirea și utilizarea jocului de rol, se parcurg mai multe etape metodice: identificarea situației, modelarea situației și proiectarea scenariului, alegerea partenerilor și instruirea lor, distribuirea fișelor cu roluri prestabilite, învățarea individuală a rolurilor, interpretarea rolurilor, dezbaterile cu toți participanții a modului de interpretare și reluarea secvențelor interpretate nesatisfăcător.

Învățătorul are un rol deosebit de important în utilizarea jocului de rol. El proiectează scenariul, implicând în această activitate și elevii, distribuie rolurile pornind de la aspirațiile, aptitudinile și preferințele fiecărui participant, organizează activități pregătitoare, creează o atmosferă plăcută de lucru pentru a-i stimula pe interpreți și a evita blocajele emoționale în preluarea și interpretarea rolurilor, conduce modul de desfășurare a jocului de rol. Un astfel de joc solicită din partea cadrului didactic, pe lângă aptitudini pedagogice speciale, aptitudini regizorale și actoricești.

Sunt cunoscute și practicate două tipuri de jocuri de rol: cu caracter general și jocuri cu caracter specific. Din prima categorie fac parte: jocurile de reprezentare a structurilor, jocurile de decizie, jocurile de arbitraj, jocurile de competiție. Din a doua categorie fac parte: jocul de-a ghidul și vizitatorii, jocul de negociere, jocul de-a învățătorul și elevii.

Din prima categorie, cel mai îndrăgit joc de rol este procesul literar.

Procesul literar este o dezbateri, de pe poziții extreme: acuzare-apărare, a unor problematice dintr-o temă literară, folosind elemente de procedură și de limbaj specifice universului administrativ-juridic. El se poate realiza fie pe baza unei dramatizări elaborate de un profesionist și atunci punerea în scenă se face după toate regulile montării unui spectacol de teatru, fie pe baza unor alocuțiuni gândite și redactate de cei care urmează să le rostească.

Am pus în scenă cu elevii mei Procesul literar-Lenea și Hărnicia în fața instanței judecătorești în cadrul disciplinei opționale Literatura pentru copii, având ca inculpat Hărnicia și reclamant Lenea. Ca avocați, pe Lenea o apără Delăsarea, iar pe Hărnicia o apără Perseverența. S-au repartizat rolurile după aptitudini, s-au pregătit și repetat rolurile precum și unele "probe edificatoare" constând în desene care să zugrăvească faptele săvârșite de inculpată.

Pentru desfășurarea procesului literar, s-a creat un decor adecvat specific unei săli de judecată. Acuzata și acuzatoarea au luat loc în băncile rezervate. Un aprod anunță intrarea președintelui copleșului de judecată. Asistența se ridică în picioare pentru a-l saluta. Președintele pune în temă auditoriu cu cazul ce va fi judecat.

Se procedează la audierea martorilor acuzării și ai apărării. Aceștia își prezintă depozițiile și le susțin prin desene care o surprind pe inculpată. Hărnicia recunoaște învinuirile care i se aduc și consideră că a procedat corect, pentru că tot ce i-a spus Lenei este adevărat: "I-am spus așa cum e". Judecătorul înțelege ridicolul situației și consideră că ar trebui ca Lenea să fie ajutată să se îndrepte și îi dă mai multe exemple de eroi leneși din povești. Cu toate insistențele, Lenea nu vroia

să ia aminte nicicum. Curtea se retrage pentru deliberare și apoi dă verdictul. Lenea este condamnată să fie închisă și să nu i se mai dea voie să intre în școala noastră niciodată.

Atunci copiii au sărit în ajutorul ei și au cerut iertare. Lenea a fost atât de sensibilizată încât a promis să fie și ea de acum înainte bună, harnică și ascultătoare.

Judecătorul a crezut în șansele ei de îndreptare și a achitat-o de vină. Lenea înțelege odată pentru totdeauna că și proverbul : „Vorba dulce mult aduce” are un sens ca de altfel toate proverbele românești. Lenea și Hărnicia împreună cu toți copiii interpretează cântecul „Proverbe, proverbe” al lui Marius Țicu.

Acest proces literar a implicat discipline ca: literatura pentru copii, educația muzicală, educația plastică, limba și literatura română și a avut un pronunțat caracter formativ.

Tema excursiei: Monumente turistice, culturale, istorice din Muntenia.

S-au vizitat: Grădina zoologică de la Bucov, Muzeul satului -București, Muzeul Grigore Antipa-București și am încheiat cu spectacolul Pădurea fermecată la Circul de stat București. Pe tot parcursul drumului, elevii și-au notat locurile pe unde au trecut, obiectivele vizitate, impresiile și informațiile dobândite, au făcut fotografii.

Jocu de rol amintit s-a desfășurat în cadrul unei lecții de evaluare interdisciplinară, întrucât a implicat discipline: geografie, științe, limba și literatura română, educația muzicală, literatura pentru copii, istorie. Rolul de conducător al excursiei a fost conceput și jucat de învățător, iar rolurile de ghid al fiecărui obiectiv vizitat au fost concepute de elevi, corectate și completate de învățător. Elevii care nu au primit rol de ghid s-au constituit în grupul de vizitatori. Jocul s-a desfășurat sub forma unei excursii imaginare pe hartă. Locurile vizitate au fost marcate pe hartă prin intermediul unor vederi cu obiectivul vizitat.

Pe parcursul excursiei imaginare, a intervenit învățătorul pentru a indica traseul, pentru a răspunde la întrebările excursioniștilor și pentru a atrage atenția asupra frumuseților naturii, asupra minunatelor exponate de la Muzeul satului sau de la Grigore Antipa. Cu ocazia acestui joc, am dat posibilitate și celor care n-au fost în excursie să cunoască locurile vizitate.

Desfășurarea acestui joc a dat frumusețe, bogăție și animație învățării școlare, a dezvoltat gândirea, fantezia, încrederea în sine, spiritul de competiție, a cultivat sentimentul de dragoste față de patria și poporul român.

Bibliografie:

1. Cucuș, Constantin, Pedagogie, Iași, Editura Polirom, 1996
2. Ionescu, Miron; Radu, Ioan, Didactica modernă, Cluj Napoca, Editura Dacia, 2001

Metode și condiții de cultivare a creativității elevilor

**Inv. Ardei Bernaveta,
Școala cu clasele I-VIII Galbeni,
Bacău**

A dezvolta capacitățile creative ale gândirii, înseamnă a cultiva flexibilitatea, abilitatea de a gândi abstract, originalitatea, spiritul de investigație și de căutare a unor soluții noi.

Creativitatea apare ca activitate conjugată a tuturor funcțiilor psihice ale persoanei, intelectuale, afective, volitive, de ordin biologic, psihofiziologic și social, care sunt implicate în producerea noului și originalului.

Dezvoltarea creativității la elevi presupune stimularea curajului de a emite ipoteze chiar hazardate, dar nu absurde, capacitatea de a aprecia în ce măsură este plauzibilă o anumită ipoteză, de a elabora o strategie de lucru și de a nu aștepta de-a gata o soluție. Accentul se pune în special pe învățarea în ritm propriu și prin efort personal și mai ales pe învățarea prin descoperire.

Primul nivel îl constituie creația expresivă ce poate fi exemplificată și de desenele spontane ale elevilor. Este vorba de forma fundamentală a creativității, prima treaptă absolut necesară pentru apariția mai târziu a unor nivele superioare. Ea implică o expresie independentă în care îndemânarea, originalitatea și calitatea produsului nu sunt importante. Acest aspect poate fi urmărit mai ales în testele de cunoaștere ale copilului din perioada preabecedară, când elevilor li se cere foarte des să deseneze sau să modeleze diverse aspecte cotidiene sau apropiate preocupărilor lor. La nivelul următor al creației productive există o tendință de a restrânge și a controla jocul liber al imaginației, de a îmbunătăți tehnica de execuție astfel încât produsele să fie cu totul diferite de acelea ale celorlalți colegi. La nivelul creației inventive, invenția și descoperirea sunt caracteristicile cele mai importante care implică flexibilitatea în perceperea unor relații noi și neobișnuite între părțile care înainte erau separate. Creația inovatoare este nivelul care se întâlnește la puțini subiecți și care înseamnă o modificare semnificativă a fundamentelor și principiilor care stau la baza unui întreg domeniu de artă sau știință. Forma cea mai înaltă a puterii creatoare este creativitatea emergentivă, în care un principiu total nou sau o ipoteză nouă emerge la nivelul cel mai profund sau abstract. Climatul de creativitate este mult mai dificil de realizat decât climatul obișnuit de studiu sau transmiterea informației din învățământul tradițional, ceea ce presupune prevederea de situații apte să stimuleze curiozitatea, spiritul de investigație și de căutare a unor soluții originale.

A. Roșca consideră că în acest lanț veriga centrală este flexibilitatea gândirii, calitate care depinde de modul în care inteligența a fost solicitată și cultivată în direcția rezolvării problemelor prin dezvoltarea inițiativei, independenței, originalității, capacității de
investigare.

Ca cerință a unei învățări de tip creativ este problematizarea intensivă și sistematică, crearea unei motivații superioare care să propulseze activitatea intelectuală a elevului, să îi anime curiozitatea, să caute situații pline de tensiune intelectuală.

Climatul de creativitate este mult mai dificil de realizat decât climatul obișnuit de studiu sau transmiterea informației din învățământul tradițional, ceea ce

presupune prevederea de situații apte să stimuleze curiozitatea, spiritul de investigație și de căutare a unor soluții originale.

Elevul fiind stimulat și dirijat în așa fel încât efortul său intelectual în procesul învățării să depășească un anumit set format, să întrevadă posibilitatea de rezolvare mai interesantă, mai atractivă, mai eficientă, va ajunge la eliberarea de stilul habitual, la abordările stilului creator de învățare.

Astfel:

- stimularea, orientarea și incitarea gândirii elevilor, spre nou, spre neexplorat;
- asigurarea unei atmosfere permissive care să ofere elevilor un climat optim pentru manifestarea liberă, spontană, fără frica de a greși, de a primi sancțiuni, apreciere critică, imediată, crearea unei atmosfere de explorare independentă, încrezătoare și netulburată;
- directionarea potențialului creativ al elevilor spre acele zone în care ei au șansele cele mai mari de manifestare eficientă, de realizare efectivă;
- cultivarea încrederii în sine, încurajarea efortului creator al elevilor încă de la primele lor manifestări;
- activismul permanent al gândirii, care nu poate fi un stil obositor, ci un efort intelectual care produce satisfacție, contribuie la cultivarea spiritului de inițiativă;
- cultivarea unei atitudini specifice față de risc: oamenii devin anxioși și nesiguri în fața noului, în timp ce în creație, riscul temporar, dezordinea și ambiguitatea creează tensiuni intelectuale, sunt doar câteva din obiectivele ce vizează dezvoltarea capacităților creatoare ale elevilor.

Reunind toate aceste aspecte necesare dezvoltării creativității, observăm că aceasta apare ca o necesitate socială, fiind esențială progresului cunoașterii în sensul ei activ de transfigurare a lumii în toate domeniile de activitate. După J. P. Guilford, creativitatea este „o structură (pattern) de trăsături caracteristice ale persoanei creative”.

Aplicând metodele și tehnicile de învățare creativă, asimilarea noilor structuri cognitive nu va fi foarte costisitoare și va deveni o „reală” plăcere. Ne ajută să fim creativi năzuința spre necunoscut, spre rezolvarea enigmelor, încercarea de a afla ce se întâmplă dincolo de aparențe.

De exemplu, la limba și literatura română, elevii învață să fie creativi prin intermediul jocurilor de cuvinte pe care le putem organiza sub forma unor concursuri cum ar fi: crearea unor propoziții în care toate cuvintele să înceapă cu aceeași literă, găsirea cât mai multor expresii deosebite prin jocul unor cuvinte. Foarte interesante și atractive sunt compunerile gramaticale, compunerile libere, cu început dat sau cu sfârșit dat. Elevii își manifestă latura creatoare prin sensibilitatea cu care povestesc, recită, dobândind anumite capacități actoricești. Compunerile sunt o poartă larg deschisă în manifestarea gândirii creatoare. Capacitatea de a gândi și elabora o compunere, modul de expunere al ideilor, structura și latura stilistică și semantică a acestora pot încumba capacitatea deosebită a unui elev, talentul școlarului mic care redă ficțiunea și realitatea în manieră artistică. Pentru manifestarea propice a predispozițiilor creatoare trebuie să se realizeze un mediu corespunzător, iar învățătorul să fie cel care „regizează” totul din umbră, elevul devenind formator al propriei sale formări.

Proiect educațional „De la grădiniță la școală »

Coordonatori / initiatori proiect :

Inv. Belc Eelena –Scoala gen. nr. 28- Brasov

Prof. Ionescu Carmen-Scoala gen. nr. 28 Brasov

Ed. Girbacia Oana –Gradinita nr. 23- Brasov

Inst. Armenean Mariana-director Grad.nr.19-Brasov

Inst. Catincescu Adriana-Gradinita nr. 19- Brasov

MOTO:

„Eu pot să fac ceea ce tu nu poți face, iar tu poți face ceea ce eu nu pot face. Împreună putem face lucruri mari.

Nimeni nu poate realiza vreodată singur ceea ce poate realiza prin parteneriat cu alții.”

Maica Tereza

Argument:

Toamna este, pentru mulți copii, părinți și învățătoare, anotimpul începerii clasei I. Emoții, frământări, griji...

Cum va fi la școală?

Cum va fi doamna învățătoare?

Cum se va acomoda copilul meu?

Și lista de întrebări, desigur firești, ar putea continua...

Stă în puterea noastră, educatoare și învățătoare să netezim pragul trecerii de la grădiniță la școală și, mai mult decât atât, să transformăm acest prag într-o punte de legătură, stabilă și sigură pentru copii și părinți.

Dar cum poate fi realizat acest deziderat?

Este de necontestat rolul covârșitor pe care l-au dobândit grupele pregătitoare în formarea copilului ca viitor școlar prin dezvoltarea capacităților intelectuale ale acestuia, a interesului pentru cunoaștere, a curiozității epistemice, a dragostei pentru învățătură.

Între activitatea specifică grupei pregătitoare, cât și cea a clasei întâi, există o strânsă legătură pe linia conținutului, a formelor de organizare și a metodelor instructiv – educative.

Dar, dacă activitatea din grădiniță este completată și îmbogățită cu activități desfășurate în echipa învățătoare – educatoare, preșcolarii primesc o șansă în plus de a se acomoda cu succes la cerințele clasei I, de a reuși în viața de școlar, în viața personală, în societate.

Școala își începe acțiunea educațională pe fondul achizițiilor realizate de copiii de vârstă preșcolară. Cum e și firesc, este necesară cunoașterea „zestrei” intelectuale, a acumulărilor realizate de copii înainte de intrarea în școală, a nivelului lor de dezvoltare intelectuală. Prin cooperarea dintre învățătoare și educatoare, în planul cunoașterii programelor școlare și a specificului activității copilului din grădiniță și din clasa I, se asigură continuitatea în planul conținutului și al metodelor.

Copilul are nevoie de un minim de pregătire psihologică pentru intrarea în clasă. În acest sens, părinții preșcolarilor pot fi implicați prin familiarizarea acestora cu cerințele de ordin psihologic, ce pot fi respectate pentru un bun debut școlar. Așadar, adaptarea școlară a copilului, ca premiză a reușitei școlare și a succesului în viață, depinde de noi toți: educatoare, învățătoare și părinți.

Astfel, copilul va străbate cu bucurie și cu plăcere „puntea” ce leagă grădinița de școală, iar un bun început va avea toate șansele să se transforme într-o activitate viitoare de succes.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA REZULTATELOR:

Pe tot parcursul derulării proiectului se vor analiza și corecta eventualele „nereguli” apărute după sfârșitul fiecărei acțiuni și se vor căuta acele strategii educaționale care să ducă la realizarea obiectivelor. Directorii unităților monitorizează permanent întreaga activitate (învățătoare, educatoare, copii, părinți), evaluează progresele.

Evaluarea se va concretiza în:

întocmirea unor albume din timpul acțiunilor;
portofolii cu lucrări ale copiilor;
casete audio și video;
expoziții de lucrări în ambele unități implicate;
organizarea unor „târguri” (expoziții cu vânzare) cu lucrări ale copiilor;
realizarea unor drumeții în natură a tuturor copiilor implicați;
diseminarea rezultatelor/produselor prin intermediul presei;
postarea rezultatelor pe „didactic.ro”

BUGET ESTIMAT:

cheltuieli necesare procurării de materiale didactice, cadouri pentru copii, deplasării copiilor de la o unitate la alta sau în alte locuri stabilite pentru desfășurarea activităților, etc.

GRUPUL ȚINTĂ:

- învățătoarele și educatoarele implicate în proiect;
- școlarii și preșcolarii celor patru unități;
- părinții copiilor participanți.

DURATA PROIECTULUI: anul școlar 2008/2009

SCOPUL PROIECTULUI:

- dezvoltarea unor relații pozitive de parteneriat între cele patru unități școlare, promovând o pedagogie a valorilor, relațiilor, competenței, asumării rolurilor și negocierii, acceptării varietății de stiluri didactice.
- Îmbunătățirea activității, astfel încât întreaga comunitate să constientizeze importanța realizării unei treceri firești a copiilor de la grupa pregătitoare la clasa I pentru ca adaptarea să fie cât mai scurtă.

OBIECTIVE:

- comunicarea între învățătoare și educatoare, schimburi de experiență;
- apropierea comunității locale de grădiniță și școală;
- promovarea cooperării între copiii celor patru unități;
- promovarea imaginii instituționale a fiecărei unități și realizarea ofertei educaționale.

Strategii didactice moderne utilizate în procesul instructiv-educativ la ciclul primar

**Inv. Maria Biber,
Școala de Arte și Meserii Nisiporești, jud Neamț**

Strategia didactică reprezintă modalitatea de combinare a metodelor și mijloacelor de învățământ în vederea atingerii obiectivelor propuse. Aceasta presupune:

- alegerea metodelor adecvate,
- identificarea mijloacelor de instruire în raport cu obiectivele urmărite,

- conținutul abordat,
 - timpul disponibil,
 - caracteristicile clasei de elevi și implicit spațiul școlar.
- Finalitățile învățământului primar sunt:
- asigurarea educației elementare pentru toți copiii școlarizați,
 - formarea personalității copilului, respectând nivelul și ritmul său de dezvoltare,
 - înzestrarea copilului cu acele cunoștințe, capacități și atitudini care să stimuleze raportarea efectivă și creatică în mediul social și natural, respectiv să permită continuarea educației.

Idealul educațional și finalitățile sistemului educațional reprezintă un set de aserțiuni care consemnează profilul de personalitate dezirabil a fi dobândit de către absolvenții ciclului primar în perspectiva evoluției ulterioare. Finalitățile descriu specificul fiecărui nivel de școlaritate din perspectiva politicii educaționale, necesare pentru elaborarea programelor școlare, cât și pentru orientarea demersului didactic la clasă.

BRAINSTORMING-UL reprezintă un mod simplu și eficient de a genera idei noi. Este o metodă de stimulare a creativității în cadrul activității în grup. Principiile după care se fundamentează această metodă didactică sunt:

1. Cantitatea determină calitatea. Participanții trebuie să emită cât mai multe idei. Cadrul didactic este cel care determină elevii să se implice cât mai mult deoarece adresează întrebările necesare, ajută cu informații suplimentare și îi conduce pe elevi la a găsi idei folosite soluționării problemei. Asociația liberă, spontană de idei, conduce la evidențierea unor idei valoroase.

2. Amânarea judecății ideilor celorlalți. Această etapă oferă posibilitatea participanților să emită cât mai multe idei referitoare la tema propusă.

Metoda a fost inițiată de A. Osborn în anul 1953 ca soluție de a găsi soluția optimă pentru rezolvarea unei probleme. Condușă cu tact pedagogic și inspirație, metoda poate reprezenta o cale accesibilă spre învățare care stimulează creativitatea și gândirea critică. Regulile abordării acestei metode ca și metodă didactică sunt:

- stimularea cât mai multor idei, pornind de la o temă dată,
- preluarea acestor idei și evidențierea celor mai reușite,
- evitarea oricărei critici la adresa partenerilor,
- manifestarea liberă și conștientă a imaginației. Metoda poate fi folosită începând cu clasa a doua, într-o fază ușoară, pentru ca în clasele a III-a și a IV-a să fie o metodă de bază în formarea gândirii critice a elevilor.

CIORCHINELE reprezintă o metodă de predare – învățare care-i încurajează pe elevi să gândească liber și deschis. Prin această metodă se stimulează evidențierea conexiunilor între ideile unei teme luate în discuție. De asemenea, ciorchinele este și o tehnică de căutare a căilor de acces spre propriile cunoștințe, evidențiind modul propriu de a înțelege o anumită temă, un anumit conținut. Ajută cadrul didactic să înțeleagă maniera în care fiecare elev înțelege noțiunile și îi oferă posibilitatea de a interveni diferențiat.

Pașii de urmat sunt următorii:

1. Se scrie un cuvânt sau o propoziție nucleu în mijlocul tablei sau al unei foi de bloc mare de desen.
2. Se scriu cât mai multe cuvinte, propoziții legate de tema propusă.
3. Se trasează o linie între cuvintele scrise anterior în vederea evidențierii unor conexiuni dintre aceste idei.
4. Nu se limitează numărul ideilor, dar trebuie oferit un timp de lucru pentru această activitate.

Ciorchinele este o tehnică care se poate realiza atât individual, cât și ca activitate în grup. Atunci când se aplică individual, tema propusă trebuie să fie familiară elevilor pentru că

aceștia nu pot culege informații de la colegii de grup. Se poate utiliza ca metodă de evaluare după un capitol sau un șir de lecții.

Folosită în grup, tehnica ciorchinelui dă posibilitatea fiecărui elev să ia cunoștință de ideile colegilor, de legăturile și asociațiile pe care fiecare participant le face la un moment dat.

METODA MOZAIC este o metodă prin care se realizează învățarea prin cooperare între elevi. Presupune următorii pași:

1. Construirea grupurilor de lucru – clasa de elevi împărțită în grupuri de câte 4-5 elevi, în funcție de efectivul acesteia.
2. Cadrul didactic împarte textul ce urmează a fi studiat în 4-5 părți (atâtea câte grupuri de lucru sunt).
3. Fiecare elev cu numărul 1 va forma același grup (care poate să aibă și un nume original). Acesta trebuie să discute conținutul de idei al părții repartizat de către cadrul didactic. Trebuie să realizeze citirea conștientă și explicativă, să evidențieze ideile principale, precum și modalitatea de prezentare cât mai clară către colegii de clasă.
4. Revenirea elevilor în grupul de 4-5 elevi și predarea conținutului pregătit celorlalți elevi. Prin predarea reciprocă se realizează cea mai bună învățare a unui conținut informațional, mai ales începând cu a doua jumătate a clasei a III-a deoarece elevii încep să-și consolideze anumite deprinderi, iar unele cunoștințe să fie bine însușite.

Cadrul didactic monitorizează predarea asigurându-se că informațiile se transmit și se asimilează corect. Dacă evidențiază anumite neclarități, ajută grupul să le depășească.

CUBUL este o tehnică prin care se evidențiază activitățile și operațiile de gândire implicate în învățarea unui conținut. Această metodă didactică are următoarele etape:

1. Elevii citesc un text sau investighează o temă luată în discuție. Activitatea se poate realiza individual, în perechi sau în grup.
2. Se solicită elevilor care au la dispoziție un cub din hârtie sau carton să noteze pe fiecare față a cubului câte un cuvânt sau idei, conform instrucțiunilor date de către cadrul didactic.
3. Fețele cubului pot să cuprindă următoarele cuvinte:

- Descrie! Compară! Aplică! Argumentează pentru și împotriva! Analizează! Efectuează!
În cazul copiilor de ciclul primar, acțiunile și operațiile solicitate sunt însoțite de cerințe suplimentare cu caracter concret. Este foarte important cum se implică cadrul didactic în realizarea unei activități folosind metoda cubului, cât de bine își cunoaște clasa de elevi pentru ca fiecărui elev să îi revină acele sarcini de lucru care corespund potențialului intelectual dobândit până în prezent.

De exemplu, pentru fiecare față a cubului, învățătoare poate veni cu următoarele întrebări suplimentare:

- Descrie! – Cum arată? Compară! – Cu cine se aseamănă? Aplică! – Cum poate fi folosit?
- Argumentează pentru și împotriva! – E bun sau rău? De ce? Analizează! - Care sunt părțile de vorbire învățate? Efectuează! – Cum se numește rezultatul adunării? Dar al scăderii?

PROIECTUL poate fi realizat într-o formă simplă încă din a doua parte a clasei a doua. Din clasa a treia, însă, elevii trebuie dirijați în întocmirea proiectelor în vederea dezvoltării gândirii critice. Reprezintă o metodă de instruire prin care elevii efectuează o cercetare orientată spre un scop anume, ea îmbină cunoștințele asimilate și activitatea practică. Realizarea unui proiect pe o temă dată sau o temă la alegere presupune: documentarea, emiterea unor ipoteze, anumite desene atașate, părerea personală.

Acest tip de activitate îi apropie pe elevi de situațiile reale, contribuie la maturizarea gândirii, dezvoltă simțul responsabilității. Chiar dacă elevii nu au realizat de la început un proiect bun, ei trebuie încurajați, stimulați, deoarece din greșeli se învață – atâta timp cât elevii sunt interesați de acest lucru.

Bibliografie:

Neacșu I., *Metode și tehnici moderne de învățare eficientă*, București, Ed. Militară , 1990
Oprea C. L., *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*, București, Ed. Universității, 1990

Învățarea matematicii prin implicarea elevilor în situații practice de viață

**Institutor Cazaciuc Daniela,
Școala cu cl. I-VIII nr. 2, Marginea,
Jud. Suceava**

Motto:

„Învățarea matematicii trebuie ancorată în realitate, ea trebuie să fie o abstractizare a realității, iar această abstractizare trebuie efectuată de către elevul însuși.”

Wincenty Okon

Elevii trebuie să conștientizeze faptul că matematica se învață pentru că este necesară în viață, că frecvent apar situații cotidiene ce trebuie rezolvate pe baza cunoștințelor matematice dobândite în anii de școală. Metodologia ce trebuie aplicată va fi una activ-participativă, pragmatică, bazată pe demonstrație, joc și simulare în așa fel încât matematica să nu mai fie o disciplină preponderent teoretică, ci să permită elevilor să rezolve cât mai des situații practice. În măsura în care este posibil, elevii ar trebui să soluționeze matematic situații practice de viață la fiecare lecție sau la fiecare temă, să dea exemple din propria lor experiență de viață, să-și imagineze ipostaze a căror rezolvare înseamnă aplicarea cunoștințelor asimilate în ultimele lecții.

La clasa I simularea unor episoade din viața reală este mai frecventă, pentru că toate conceptele specifice matematicii se utilizează în această clasă cu sprijin în obiecte sau imagini, fără a se apela la terminologia specifică. De exemplu, a număra în limitele 1-100 înseamnă a rezolva de fiecare dată o secvență practică de viață, dacă se cere: să se afle câți pași sunt de la poarta școlii până la ușa clasei, câți elevi se găsesc în curtea școlii într-o recreație, câte bănci sunt în clasă, câte pagini au rămas nescrise în caiet, câte zile mai sunt până la vacanță, câte ouă încap pe un suport, câte ochiuri s-au pus pe andrea, câte monede sunt în pușculiță, câte chei sunt într-o legătură. Operațiile simple-de adunare, scădere-pot astfel să nu mai fie niște banale calcule, ci pot să capete semnificația unor fapte de viață.

În scrierea, compararea, ordonarea numerelor este posibil să li se sugereze elevilor că acel număr scris sau citit este expresia cantitativă sau valorică a ceva real, a ceva cunoscut. Numărul poate reprezenta: locuitorii unei țări, ai satului, orașului natal; o sumă câștigată la loterie; prețul unei tabere sau al unei excursii; anul de naștere al unei persoane cunoscute; adâncimea unei ape, înălțimea unui munte din mediul natural apropiat, etc.

Și în cazul sistemului de scriere nepozițional cu cifre romane, exercițiile practice direct legate de cerințele vieții se pot referi la: scrierea corectă a indicativelor școlare de la clasa I până la clasa a XII-a; timpul istoric exprimat în secole; identificarea taliei unor obiecte de îmbrăcăminte la care această mărime se redă prin simboluri de genul: XL, XXL, XXXL.

În ceea ce privește lecțiile despre unitățile de măsură standard sau neconvenționale, este recomandat ca acestea să fie lecții preponderent practice, în care elevii să măsoare și să compare mărimile cu instrumente adecvate sau fără asemenea instrumente. Aplicațiile pentru formarea imaginii lungimii metrului, care au legătură cu viața pot consta în: măsurarea

înălțimii proprii, măsurarea dimensiunilor unui ochi de sticlă ce va fi montat la unul din geamurile clasei; măsurarea lungimii clasei sau alcătuirea unui plan al clasei cu notarea dimensiunilor pe el. Se pot face exerciții de stabilire a unor fracțiuni ale metrului, însemnând dimensiuni ale taliei, ale brațelor, apoi se poate însemna pe bănci lungimea acestora sau se poate face însemnarea tocului ușii, de jos în sus, corespunzător cu talia elevilor. Elevii pot confecționa metrul din hârtie sau sârmă; pot vizita ateliere de croitorie, tâmplărie unde se utilizează metrul. Abia după ce au înțeles rolul acestei unități de măsură se trece la rezolvarea de probleme și exerciții.

La predarea unităților de măsură pentru corpuri-kilogramul, se pot vizita, în zilele premergătoare predării, unități comerciale, pentru ca elevii să observe munca vânzătorilor, cum se măsoară greutatea corpurilor, mijloacele și metodele de cântărire. Când se predă lecția se pot face mai întâi exerciții de comparare a unor corpuri a căror diferență este evidentă: o carte și o cărămidă. Elevii constată cu ușurință care este mai grea, care are mai multă materie. Sau în două pungi se pot pune produse diferite, în una din ele mai multe decât în cealaltă. Pe baza senzațiilor musculare elevii pot compara cele două pungi pentru a se convinge care conține mai multe obiecte, deci cea pungă are masa mai mare. Se mai poate compara masa unui penar cu a unui caiet, a unei crete cu a unui creion, pentru a evidenția diferența de masă. Elevii mai pot să compare corpuri cu mase egale sau aproape egale: 2 ghiozdane cu aceleași rechizite înăuntru, 2 kg de zahăr și de făină. Au putut astfel constata că obiectele cu masa diferită au volume diferite sau cele cu mase egale au aceleași volume.

La unitățile de măsurare a volumului – litrul, se utilizează materiale didactice de diverse forme: pahare, căni, borcane, precum și diferite volume și corpuri lichide. Se poate măsura cu o seringă cantitatea de lichid care încapă în mod normal într-o lingură sau o linguriță; măsurarea capacității unor sticle, pentru ca elevii să-și reprezinte corect forma și mărimea sticlei de 500 ml, de 1000ml, de 2000 ml ori de câte ori cumpără o marfă ambalată în acest fel. Se compară cantitățile de lichid ce încap în diferite vase apoi se trece la predarea noțiunii de litru.

De o deosebită importanță pentru activitatea școlară și viața socială a copilului sunt și citirea ceasului și a datei, recunoașterea valorii banilor și mai ales schimbul echivalent cu bani. În predarea unităților monetare se pot folosi monede și bancnote de valori aflate în circulație. Se efectuează operații de preschimbare a unora cu altele. Elevii pot fi puși în situații de a calcula costul produselor, de a plăti suma necesară, de a primi rest la bancnote de valori mai mari prin participarea la diverse jocuri cu caracter practic, stimulativ: „La librărie”, „ La piață” . Aceste jocuri deconectează psihologic și au scop dublu; instructiv și practic. Astfel elevul poate înțelege și funcția banilor, ca mijloc de plată, remunerație, salariu, pensie, impozite și taxe, funcția de acumulare, de economisire.

Unitatea de învățare „Fracții”, care se predă la clasa a IV-a, oferă prilejul soluționării unor probleme curente de viață în demersul spre înțelegerea acestei noțiuni de bază în citirea, compararea sau aflarea unei fracții dintr-un întreg. Elevilor li se va cere să exprime subdiviziunile întregului din obiecte și lucruri folosite zilnic, simulând nevoi și situații adevărate cum ar fi: împărțirea tablei în două, trei sau patru părți egale; construirea unor tabele ale căror rubrici sau coloane să fie egale; delimitarea jumătății proprii de bancă; calcularea prețului pentru jumătate de kilogram de alimente, pentru un sfert de metru de stofă, pentru o jumătate de bilet de tren, etc.

În viață omul trebuie să fie capabil să identifice mijlocul unor obiecte sau lucruri (mijlocul drumului, al unui fir textil, al unei bucăți de stofă) sau să împartă aproximativ în părți egale o suprafață rotundă (un tort), pătrată sau triunghiulară. Pentru toate acestea trebuie îndemânare și apreciere corectă a distanțelor sau a suprafețelor. Aceste deprinderi trebuie formate în școală prin exersare, prin folosirea în cadrul aplicațiilor a unei game cât mai largi de produse și obiecte (fructe, pâini, vase cu lichid, pachete cu biscuiți, cutii cu pastile, bomboane, sare, bucăți de sârmă, resturi textile, monede) pentru că a afla o fracție dintr-un

întreg înseamnă în unele situații să numeri, în altele să tai sau să măsoari, să cântărești sau să grupezi.

Viața solicită omului să rezolve situații pe baza cunoștințelor despre corpuri și figuri geometrice. Asemenea momente pot fi simulate și la lecțiile de matematică la clasele I-IV. Ele pot fi legate de: identificarea formelor plane și spațiale pe modele fizice din mediul înconjurător, confecționarea unor obiecte sau jucării pornind de la o anumită formă a materialului, desfășurarea cubului, a conului, a cilindrului (pentru realizarea unor zaruri, coifuri, cornete, tuburi) sau trasarea în aer liber a unor forme geometrice folosind instrumente adecvate, dar mai ales fără asemenea instrumente.

Conceptul de „arie” nu poate fi înțeles decât apelând la metode intuitive, la exersare practică, folosind instrumente adecvate (pătratul cu latura de 1 cm și de 1m – metrul). Toate lecțiile despre arie ar trebui să-l pună pe elevul de clasa a IV-a să soluționeze situații pe care le întâlnește în prezent sau le va întâlni în viitor când va deveni adult: să afle suprafața unei încăperi, suprafața văruiată, reparată sau lambrisată, să afle suprafața unui teren agricol sau cea ocupată de o clădire.

În activitatea de rezolvare de probleme, se poate apela la modificarea conținutului acestora în funcție de preferințele și preocupările elevilor, de realitățile socio-economice pe care aceștia le percep zilnic.

Bibliografie:

- 2001 IONESCU, M. - *Didactica modernă*, ediția a II-a, Ed. Dacia, Cluj-Napoca,
MATEI, N. C. - *Învățarea eficientă în școală*, E.D.P., R.A., București, 1995

Tratarea diferențiată a elevilor din ciclul primar

Inv. Vasile Biber,
Școala de Arte și Meserii, Nisiporești, jud Neamț

Problemele specifice ciclului primar le-am urmărit cu atenție și minuțiozitate de-a lungul anilor atât teoretic cât și practic și am căutat mereu să-mi îmbunătățesc activitatea bazându-mă pe dezvoltarea creativității.

Performanța învățământului primar în contemporaneitate reprezintă un proces deosebit de complex în care creativitatea și responsabilitatea învățătorului se impune cu necesitate.

În acest cadru larg al dezbaterilor organizate în diverse unități școlare una din problemele mult disputate o reprezintă creșterea eficienței activităților didactice prin tratarea diferențiată și individualizată. Problematika instruirii și educării diferențiate în vederea creșterii eficienței în procesul de învățământ trebuie înțeleasă prin mecanismele educației, succesul care vizează realizarea unor șanse pentru toți elevii, în ceea ce privește construcția edificiului personalității lor și ale analizării gramaticale în vederea creșterii eficienței prin lecțiile din clasă și pregătirea suplimentară în condițiile muncii suplimentare.

În condițiile învățământului activ, învățătorului îi revin îndatoriri noi, complexe, referitoare la cunoșterea evoluției fiecărui copil și la evaluarea sistematică a achizițiilor acestuia. Constatând lacune în cunoștințe sau în deprinderile unui copil, el trebuie să-i organizeze procesul de învățare astfel încât, bazându-se pe achizițiile sale anterioare, să-i completeze lipsurile. În acest context, greșelile pe care le face elevul vor constitui un indicator al demersurilor și al achizițiilor sale, care îi permite învățătorului să construiască programul de recuperare bazat

pe sprijin individual și eficace. Numai astfel, fiecare elev, își va constitui, cu ajutorul învățătorului propriul său itinerar de învățare.

Actul didactic, în didactica sa, are caracter procesual, secvențial și poate fi reglat și autoreglat în permanență. Evaluarea vizează, deci, atât rezultatele învățării elevilor, cât și procesul însuși, în continua sa desfășurare.

Cunoașterea cu precizie de către învățător a obiectivelor urmărite de fiecare secvență, precum și a competențelor pe care trebuie să le dobândească elevii prin parcurgerea conținuturilor prevăzute de programele școlare constituie o condiție esențială pentru realizarea unui învățământ eficient. Ea permite organizarea demersului didactic ca sistem de relații între: obiectivele urmărite, conținut de predare-învățare, strategii (sarcini, situații de învățare), evaluare, progres școlar a fiecărui elev.

Coordonatele principale care trebuie să jaloneze organizarea, desfășurarea și conținutul activității diferențiate cu elevii în ciclul primar sunt:

1. Activitatea diferențiată cu elevii trebuie să asigure realizarea sarcinilor învățământului formativ ce vizează dezvoltarea armonioasă a tuturor lanțurilor personalității.

2. Activitatea diferențiată se desfășoară în cadrul procesului instructiv-educativ organizat cu întregul colectiv al clasei

3. Obiectivele instructiv-educative ale activității diferențiate cu elevii trebuie realizate, în principiu în timpul lecției.

4. Activitatea diferențiată trebuie să-i cuprindă pe toți elevii clasei, atât pe cei care întâmpină dificultăți, cât și pe cei cu posibilități deosebite, pentru ca folodindu-se metode și procedee specifice particularităților individuale, să se asigure stimularea dezvoltării lor până la nivelul maxim al disponibilităților pe care le are fiecare.

5. În tratarea diferențiată a elevilor se va evita suprasolicitarea lor față de potențialul psihic real.

6. Conținutul învățământului este comun obligatoriu; diferențiate sunt doar modalitățile și formele de predare-învățare.

7. În timpul activității diferențiate se vor folosi în permanență metode și procedee care antrenează în cel mai înalt grad capacitățile lor intelectuale, trezesc și mențin interesul față de obiectele și fenomenele studiate, stimulează atitudinea creatoare, solicită un efort acțional propriu, asigură o învățare activă și formativă.

8. Diferențierea activității în cadrul lecției presupune îmbinarea și alternarea echilibrată a activității frontale cu activitatea individuală și pe grupe de elevi.

9. Diferențierea activității cu elevii se realizează în toate momentele lecției. Volumul mereu în creștere al cunostințelor ce trebuie însușite de elevi și capacitatea acestora de a le asimila satisfăcător crează un decalaj care determină o acțiune de renovare a învățământului pe mai multe planuri : obiective pedagogice și conținutul învățământului, structuri, organizare și tehnologie didactică.

Prin căile folosite în vederea rezolvării acestei probleme poate fi menționată ca orientare a acțiunilor de renovare a învățământului, adoptarea unor structuri școlare cu organizare și conținut care să faciliteze o dezvoltare intelectuală mai rapidă a tuturor elevilor, prin valorificarea la maximum a potențialului fiecărei vârste și luarea în considerare a particularităților individuale. Dacă prin diferențiere didactică înțelegem acel mod de structurare a sistemului școlar, de stabilire a conținutului și de organizare a activității școlare, în vederea realizării obiectivelor pedagogice și asigurării șanselor de reușită a tuturor elevilor, atunci ca idee pedagogică și ca încercare practică de realizare, ce datează încă de mult și anume de când studiile de psihologie a copilului, precum și experiența școlară au scos în evidență existența unor capacități diferențiate individuale și a unor înclinații foarte variate.

Problema diferențierii procesului de instruire, în funcție de capacitățile diferite ale elevilor a constituit, de-a lungul istoriei educației, terenul pe care s-au confirmat, adeseori, multe opinii și obiectul mai multor încercări practice. Pe fondul general și relativ îndelungat al

preocupărilor de individualizare a învățământului s-au succedat diverse tehnici care au făcut “ modă “ în diferite perioade: planul Dalton, metoda Decrely, sistemul claselor omogene, grupe de nivel, metoda fișelor, activitatea pe grupe, învățământul modular, învățământul opțional, ș.a.

Acum mai bine de un secol, în 1888, la Sorbona, H. Marion realizează o pledoarie în favoarea educației centrate pe elev. În anul 1978, în lucrarea „Învățământul diferențiat. Concepții și strategii”, I.T.Radu propune adaptarea activităților de învățare la posibilitățile diferite ale elevilor, la capacitatea de înțelegere și la ritmul propriu de lucru (al grupului sau al elevului).

Principiul de bază este că nu există elevi buni și elevi slabi, ci există elevi buni la lucruri diferite. Este evidentă superioritatea tratării diferențiate și individualizate. Practicienii cunosc însă foarte bine aspectul consumului (de energie, financiar, de timp etc.) în momentul proiectării/aplicării acestei maniere de lucru. Pentru obținerea unor reale rezultate în activitatea cu elevii este imperios necesar să se intervină cu modificări de tipul: scăderea numărului de elevi la clasă (nu menținerea artificială a numărului de 20-25 de elevi), dotarea cu un minim de mijloace didactice (computer, copiator, imprimantă, scanner) adecvate unui proces modern de predare-învățare etc.

În contextul social actual învățământul primar, este supus unui proces dinamic de perfecționare, sub toate aspectele instrucției. Acest proces de înnoire, în lumina educației permanente, solicită pe fiecare învățător în parte, la manifestarea creativității, la implicarea activă în cautarea și aplicarea unor noi soluții în vederea realizării cu succes a obiectivelor instructiv-educative specifice ciclului primar.

Bibliografie :

Gliga, Lucia (coord.), „*Instruirea diferențiată*”, Ed. *Tipogrup press*, București, 2001
Vrasmas, Traian, „*Școala pentru toți*”, Ed. *Miniped*, București, 2004

Tehnici argumentative utilizate în procesul didactic

Prof. Covașă Aurora,
Școala cu cl I.-VIII Nr.2 Marginea,
Jud.Suceava

Teoria argumentării poate fi definită ca *studiu al tehnicilor discursive ale raționamentului practic, prin care un individ urmărește să determine sau să sporească adeziunea celorlalți la anumite idei sau opinii ale sale* multor colocutori, ceea ce sugerează că argumentarea este motivată printr-un dezacord real, probabil sau posibil între colocutori.

Argumentarea reprezintă o operație care se sprijină pe un enunț acceptat (argumentul), pentru a atinge un enunț situat pe o anumită scală a acceptabilității (concluzia). A argumenta se reduce în ultimă instanță la a adresa unui interlocutor un argument (un raționament bun) pentru a-l face să admită o concluzie și pentru a-l determina să adopte comportamente adecvate acesteia.

Termenul „argumentare” acoperă sfera conceptuală a unui domeniu aflat la intersecția retoricii cu logica și lingvistica. De aceea, termenul aparține unui lexic specializat interdisciplinar, iar definiția sa depinde de perspectiva adoptată.

1. Din punctul de vedere al logicii, argumentarea reprezintă un proces de justificare logică a unei propoziții. Altfel spus, argumentarea stabilește o relație între argumente și o concluzie.

Definiția poate fi îmbogățită prin evidențierea „canalului” astfel: argumentarea reprezintă o strategie prin care, *folosind o anumită limbă*, un vorbitor reușește să extragă concluzii valabile dintr-un enunț. Argumentarea nu trebuie confundată cu demonstrația logică a adevărului unui enunț sau a validității unui raționament, deoarece mecanismele procesului de argumentare aparțin limbilor naturale, pe când cele ale demonstrației aparțin logicii.

2. Din perspectiva lingvisticii, argumentarea reprezintă o activitate verbală, de natură intelectuală și socială, prin care se poate realiza justificarea sau respingerea unor opinii. Aceasta poate fi interpretată și în termenii pragmaticii astfel: prin formularea unui ansamblu (coerent) de enunțuri, emițătorul urmărește să obțină acordul unuia sau mai multor colocutori, ceea ce sugerează că argumentarea este motivată printr-un dezacord real, probabil sau posibil între

colocutori.

Argumentarea reprezintă, de asemenea, un ansamblu de tehnici de legitimare a credințelor și a comportamentelor. Ea caută să influențeze, să transforme sau să întărească credințele/comportamentele țintelor (colocutori).

Înțelegerea discursului ca ansamblu de strategii prin care emițătorul încearcă să-și influențeze colocutorii conferă oricărei forme discursive o forță argumentativă inerentă. Argumentarea reprezintă prin excelență marca situațiilor dialogale, a înlănțuirii replicilor, a dezbaterilor, ceea ce nu exclude importanța ei în cadrul contextelor monologale (deliberare interioară).

Din punctul de vedere al cadrului în care se desfășoară, argumentarea poate fi comună, cotidiană sau specializată (în diferite domenii ale acțiunii sau cunoașterii).

Câteva dintre cele mai utilizate tehnici argumentative în procesul didactic sunt:

➤ Raționamentul

Raționamentul poate fi definit ca „proces de trecere de la unele propoziții, numite premise, la o propoziție numită concluzie, astfel încât dacă premisele sunt adevărate concluzia este adevărată sau cu mare probabilitate adevărată.

➤ Inducția

Anumite propoziții sunt intuitive și se plasează în afara logicii. Un adevăr intuitiv nu cere nici o probă. Acele propoziții care sunt sub observație directă sunt dovedite prin inducție. Tot ceea ce pleacă de la o observație particulară, de la un exemplu, este o inducție. Se trece, cu ajutorul inducției, de la particular la general.

➤ Analogia

Reprezintă o varietate a inducției. Se bazează pe o comparație sau o asemănare. Cea mai obișnuită formă de analogie este aserțiunea că un lucru sau altul este adevărat pentru că este asemănător cu un alt lucru recunoscut ca adevărat.

➤ Deductia

Deducția pleacă de la general (citată în prima propoziție) pentru a merge spre particular. Este o metodă de raționament prin care propozițiile sunt stabilite nu printr-o observație directă a faptelor, ci prin referire la alte propoziții deja stabilite.

➤ Silogismul

Silogismul un sistem logic constituit din trei propoziții astfel încât una dintre ele să fie implicată de celelalte două. În funcție de ordinea în care acestea apar în mod obișnuit, cele trei părți sunt:

– premisa majoră; – premisa minoră;

– concluzia. În teoria textului, termenul *conector textual* (sau *pragmatic*) are un rol important deoarece, desemnează un cuvânt sau un grup de cuvinte din clasa adverbului sau a conjuncției care au funcția de a asigura legătura formală și semantică dintre elementele unui discurs, contribuind la realizarea coeziunii textuale. Conectorul argumentativ este un morfem (de tipul conjuncției, adverbului, locuțiunii adverbiale, grupului prepozițional, interjecției etc.) care articulează două sau mai multe enunțuri într-o strategie argumentativă unitară. Conectorii argumentativi reprezintă elemente pragmatice a căror funcție este de a exprima adecvat valori pragmatice, adică seturi de supoziții, intenții, presupoziții, atitudini și credințe împărtășite de locutor și auditoriul său.

Educația moral – civică

Înv. Diana Moisoc,
Școala cu cl. I-VIII Nr. 2, Marginea, jud. Suceava

"Dacă o democrație nu crește generațiile noi în așa fel încât să le facă destoinice, să gândească, să judece, să observe și mai ales să aibă interes pentru treburile publice, este amenințată în însăși existența ei."

(Virgil Madgearu)

Educația moral – civică ocupă un loc prioritar în realizarea idealului educațional, în formarea personalității elevilor.

Educația moral – civică înseamnă :

- 1) Cunoștințe – noțiuni ce trebuie transmise, concepte, valori, idei (drepturi, îndatoriri, cooperare, democrație, egalitate)
- 2) Deprinderi – cele care fac o persoană să aibă un rol activ în societate (să gândească critic, să ia decizii, să-și argumenteze punctele de vedere, să negocieze)
- 3) Experiințe – formarea deprinderilor în contextul școlar prin asumarea responsabilităților, stabilirea regulilor, crearea unor oportunități de colaborare (munca în echipă) , activități comunitare (ajutorarea bătrânilor sau a unor persoane defavorizate)
- 4) Atitudini – cele bazate pe valori care să dea individului putere ca cetățean și posibilitatea de a participa activ în societate (respect față de cei din jur, interes pentru viața comunității, preocupare pentru adevăr, dreptate, cinste)

Ora de educație civică este considerată sursa de interacțiune între învățător și elevi, mijloc de expresie a comportamentului civic în clasă. Astfel, în cadrul acestor ore accentul trebuie să cadă pe formarea unei atitudini critice, reflexive, responsabile, pe dezvoltarea capacității de

dialog și cooperare, pe cultivarea respectului față de sine și față de ceilalți și nu pe transmiterea unei bogate informații de specialitate pe care elevul să o redea fidel.

Învățătorul trebuie să opteze pentru prezentarea unui scenariu didactic complex, care să ofere elevilor posibilitatea de a ridica probleme, de a-și exprima punctele de vedere în rezolvarea lor, de a participa la formarea noțiunilor, conceptelor, ideilor.

Educația civică nu poate fi impusă în mod autoritar prin intermediul unor dispoziții. Ea îl educă pe elev în direcția conștientizării celuiilalt, îl învață să comunice, să relaționeze, îl învață care-i sunt drepturile dar și îndatoririle.

Prin orele de educație civică învățătorul trebuie să urmărească:

- Formarea deprinderilor și obișnuințelor de comportare bazate pe respect și politețe în școală, familie și societate, a deprinderii de a avea o ținută corectă, ordonată, estetică;
- O exprimare civilizată în ceea ce privește limbajul, atitudinea față de colegi, prieteni, părinți, o comportare civilizată pe stradă, în locuri publice, în mijloacele de transport, formarea unei comportări manierate între băieți și fete;
- Cultivarea răspunderii față de actele personale de comportament, a combaterii violenței care pune stăpânire tot mai mult pe generația de astăzi;
- Cunoașterea și respectarea regulamentului intern al școlii, securitatea muncii, protecția mediului înconjurător, prin măsuri ecologice, cunoașterea normelor privind respectarea Constituției și a legilor țării;
- Crearea unei opinii de dezaprobare față de abaterile de la normele muncii și disciplinei școlare, față de manifestările de egoism, nepăsare, indolență, lașitate, ipocrizie, minciună.

Lecțiile de educație civică, concepute într-o manieră atractivă, folosind metode activ-participative, conțin cunoștințele necesare copilului pentru a deveni o persoană responsabilă, având o participare activă la viața socială. Ele trebuie să contribuie la formarea unei acțiuni civice deschise problemelor societății și timpului în care trăim.

Unul din obiectivele urmărite de învățător în cadrul acestor ore este trecerea demersului didactic de pe latura informativă pe cea formativă, pe educarea și modelarea personalității elevului prin formarea de convingeri și concepții corespunzătoare unei societăți democratice. Este motivul pentru care educația moral-civică trebuie făcută printr-un parteneriat activ între școală-familie-comunitate.

J. Piaget distinge în perioada copilăriei (7-8 ani) stadiul realismului moral – morala ascultării bazată pe supunere și stadiul cooperării (8-12 ani)– caracteristic fiind faptul că respectul nu mai este unilateral ci reciproc. O regulă are efect pe planul conduitei în măsura în care devine o expresie a conștiinței, acționând nu numai ca forță externă ci și ca una internă. Pe măsură ce copilul se dezvoltă, rolul conștiinței ca factor intern se amplifică, libertatea de acțiune fiind tot mai mare. „Autonomia nu apare decât ca reciprocitate, când respectul mutual este atât de puternic încât individul simte din interior nevoia de a trata pe altul așa cum el ar dori să fie tratat de altcineva.” (J. Piaget)

Printr-un scenariu didactic bine gândit, lucrând pe grupe de elevi și folosind metode moderne, putem dezvolta la elevii pe care îi îndrumăm trăsături cum ar fi : răbdarea, corectitudinea, bunătatea, iertarea, punctualitatea, mărinimia, loialitatea.

Atunci când deciziile zilnice au la bază aceste trăsături, copiii vor avea parte de recompense practice și durabile.

„Seamănă un gând, vei culege o faptă; seamănă o faptă, vei culege un obicei; seamănă un obicei, vei culege un caracter; seamănă un caracter, vei culege un destin”.

(Samuel Smiles)

Bibliografie:

*Emil Verzea, Ursula Șchiopu, *Psihologia vârștelor*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995
*Doina Ștefănescu, Elena Nedelcu, Mihaela Miroiu, Vasile Morar, *Cultură civică, democrație, drepturile omului, toleranță*, E.D.P., București, 1995

Prevenirea abuzului și violenței în familie

Profesor: Mirela Bocu,
Școala cu clasele I-VIII Lespezi,
jud.Bacău

1. Definiții și forme ale abuzului

Abuzul este o manifestare a violenței față de copii, profitându-se de diferența de forță (fizică, psihică, economică) dintre adulți și copii, provocând intenționat afectarea fizică și/ sau psihică a acestora.

Există mai multe forme de abuz, iar o clasificare a lor este artificială deoarece acestea se împletesc: abuzul fizic are și consecințe psihice, abuzul sexual este însoțit de efecte fizice și psihice asupra copilului, abuzul economic poate deveni abuz fizic, dacă munca depășește capacitatea fizică a copilului, emoțional, mai ales dacă munca este umilitoare.

Abuzul fizic presupune folosirea forței fizice asupra copilului și supunerea la munci dificile care depășesc posibilitățile lui având ca rezultat vătămarea integrității sale corporale.

Abuzul emoțional (psihologic) este un comportament inadecvat al adultului față de copil, cu efecte negative asupra personalității în formare a copilului. Respingerea, izolarea forțată, terorizarea, ignorarea și coruperea copilului reprezintă forme ale acestui tip de abuz.

Abuzul sexual constă în expunerea copilului la vizionarea de materiale pornografice, seducție sau implicarea sa în acte sexuale.

Neglijarea este incapacitatea sau refuzul adultului de a comunica adecvat cu copilul, de a-i asigura nevoile biologice, emoționale, de dezvoltare fizică și psihică, precum și limitarea accesului său la educație.

2 Mediile unde se pot întâlni diferitele forme de abuz

▪ Familia

Deși familia trebuie să constituie un mediu securizant pentru copil, aici se întâlnesc frecvent diferite forme de abuz.

Factorii care favorizează abuzul în acest mediu sunt multipli: nivelul redus de trai, șomajul, familii monoparentale, ignorarea abuzului, condiții precare de sănătate și viață (alcool, droguri, spațiu de locuit inadecvat, număr mare de copii), nivel redus al educației părinților.

Violența în familie se referă la agresiuni asupra unui membru al familiei în scopul controlării și dominării acestuia, utilizând forța sau incapacitatea de apărare a victimei

Consecințele violenței nu se răstrâng doar asupra victimei țintite, ci asupra întregii familie a copiilor mai ales

Copii pot fi afectați de tensiunea existentă în familie sau de faptul că sunt martori la agresiuni:

- învață că violența asupra celor pe care îi iubesc este un lucru normal;
- băieții pot devenii agresori la rândul lor și vor avea un comportament impulsiv;
- sunt mai expuși la consumul de alcool și droguri ilegale;

- răspund la violența în familie prin: fuga de acasă, randament școlar scăzut, absenteism, abandon școlar, izolare și uneori chiar suicid.

Copii trebuie să știe că nu ei sunt cauza violenței și că nu sunt responsabili pentru comportamentul agresiv

- **Strada**

Strada asigură anonimatul potențialului abuzator și este locul unde pot fi întâlnite persoane cu comportamente sexuale deviante.

La factorii care favorizează abuzul în mediile menționate, o contribuție importantă o au mass-media (știri, emisiuni, reclame cu caracter pornografic), internetul (dialogul cu persoane necunoscute prin „chat”)

3. Cum prevenim abuzul ?

A preveni înseamnă a cunoaște. Cunoașterea se realizează prin informare și educare care trebuie direcționată spre familie, opinia publică, în general, și copil.

Familia este mediul esențial care poate influența dezvoltarea și destinul copilului prin *securizare materială, dragoste și educație*.

Mijloacele prin care se face educarea părinților, sunt lectoratele, întâlnirile periodice cu aceștia, popularizarea de materiale educative, articole de presă, dezbaterile unor cazuri de abuz și consecințele acestora.

În ceea ce privește opinia publică, este necesară organizarea de întâlniri cu diferite categorii (părinți, adolescenți, educatori, persoane care îngrijesc copilul) pe teme specifice, informarea acestora cu privire la abuz, formele și consecințele acestuia.

Situațiile de abuz din școală, amintite anterior, pot fi înlăturate dacă fiecare dintre noi își dezvoltă următoarele competențe didactice: răbdarea, comunicarea empatică, disponibilitatea pentru acceptarea schimbărilor, abilități de comunicare cu persoane aparținând unor grupuri sociale și etnii diferite, stăpânirea problematicei abuzului, cunoașterea cauzelor, modalităților de manifestare și a posibilităților concrete de îndrumare și soluționare a situației de abuz.

Copilul care-și cunoaște drepturile are șansa de a se apăra împotriva abuzului. De aceea, nu lipsite de importanță sunt lecțiile de educație civică, opționalele de educație pentru drepturile copilului, alte mijloace de exprimare liberă a opiniilor copiilor (reviste pentru copii, emisiuni radio, cărți scrise și ilustrate de către copii).

Proiectarea pedagogică a lecției de matematică în vederea realizării unor lecții active

**Institutor Marineta Olariu,
Școala cu clasele I-VIII Girov, județul Neamț**

“Legea superioară a existenței este munca creatoare prin care lăsăm în lume o urmă după ce nu vom mai fi, o operă care ne prelungește existența și după moarte.”

Leonardo Da Vinci

În consens cu principiile didacticii generale și cu obiectivele specifice incluse în programele de matematică, proiectarea scopului lecției de matematică, va avea în vedere faptul că formarea deprinderilor intelectuale este mai importantă decât însușirea izolată a cunoștințelor care vor fi

însă activate permanent în procesul de rezolvare creatoare a exercițiilor și problemelor, contribuind la cultivarea unor abilități(aptitudini) matematice, a unor principii și strategii cognitive adecvate .

Astfel, în definirea finalităților lecției în termeni cât mai clari și concreți, în utilizarea unor verbe adecvate care desemnează capacități implicate în actul învățării (a cunoaște, a înțelege, a analiza, a sintetiza, a rezolva) etc. învățătorul poate prefigura deja un mod de operaționalizare a obiectivelor concrete în direcția cultivării creativității. Respectând particularitățile programelor școlare și ale colectivului de elevi, învățătorul va ține seama permanent de cerințele definirii corecte a obiectivelor respective exprimarea acestora în funcție de elev și clasă, descrierea acțiunilor pe care trebuie să le realizeze subiecții pentru a ajunge la rezolvarea activă a sarcinilor; propunerea unor performanțe observabile și neobservabile, fapt ușurat în cazul matematicii de” algoritmi” de calcul și de rezolvare a problemelor; precizarea condițiilor generale în care vor fi rezolvate sarcinile și a celor specifice în cazul alegerii unor căi noi

Alegerea exercițiilor și problemelor pentru lucru în clasă se înscrie în tematica pedagogică a elaborării conținutului lecției care ocupă o poziție cheie în ansamblul celorlalte componente ale lecției, reprezentând principalul mijloc de realizare a obiectivelor propuse.

Fiind vorba de un obiectiv formativ de o mare complexitate –participarea activă a elevilor la lecții- învățătorul trebuie să respecte în acest sens cu și mai mare strictețe” rigorile selecției informației” respectiv a tipurilor de exerciții și probleme prezentate după „Metodica predării matematicii la clasele I-IV”. Astfel ținând seama de specificul personalității fiecărui elev și de calitățile intelectuale și moral-volitve ale clasei în ansamblu, învățătorul va trebui să reactualizeze permanent experiența copiilor în domeniul matematicii, să asigure o bază intuitivă corespunzătoare nivelului de dezvoltare a gândirii școlarului mic (cu numeroase exemplificări, concretizări, cu un material didactic viu ilustrativ etc.) bază intuitivă inclusă ca stimulent psihologic și în noile exerciții și probleme.

O activitate didactică intensă, creatoare se realizează prin propunerea unui conținut al lecției orientat spre:

exerciții pentru conștientizarea algoritmilor de operare orală și scrisă, făcând apel la consistența actului de memorare, fără a bloca însă investigațiile creatoare ale elevilor;
propunerea unor exerciții care să creeze premise pentru manifestarea participării investigative (de exemplu, exerciții cu grad sporit de dificultate pentru stabilirea și valorificarea relației de ordine între două sume neefectuate, exerciții pentru consolidarea deprinderilor de calcul, dar care stimulează mai mult” deducția logică”
sarcini didactice legate de dificultăți și sugestii care apar în legătură cu ordinea operațiilor;
valorificarea fișelor (de recuperare, de dezvoltare, de exercițiu) pentru individualizarea procesului de stimulare a originalității, inventivității, creativității elevilor;
antrenarea elevilor în acțiuni de măsurare efectivă, de comparare a rezultatelor;
formarea deprinderilor și strategiilor de măsurare, orientare în spațiu, calculare a unor dimensiuni, arii, rezolvări de situații-problemă, prin exersare pe modele concrete, activitate în teren;
realizarea predării-învățării mărimilor și unităților de masă pe baza observației, a reprezentărilor intuitive și a confecționării unor unități sau subunități pe bază de modele concrete și inițiative personale ale elevului;
permanenta valorificare a valențelor educative ale lecției de matematică(de geometrie în special), obiectivele formative respective fiind incluse în proiectul de activitate pe prim plan, în strânsă legătură cu problematica psihopedagogică a activității.

În acest context al organizării unui învățământ matematic bazat pe formarea și cultivarea unor activități psiho-intelectuale indispensabile pentru rezolvarea și compunerea exercițiilor și problemelor din programele specifice ciclului primar –un rol decisiv îl are proiectarea pedagogică a activității de predare-învățare și în cadrul acesteia perfecționarea permanentă a lecției în direcția creșterii valorii sale educative.

Într-o lucrare de referință, coordonată de Ioan Cerghit se apreciază că pentru atingerea unor asemenea parametri superiori, specifici unui învățământ formativ trebuie asigurate două premise:

Deschiderea lecției către viață prin:

valorificarea experienței de viață a elevilor (în două sensuri; valorificarea datelor și impresiilor deduse din ansamblul observațiilor și exemplelor cotidiene și încorporarea în lecție a datelor asimilate în mod spontan, neorganizat în afara școlii, din conta tul cu alte surse de informare și influențare);

prelungirea lecției în activități complementare (pregătirea suplimentară, observarea mediului, excursii didactice, colecționări, lecturi etc.);

transferarea lecțiilor în cadrul vieții reale (prin rezolvarea unor probleme de creație într-un mediu concret: lotul școlar, laborator, cu date din activitatea social-economică, din mediul geografic etc.)

2. Accentuarea caracterului activ-participativ al lecției prin „angajarea deplină, individuală și colectivă a elevilor” și un sprijin didactic permanent pe metode active, participative, ceea ce face ca” învățarea să devină într-adevăr un act personal...până la implicarea deplină a subiectului, la identificarea lui totală cu sarcinile de învățare în care se vede antrenat”.

Bibliografie:

Dienes, J.P. – “Un studiu experimental asupra învățării matematicii”, E.D.P., București, 1973

Evseev, Ivan – “Jocurile tradiționale de copii”, Editura Excelsior, Timișoara, 1994

Proiect de lectie dupa modelul ERR

**Educ. Gifei Margareta,
Gradinita cu PP Nr. 35 Bacau.**

Grupa : Pregatitoare

Aria curriculara- Matematica si stiinte

Unitatea de invatare:- Animale

Disciplina : Cunoasterea mediului

Tema: “In lumea animalelor”

Mijloc de realizare:-joc/exercitiu

Tipul lectiei:- consolidare/verificare

Scop:- Verificarea si aprofundarea cunostintelor copiilor despre animale si mediul lor de viata.

Motivatia:

Activitatea ofera copiilor posibilitatea de a-si exprima propriile idei, opinii, cooperand si gandind in mod critic.De asemeni prin intermediul acestei activitati se cultiva in randul copiilor toleranta, bunatatea, competitia, formandu-le atitudini pozitive fata de mediul inconjurator.

Obiective cadru:

Dezvoltarea capacitatii de a utilize in comunicare termini specifici pentru a descrie fenomene observate in mediul inconjurator.

Formarea unei atitudini pozitive privind stimularea interesului fata de pastrarea unui mediu echilibrat si exersarea unor deprinderi de ingrijire si ocrotire a acestuia.

Obiective operationale :

- sa execute jocul onomatopeic despre animale;
- sa enumere trasaturile caracteristice ale animalelor;
- sa sorteze imaginile animalelor si apoi sa le aranjeze dupa cerintele date;
- sa rezolve fisele de lucru diferentiat, comunicand in echipe si in cadrul grupului;
- sa creeze ghicitori despre animale;
- sa conceapa mesaje pentru oamenii mari privind protejarea si ingrijirea animalelor.

Strategii didactice:

a) metode si procedee: conversatia, explicatia, exercitiul, dialogul, espunerea, brainstormingul, GCL , ciorchinele, turul galeriei.

b) mijloace de realizare: imagini, jetoane, plansa mare cu animale, foi, culori, carioca, support pentru fixare, fise de lucru diferite, stimulente etc.

Durata: 30-35 minute

Forme de organizare: frontala, pe grupe, individuala.

Forme de evaluare: continua, secventiala.

Activitatea propriu-zisa

1. EVOCARE- 5 min

activitati de incalzire- spargerea ghetii, joc onomatopeic; "Spune cum face"? folosit pentru introducerea in continutul lectiei.

Anuntarea temei si a obiectivelor

Astazi vom vorbi despre animale si vom juca jocul: "In lumea animalelor"

(se prezinta o plansa relevanta cu animale)

Brainstorming:- se cere copiilor sa priveasca ilustratia si sa raspunda la intrebarile: "Ce stiti despre animalele domestice"? Dar despre cele salbatice"? Ce stiti despre animalele din alte zone ale lumii"? (asalt de idei)

2. REALIZAREA SENSULUI- (20-25)

Asezati in grupuri , copiii sunt solicitati sa sorteze imaginile de pe masute, grupandu-le dupa cerintele urmatoare:

Grupa1- animale domestice

Grupa2 – animale salbatice

Grupa3- animale din alte zone ale lumii

Metoda folosita este **ciorchinele**- pornind de la imaginea din mijlocul fisei copiii vor aranja urmatoarele imagini care au legatura cu tema centrala. Activitatea se poartea cand se epuizeaza toate ideile sau cand s-a ajuns limita de timp.

In timpul activitatii se coopereaza in pereche si in grup; se realizeaza ciorchinele , se expune la tabla si se prezinta de catre reprezentantul grupului.

Apoi copiii primesc fise de lucru diferite pe nivele de dezvoltare privind hrana, foloasele, adapostul si insusirile specifice animalelor. Metoda folosita : este **Ganditi/Lucrati in pereche/ Comunicati**. Toti copiii colaboreaza , discuta, isi dau opinii, se consulta, comunica in vederea realizarii corecte a fisei., se afiseaza lucrarile, se prezinta de catre reprezentantii grupului, se completeaza (la nevoie) de catre celelalte grupuri.

3. REFLECTIE (10 MIN.)

Grupati la inceput in pereche, apoi in grupuri mici, copiii primesc sarcini diferite de lucru: astfel unii vor crea ghicitori iar cei cu inclinatie spre desen vor reprezenta animalul respectiv pe o fisa in cadrul grupurilor din care fac parte , altii vor sugera prin desen mesajele lor catre oamenii mari privind protectia si ingrijirea animalelor.

- copiii se consulta;

- colaboreaza cu alte grupuri ;

- compun mesaje (redate prin desen);

- reprezentantii alesi vor exprima oral ce au lucrat; se prezinta ghicitorile;

- educatoarea noteaza raspunsurile copiilor si mesajele

- se completeaza , daca e necesar. Metoda aplicata este **turul galeriei**.

Voi exemplifica cu cateva ghicitori create de copii: "

" E grasun , il cheama Ghita si scormoneste pamantul cu ratul", "

" Coadă ei este mare, stufoasa, roscata si fura puii din poata", "

" Se joaca cu motocei si mananca sorocei"

" Il cheama Grivei, latra si pazeste casa"

" E un animal ciudat, are trompa, fildesi ascutiti la circ este vedeta mare". Interesante mi s-au parut

ghicitorile create de un copil cu cerinte educative speciale care iubeste foarte mult animalele: "

"E adorabila, blanda, si ne da mie"

"Are urechi lungi, este tare dragalas, prietenos, inofensiv, fricos, saltaret, mai bun decat oamenii si este preferatul meu"

"Ne apara curtea , se da drept stapan , se infurie cand il sperii si te musca"

Mesaje "ticluite" de cativa copii:

“ Zgomotul ne deranjeaza”

“ Si noi avem nevoie de doctor”

“Ne place mult la plimbare!”

“Nu ne dati in ploaie si in frig”

“Copiii iubesc mult animalele”!

In incheierea activitatii, se interpreteaza cantecul “ Graiul animalelor”

Reflectii asupra lectiei

- discutiile in grup au ajutat copiii sa repete si sa-si extinda cunostintele;
- copiii au realizat conexiuni logice activizandu-si procesele de revizuire rapida;
- fiecare copil a devenit raspunzator de sarcinile in grup;
- ei s-au ajutat unii pe altii , au cooperat intre ei si s-au invatat reciproc;
- si-au impartasit ideile unii altora si au devenit competitive;
- au devenit mai curajosi, implicandu-se active pe tot parcursul activitatii;
- asezarea mobilierului le-a permis deplasarea libera si la celelalte grupuri comunicand in vederea realizarii sarcinilor date;
- desfasurat in aceasta atmosfera, copiii au fost mai relaxati si mai deschisi in comunicare.

Reflectii ale copiilor

“ m-am simtit fericit ca m-au ajutat copii”(C. R)

“am aflat multe despre animale de la colegii mei (H. D)”

“am spus ghicitori frumoase , toti la un loc”(C. G)

Evaluarea

- se face de catre copiii autoanalizandu-se , apreciindu-se intre ei iar in final isi acorda reciproc stimulente. medalioane cu animale.

Cauzele tulburarilor afective ale scolarului mic

**Înv. Man Daniela Dorina,
Școala cu clasele I-VIII „Romul Ladea” Oravița,
Jud. Caraș- Severin**

Mediul familial ocupa, dupa cum se stie,un loc central in constelatia factorilor determinanti a evolutiei individului. Copilul, fiinta inzestrata cu un uimitor potential de dezvoltare, foarte receptiv la influentele externe,pozitive sau negative,nu este un adult in miniatura ci doar un candidat la umanizare.

Fundamentarea personalitatii sale se realizeaza in mare masura in sanul familiei, care reprezinta “universul” afectiv, social, cultural al viitorului adult.Trasaturile si coordonatele personalitatii se cristalizeaza dupa modelul si natura situatiilor traite nemijlocit, repetat si intens de catre copil in mediul familial.Atitudinile parintesti au consecinte durabile asupra personalitatii in formare.De aceea singura atitudine valida in educarea copilului este cea de acceptare a lui. Ea presupune, inainte de toate, o dragoste rationala si spontana fata de copil, fara slabiciuni si rasfat, o dozare optima a frustrarilor adaptative, in raport cu trebuinta de autonomie a acestuia.

Cei doi parinti, desi sunt la fel de implicati, detin roluri diferite : mama asigura “caldura afectiva” indispensabila dezvoltarii mecanismelor de cunoastere si invatare, tatal, reprezinta, in primul rand, autoritatea si universul social, in procesul educativ al familiei.

Neintelegera dintre parinti, ale caror roluri sunt strans complementare, pune in pericol sentimentul de securitate al copilului si, in consecinta, armonia dezvoltarii personalitatii sale.Desigur, educatia familiala nu este completa fara ajutorul gradinitei si al scolii.

O ambianta familiala framantata de tensiuni, o atmosfera sufocanta a caminului prin inegalitatea atitudinilor parintesti, lipsa de afectiune intre soti “colorata” de neintelegeri, certuri ori acte de violenta, constituie tabloul unui mediu nefavorabil dezvoltarii normale a copilului.

Intr-un climat “nervos” si tensionat, greu ne putem astepta la rezultate scolare bune din partea copilului. Psihicul acestuia este traumatizat, el isi pierde treptat increderea in fortele proprii, devine irascibil, nestapanit, obraznic sau retras, timid, intr-un cuvânt “dificil” din punct de vedere pedagogic.

Examenul psihologic al copiilor proveniti dintr-o atmosfera de conflicte, de lupte si rivalitati perpetue, nu lasa loc indoielilor asupra prezentei unor “malformatii sufletesti”, provocate, fara voie, dar prin ignorarea efectelor, de catre parinti. Este cu totul exceptional sa nu descoperim la acesti copii urmarile clare ale conflictelor familiale, manifestate in devalorizarea eului, sentimentul de inferioritate, de nesiguranta, demobilizare rapida, in tendinte agresive. Deseori declara o adevarata aversiune fata de scoala.

Familia il pregateste pe copil pentru scoala, introducandu-l in lumea activitatilor curente, initiindu-l in deprinderi fundamentale si ajutandu-l, in acelasi timp, sa “descopere” multe notiuni. Fara acest ansamblu considerabil de achizitii si experiente, instruirea si educatia scolara ar fi, probabil, inoperante.

De dorit ar fi ca mediul familial al fiecarui elev sa fie ideal, permitandu-i acestuia sa se dezvolte firesc, protejat de cei care au aceasta responsabilitate. Realitatea nu concorda totdeauna cu dorintele si sperantele pedagogilor pentru ca fiecare individ este un unicat si intelege in felul sau sa-si organizeze viata lui si a familiei sale. In asemenea situatii responsabilitatea scolii creste si vorbim despre colaborarea scolii cu familia si in planul consilierii parintilor.

Proiect de consiliere în grup

**Inst. Verdeș Maria,
Școala cu clasele I-IV Sasca Mică, comuna Cornu Luncii,
județul Suceava**

Problema: Autoizolarea și autoetichetarea – două elemente ce favorizează ineficiența comunicării interpersonale

Scopul: Optimizarea comunicării interpersonale

Obiective:

1. Conștientizarea resurselor personale
2. Evitarea potențialelor persoane necompatibile
3. Minimizarea situațiilor nefavorabile unei comunicări interpersonale
4. Amplificarea numărului de relații interpersonale fructuoase

Grup țintă: 8 copii cu vârsta între 6 și 11 ani, de la Școala cu clasele I-IV XY

Durata: 4 ședințe + evaluarea

Ședința 1: Durata – 60 de minute

Tema – *Cine sunt eu? Cine ești tu?*

Obiective:- auto și intercunoaștere

- crearea de noi situații de comunicare interpersonală

☺ **JOC:** fiecare membru al grupului consiliat alege un jeton pe care poate fi desenat fie un animal, fie o plantă, fie un obiect cu care el se aseamănă, motivând alegerea

Ședința 2: Durata – 60 de minute

Tema – *Acesta sunt eu!*

Obiective: - auto și intercunoaștere

- descoperirea punctelor tari și slabe

© **ACTIVITATE:** membrii grupului consiliat prezintă lucrări proprii (desene, compuneri, poezii, lucrări practice, etc.) pe teme variate, după care urmează o discuție ce are ca scop evidențierea faptului că oricine poate dispune de o aptitudine, important rămânând faptul că fiecare dintre ei să se „lase descoperiți”.

Ședința 3: Durata – 60 de minute

Tema – *Așa aș vrea să fiu!*

Obiective:- crearea unei imagini de sine dezirabilă

- evidențierea necesității unei situații normale de comunicare interpersonală

© **CARNAVAL:** participanții trebuie să se costumeze în personaje cu care ar vrea să se identifice și să motiveze alegerea făcută.

Ședința 4: Durata – 60 de minute

Tema – *De ce nu pot? Cum aș putea?*

Obiective: - motivarea incapacității de a comunica interpersonal

- căutare de soluții viabile

- întocmirea unui proiect personal, a unui plan de viitor

Metode și tehnici: conversația, tehnica SWOT, reflecția personală, organizatori grafici de tip problemă-soluție

Ședința 5: Evaluare

Durata – 60 de minute

Tema – *Câștigul meu*

Obiective : - prezentarea câștigurilor în plan personal

- participarea la o situație de comunicare interpersonală cu persoane din afara grupului consiliat

Ședința follow-up (după 30 de zile de la Ședința 5)

Fiecare membru al grupului se prezintă într-un eseu de 30 – 40 de rânduri

Rezolvarea unor situații de comunicare interpersonală cu persoane ce dețin diferite funcții

Subiecților care nu prezintă aspecte pozitive după urmarea ședințelor de consiliere, li se propun noi planuri și proiecte

Proiectarea pedagogică a lecției de matematică în vederea realizării unor lecții active

**Institutator Marineta Olariu,
Școala cu clasele I-VIII Girov, județul Neamț**

“Legea superioară a existenței este munca creatoare prin care lăsăm în lume o urmă după ce nu vom mai fi, o operă care ne prelungește existența și după moarte.”

Leonardo Da Vinci

În consens cu principiile didacticii generale și cu obiectivele specifice incluse în programele de matematică, proiectarea scopului lecției de matematică, va avea în vedere faptul că formarea deprinderilor intelectuale este mai importantă decât însușirea izolată a cunoștințelor care vor fi însă activate permanent în procesul de rezolvare creatoare a exercițiilor și problemelor,

contribuind la cultivarea unor abilități(aptitudini) matematice, a unor principii și strategii cognitive adecvate .

Astfel, în definirea finalităților lecției în termeni cât mai clari și concreți, în utilizarea unor verbe adecvate care desemnează capacități implicate în actul învățării (a cunoaște, a înțelege, a analiza, a sintetiza, a rezolva) etc. învățătorul poate prefigura deja un mod de operaționalizare a obiectivelor concrete în direcția cultivării creativității. Respectând particularitățile programelor școlare și ale colectivului de elevi, învățătorul va ține seama permanent de cerințele definirii corecte a obiectivelor respective exprimarea acestora în funcție de elev și clasă, descrierea acțiunilor pe care trebuie să le realizeze subiecții pentru a ajunge la rezolvarea activă a sarcinilor; propunerea unor performanțe observabile și neobservabile, fapt ușurat în cazul matematicii de” algoritmi” de calcul și de rezolvare a problemelor; precizarea condițiilor generale în care vor fi rezolvate sarcinile și a celor specifice în cazul alegerii unor căi noi

Alegerea exercițiilor și problemelor pentru lucru în clasă se înscrie în tematica pedagogică a elaborării conținutului lecției care ocupă o poziție cheie în ansamblul celorlalte componente ale lecției, reprezentând principalul mijloc de realizare a obiectivelor propuse.

Fiind vorba de un obiectiv formativ de o mare complexitate –participarea activă a elevilor la lecții- învățătorul trebuie să respecte în acest sens cu și mai mare strictețe” rigorile selecției informației” respectiv a tipurilor de exerciții și probleme prezentate după „Metodica predării matematicii la clasele I-IV”. Astfel ținând seama de specificul personalității fiecărui elev și de calitățile intelectuale și moral-volitive ale clasei în ansamblu, învățătorul va trebui să reactualizeze permanent experiența copiilor în domeniul matematicii, să asigure o bază intuitivă corespunzătoare nivelului de dezvoltare a gândirii școlarului mic (cu numeroase exemplificări, concretizări, cu un material didactic viu ilustrativ etc.) bază intuitivă inclusă ca stimulent psihologic și în noile exerciții și probleme.

O activitate didactică intensă, creatoare se realizează prin propunerea unui conținut al lecției orientat spre:

- exerciții pentru conștientizarea algoritmilor de operare orală și scrisă, făcând apel la consistența actului de memorare, fără a bloca însă investigațiile creatoare ale elevilor;
- propunerea unor exerciții care să creeze premise pentru manifestarea participării investigative (de exemplu, exerciții cu grad sporit de dificultate pentru stabilirea și valorificarea relației de ordine între două sume neefectuate, exerciții pentru consolidarea deprinderilor de calcul, dar care stimulează mai mult” deducția logică”
- sarcini didactice legate de dificultăți și sugestii care apar în legătură cu ordinea operațiilor;
- rezolvări de probleme prin îmbinarea metodei analitice cu metoda sintetică, mergând până la stabilirea unei tehnici de evaluare precisă și eficientă
- valorificarea fișelor (de recuperare, de dezvoltare, de exercițiu) pentru individualizarea procesului de stimulare a originalității, inventivității, creativității elevilor;
- antrenarea elevilor în acțiuni de măsurare efectivă, de comparare a rezultatelor;
- formarea deprinderilor și strategiilor de măsurare, orientare în spațiu, calculare a unor dimensiuni, arii, rezolvări de situații-problemă, prin exersare pe modele concrete, activitate în teren;
- realizarea predării-învățării mărimilor și unităților de masă pe baza observației, a reprezentărilor intuitive și a confecționării unor unități sau subunități pe bază de modele concrete și inițiative personale ale elevului;
- permanenta valorificare a valențelor educative ale lecției de matematică(de geometrie în special), obiectivele formative respective fiind incluse în proiectul de

activitate pe prim plan, în strânsă legătură cu problematica psihopedagogică a activității.

În acest context al organizării unui învățământ matematic bazat pe formarea și cultivarea unor activități psiho-intelectuale indispensabile pentru rezolvarea și compunerea exercițiilor și problemelor din programele specifice ciclului primar –un rol decisiv îl are proiectarea pedagogică a activității de predare-învățare și în cadrul acesteia perfecționarea permanentă a lecției în direcția creșterii valorii sale educative.

Într-o lucrare de referință, coordonată de Ioan Cerghit se apreciază că pentru atingerea unor asemenea parametri superiori, specifici unui învățământ formativ trebuie asigurate două premise:

1. Deschiderea lecției către viață prin:

- a) valorificarea experienței de viață a elevilor (în două sensuri; valorificarea datelor și impresiilor deduse din ansamblul observațiilor și exemplelor cotidiene și încorporarea în lecție a datelor asimilate în mod spontan, neorganizat în afara școlii, din contactul cu alte surse de informare și influențare);
- b) prelungirea lecției în activități complementare (pregătirea suplimentară, observarea mediului, excursii didactice, colecționări, lecturi etc.);
- c) transferarea lecțiilor în cadrul vieții reale (prin rezolvarea unor probleme de creație într-un mediu concret: lotul școlar, laborator, cu date din activitatea social-economică, din mediul geografic etc.)

2. Accentuarea caracterului activ-participativ al lecției prin „angajarea deplină, individuală și colectivă a elevilor” și un sprijin didactic permanent pe metode active, participative, ceea ce face ca” învățarea să devină într-adevăr un act personal...până la implicarea deplină a subiectului, la identificarea lui totală cu sarcinile de învățare în care se vede antrenat”.

Bibliografie:

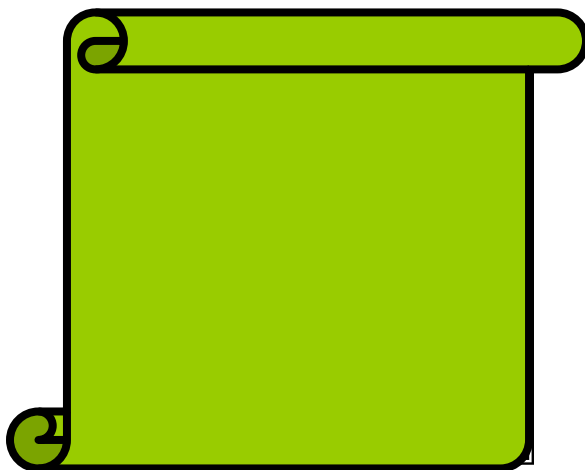
Dienes, J.P. – “Un studiu experimental asupra învățării matematicii”, E.D.P., București, 1973

Evseev, Ivan – “Jocurile tradiționale de copii”, Editura Excelsior, Timișoara, 1994

Dumitru, Al.,I. – “Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă”, Editura de Vest, Timișoara, 2000

Acesta este un proiect de activitate extracurriculară, la nivelul clasei sau al școlii, dar poate fi și la nivel interzonal sau interjudetean.

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL-interjudetean
editia a doua

Promovarea creatiilor transdisciplinare prin intermediul internetului, finalizate in revista cu acelasi nume

Initiator si coordonator de proiect, Inv. Sorina Ghiurca,
Scoala cu clasele I-VIII, Lespezi, Bacau

Colaboratori: cadre didactice din tara

Primavara, anotimpul renasterii si al bucuriei

ARGUMENTUL PROIECTULUI:

•Stimați colegi de la oraș,

„Eu sunt Mihai. Motivul pentru care noi, elevii din Școala Lespezi, împreună cu învățătoarea noastră am conceput această revistă este foarte simplu:

în locul plăcerii de a ieși cu colegii în parc, la bibliotecă, la teatru, pe stadion, la muzeu, la spectacole etc., preferăm, unii dintre noi să așternem pe coala albă de hârtie din gândurile noastre, să compunem poezii, să desenăm, să facem spectacole ... Atunci când vrem să ne relaxăm mergem în excursie la pădure, pe malul apei la pescuit, pe înaș la fotbal. Cred că este foarte plăcut pentru voi să vă desfășurați activitatea școlară în școli mari, luminoase, cu laboratoare de informatică, cu săli de sport, cu biblioteci, cu toate dotările unui învățământ modern. Noi sperăm că într-o zi vom învăța în aceleași condiții ca și voi.

Dacă aveți drum prin satul nostru bine-ar fi să poposiți și la școala în care învățăm! Dacă doriți vă putem trimite și o invitație la frumoasele noastre spectacole în care eu sunt un personaj îndrăgit din „Amintirile” inegalabilului Creangă...

Cu drag, colegul tău de la sat, Mihai.

Asa a început totul ...

Am reușit să finalizez acest proiect, dar intenția mea a fost de a nu mă opri aici.

Suntem la al saptelea număr al revistei :

„Anotimpuri in sunet, culoare, cuvânt”

Am reușit să public în numerele trecute din semestrul I al acestui an școlar: „Tristeti și frumuseți de toamnă” și „Sa păstrăm spiritul sărbătorilor de iarnă!” creațiile transdisciplinare ale unor elevi coordonați de învățătoare muncitoare și sufletiste din mai multe localități ale țării : Caraș Severin , Argeș, Brașov, Hunedoara , Buzău, Călărași, Bacău, Bihor, Suceava, Roman, Ilfov etc. Au fost extrem de operative și în timp scurt au trimis creațiile lor literare, activitățile de proiect din toamna și din iarnă aceasta, creațiile plastice.

Am luat legătura cu doamnele învățătoare și ne-am pus de acord asupra modului de desfășurare a activității noastre, fixând împreună scopul și am hotărât să dezvoltăm acest proiect educațional în care să antrenăm copiii din multe culturi ale țării , să completăm și să dezvoltăm aria lor de preocupare- scopul principal fiind ca ei să beneficieze de o cât mai completă informare și argumentare în acest domeniu iar creațiile lor să fie cunoscute.

SCOPUL PROIECTULUI :

- Stimularea creativității literare , plastice, transdisciplinare;
- Încurajarea interesului și a dorinței de a se cunoaște și de a forma noi cercuri de prieteni;
- Publicarea , fotografiilor cu elevii de la clase în revistă, câte un grup de elevi la fiecare număr;
- Monitorizarea întregii activități de creație prin afișarea pe „didactic.ro”, a revistei „Anotimpurile în sunet, culoare cuvânt,, , numărul tematic „Primavara, anotimpul renasterii și al bucuriei”;
- Dezvoltarea spiritului de colaborare între copii, în vederea realizării sarcinilor date;
- Publicarea în reviste a celor mai frumoase creații literare, a activităților desfășurate în acest anotimp;
- Organizarea unor activități cu ocazia zilei femeii, Pastelui, Floriile;
- Monitorizarea activităților de proiect prin filmări , casete video;
- Atragerea elevilor în activități de tip joc, concurs, concert, vizită;
- Realizarea unui schimb de experiență benefic elevilor și cadrelor didactice implicate, inclusiv la nivel național;

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- ~Să realizeze postere cu relațiile ce se stabilesc într-o prietenie și să cunoască împrejurările în care pot să-și păstreze relațiile de prietenie;
- ~Să cunoască avantajele de care beneficiază cei care au prieteni;
- ~Să știe să colaboreze, să ia exemple pozitive, în spiritul dreptății, bunătații, hărniciei și demnității prin exemple;
- ~Să-și exprime prin activități artistico-plastice și muzicale, sentimente, trăiri și impresii;
- ~Să participe alături de alți copii și adulți la acțiuni specifice;
- ~Să compună texte, poezii despre prietenie ,despre oameni și despre natură, despre venirea primaverii, ziua pasarilor, ziua femeii;
- ~Să publice creațiile lor în reviste și pe Web site-urile educaționale;
- ~Să aprecieze activitatea colegilor de implicare în realizarea acestui proiect;

BENEFICIARI PROIECTULUI:

Elevii din toate culturile țării, de la orașe și sate;
Coordonatorul proiectului : Înv. Sorina Ghiurcă;

Colaborator : cadre didactice din țară care doresc să se implice, sa participe la realizarea acestui proiect;

PERIOADA DERULARII PROIECTULUI:10 februarie 2009- 10 aprilie 2009

INSTITUȚII CARE IAU CUNOȘȚINȚĂ:

Inspectoratul Școlar al Județului Bacău;

Unitatile scolare din care participa elevii implicati , si ISJ-urile de care apartin;

RESURSE UMANE IMPLICATE:

Cadrele didactice care iau cunostinta de acest proiect prin intermediul „didactic. Ro”, care doresc colaborare ;

POPULARIZARE:

Revista „Anotimpuri în sunet, culoare, cuvânt”, editia doua, revista tematica cu numarul 7:

„Primavara, anotimpul renasterii si al bucuriei”

în care vom publica creațiile literare, plastice, etc. , transdisciplinarul cu tema : „Primavara, anotimpul renasterii si al bucuriei!”

Articole pe internet legate de activitatea desfășurată;

Editarea revistei;

Albume cu desene , colaje;

Antrenarea părinților în derularea proiectului;

CONDIȚII CONTRACTUALE:

Lucrările se vor realiza de elevi sub supraveghere și îndrumarea cadrelor didactice implicate;

Fiecare poate trimite două, trei lucrări-desene scanate, colaje fotografiate și scanate;

Clasele a patra pot realiza câte un eseu despre natura în acest anotimp;

Clasele mici pot trimite doar desene si colaje;

Se primesc si lucrari colective;

La sfârșitul anului, în revista tematica cu numarul 8,

„Vara, anotimpul prietenilor si al vacanțelor” se va face evaluarea activității;

Conditii de tehnoredactare:

Textele scrise vor fi în Times New Roman, caractere 11, cu diacritice.Fiecare lucrarea trebuie sa contina:titlul lucrarii, numele autorului, clasa, scoala , invatatorul coordonator(in cazul in care trimiteti mai multe lucrari, se vor specifica la finalul setului de lucrari trimis, amanuntele legate de clasa, scoala, localitate ..etc)

Lucrările se trimit până pe data de 10 aprilie, 2009 pentru a putea fi editata si expediata pana la data de 1 mai , 2009.

Toți elevii participanți vor primi diplome de participare.

Revista se va afișa pe „www.didacic. ro” după data de 1 mai.

Fiecare coordonator la clasă va primi diploma de participare la acest proiect interjudetean.

Vor avea prioritate cei care au paticipat la primele editii ale acestui proiect.

Revistele sunt publicate la editura Rovimed Publishers , au issn, iar pretul unei reviste , inclus tva, este de 7 lei.(fiecare colaborator va primi la finalul acestei editii si un protocol de colaborare, semnat si stampilat la scoala coordonatoare, incluzad conditii contractuale).

Cand se trimit creatiile se trimite si comanda de reviste, adresa unde vor fi expediate – minim 5 reviste-cu plata ramburs.

Avand în vedere ca termenul de realizare si strangerea materialelor este de mai bine de doua luni , imi asum responsabilitatea selectarii materialelor trimise de dvs, informandu-va de decizia luata!

Educația ...încotro?

Inst. Camelia Suru
Școala cu cls. I-VIII „Romul Ladea” Oravița
Caraș-Severin

Trăim în mileniul III, secolul 21. Trăim într-o lume modernă, care beneficiază de mijloace de informare dintre cele mai variate, sofisticate, de o educație solidă, capabilă să înalțe omul pe cele mai înalte culmi.

De mii de ani, românul a fost un om cu o mare capacitate intelectuală, recunoscut în întreaga lume pentru invențiile și inteligența sa. Și totuși, datorită bazelor sale educative puse de dascăli cu un desăvârșit talent pedagogic.

Astăzi, când parcă știința și tehnica au atins apogeul și ne putem bucura de o gamă largă de mijloace informative, cei care au parcă de suferit de pe urma acestora sunt chiar copiii noștri, cărora încercăm cu înfrigurare să le punem la picioare totul...

Beneficiază de cea mai bună educație în școli, dar totuși, parcă tot mai mulți copii și adolescenți îngroașă rândurile celor cu comportamente deviante, necorespunzătoare, care se abat de la normele considerate normale.

Generațiile de elevi care calcă pragul școlilor nu mai sunt ca altădată, cu respect și o oarecare teamă sau rușine de cadrul didactic care-l formează. Își permit să le vorbească urât, să-i jignească, să le critice chiar îmbrăcămintea și chiar să le batjocorească felul de a fi. Tot mai mulți adolescenți vin la școală cu telefoane mobile și alte accesorii scumpe, îmbrăcați extravagant, cu fustițe mult prea scurte ce arată lipsa decenței fetelor noastre.

Profesorii, dragii noștri deschizători de drumuri, și-au pierdut în ziua de azi autoritatea de altădată. Sunt arătați cu degetul de elevi, ba pentru încălțările ponosite, ba pentru geanta uzată de trecerea anilor, ba și pentru chipurile lor îmbătrânite parcă de tristeți...

Ce e de făcut? Cine oare să fie de vină? Lipsa resurselor materiale din România? Faptul că profesorii au salarii prea mici și nu își permit să trăiască modern, precum elevii lor de bani gata?

Da, bineînțeles că este motivul principal de la care pleacă totul. Chiar dacă avem oameni de valoare incontestabilă care veghează necondiționat asupra destinului copiilor noștri, totuși, se pare că legile din țara noastră nu pun prea mare preț pe acest lucru.

Să fie acest comportament deviant al copiilor rezultatul unui dezechilibru afectiv? Da, este și acesta un motiv.

Carențele afective pe care le resimte copilul în familie, precum și carențele educative care se manifestă în special în mediile defavorizate pot duce la izbucniri negative în comportamentul copiilor, chiar la acte antisociale.

Devierile comportamentale cum sunt: minciuna, violența, copiatul la ore, fumatul ostentativ, folosirea unui limbaj vulgar, refuzul de a saluta, absenteismul, atitudinile nonconformiste etc. sunt situații frecvent întâlnite cu care se confruntă cadrele didactice.

Copii de-o șchioapă care abia învață să citească și să scrie, dar care înjură ca la ușa cortului și au chiar scilipiri diabolice de răutate în ochi, răspund jignitor înapoi, folosesc expresii vulgare și ajung să ridice mâna la cei care le-au dat viață...

Totși merg la școală, beneficiază de educație, dar totuși, se pare că nu învață nimic... sunt atrași de jocuri de noroc, de Internet, unde aleg să afle fel de fel de lucruri care le influențează negativ comportamentul... se uită la Știri unde văd numai orori pe care ajung să le imite...

Și totuși, în școli îi învățăm să deosebească binele de rău, îi învățăm că în viață greutățile nu trebuie evitate, ci învinse, că fericirea vine atunci când sunt învingători într-o situație și nu atunci când o evită... că nu banii și aroganța conduc lumea, ci bunul simț și inteligența... dar degeaba! Comportamentul lor duce încet, încet, spre o criză în educația

românească . Școlile au devenit nu sanctuare ale însușirii bunei purtări, ci teritorii de violență, chefuri deochiate, injurii și chiar... locuri pentru partide de amor fierbinți...

Ce să ne mai tot întrebăm cum de am ajuns în această situație? Cert este că totul a pornit de la instaurarea democrației . unii membri ai societății românești au înțeles greșit acest concept. Și pentru elevii noștri, cei cu comportamente necorespunzătoare, democrația înseamnă „permisivitate excesivă”, în sensul că „fiecare are dreptul să facă tot ceea ce dorește”.

Total va duce spre un inevitabil dezastru, dacă nu încercăm cumva să îl oprim!

Haideți să acordăm mai multe șanse învățământului românesc! Să facem reguli stricte ce trebuie respectate în școli și să fim mai autoritari cu noi înșine!

Toate școlile din țară ar trebui să beneficieze de paznici, atât pe timpul zilei, cât și noaptea, de psihologi care să consilieze elevii-problemă și pe părinții acestora și de resurse umane specializate care să știe să-și apropie copiii, să-i înțeleagă, dar și să le impună respectul.

De asemenea, trebuie consolidată puntea comunicării între familiile elevilor și școală pentru că se știe că acestea reprezintă adevărații piloni ai educației, cei mai importanți factori educaționali.

Școlile, ca și instituții de învățământ, ar trebui mult îmbunătățite și dotate cu aparaturi performante care să atragă elevii și să-i facă să dorească să învețe.

Dar toate acestea ar fi posibile doar dacă învățământul românesc ar avea o bază materială solidă. Dar, din păcate, pentru guvernării noastre, aceasta pare a fi o piedică de netrecut... „Nu sunt bani!”, iar noi, cu frunțile plecate , cu bani puțini, dar mult bun simț, continuăm să scoatem din mâinile noastre generații de aur, chiar dacă răsplata e mult prea mică pentru munca noastră, **o muncă nobilă**, aceea de a „crește” OAMENI...

Exerciții interactive pentru învățământul primar

Inst. Adriana Caciuc,

Școala cu clasele I-VIII nr.1 Al. I. Cuza, Fălticeni, județul Suceava

Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. Interactivitatea presupune atât cooperarea , cât și competiția. Ambele implică un anumit grad de interacțiune, în opoziție cu comportamentul individual. Interacțiunea stimulează efortul și productivitatea individului și este importantă pentru a-și descoperi propriile capacități și limite, pentru autoevaluare.

Metodele active folosite nu au fost un scop în sine. Ele au fost utilizate pentru a-l face pe elev partener în procesul de educație, pentru a-l determina să comunice. Discuțiile în grup au fost utilizate cu scopul de a oferi elevilor posibilitatea participării efective la discuție, fie pentru a găsi modalitățile de soluționare a unor probleme. Folosirea lor îi antrenează pe elevi în observarea și analiza manualului, în comentarea unor răspunsuri date pe parcursul abordării unor teme, îi lasă să se completeze reciproc.

Am considerat necesar ca elevii să cunoască regulile ce trebuie respectate în timpul discuției în grup: persoanele nu vorbesc în același timp, persoana care vorbește nu trebuie întreruptă, ideile celorlalți trebuie ascultate cu atenție, chiar dacă nu sunt de acord cu ele, nu râdem de ideile celorlalți.

„Oglinda fermecată”

Este ales un elev căruia fiecare coleg îi va scrie pe o foaie de hârtie trei lucruri frumoase, trei aspecte pozitive referitoare la cel caracterizat.

Elevul caracterizat are sarcina să-și adune biletele, nesemnate, și să le dea citire în fața clasei.

În fiecare oră se va face portretul altui elev. Biletele rămân la elevul portretizat.

„Evantaiul”

Clasa se împarte în două grupe a 4 elevi. În cadrul fiecărui grup, fiecare elev „colectează” însușiri ale persoanei sale de la ceilalți membri ai grupului. Acestea sunt scrise pe o foaie de caiet, pe verticală. Se pliază foaia după ce s-a scris câte o însușire, astfel încât nici elevul caracterizat să nu poată citi, nici ceilalți care scriu.

După ce s-au colectat aceste însușiri, se desface foaia și fiecare elev citește ceea ce apare scris pe foaie, în dreptul numelui său. Se precizează care însușire l-a surprins și se argumentează.

Însușiri: harnic, supărăcios, atentă, deștept, bun cântăreț, etc.

„Tunelul valorilor”

Copiii se așază pe două șiruri. Din fiecare rând, un elev va trece printre șiruri. Fiecare copil din șir îi adresează câte o apreciere. La final se așază la capătul șirului de unde a plecat.

„Eu sunt....Tu ești..”

Jocul se desfășoară sub formă de ștafetă.

Primul copil iese în față și spune **“eu sunt cuminte, ordonat, rareori neatent – tu ești ...”** și numește alt copil, căruia îi spune și o însușire, de exemplu: vorbăreț.

Următorul copil poate prelua însușirea dacă crede că i se potrivește, iar dacă nu, va răspunde în felul acesta: **“eu sunt silitor, ascultător, dar nu sunt vorbăreț – tu ești ...”**

Scopul este comunicarea în grupul de elevi și cunoașterea fiecăruia cu calități și defecte.

“Și eu sunt ca tine!”(molecula identitară)

Jocul este interactiv. În fața clasei sunt niște scaune. Coordonatorul jocului zice: “Să se așeze pe scaune toți copiii cu părul blond”; apoi “Să se așeze pe scaune toți copiii cu ochi albaștri.” Sau: “Să se așeze pe scaune toți copiii care sunt silitori”, “Să se așeze pe scaune toți copiii cărora le plac activitățile extrașcolare.”, “Să se așeze pe scaune toți copiii cărora le place să picteze.

Metoda „Acvariul”

Elevii clasei sunt așezați în formă de U. În mijlocul spațiului de la U se așază 4 scaune care vor fi ocupate de 4 elevi. Aceștia sunt peștișorii din acvariu. Ei dezbate problema pusă în discuție. Ei sunt auziți de elevii de pe margine. Dacă un elev de pe margine vrea să intervină în discuție trebuie să vină în centru, să-l bată pe umăr pe altul decât pe cel care discută și să treacă în locul lui, să-l contrazică pe cel cu care nu este de acord. În discuții elevii pot fi ajutați de învățător prin întrebări de tipul : Cine a procedat corect ? De ce ?; Cine a procedat greșit ? De ce ?; Cum ar fi trebuit să procedeze ?

Se urmărește ca în discuție să fie antrenați toți elevii. Temele pot fi din diferite domenii, nu doar educație civică: „Drepturi și îndatoriri”, „Despre situații obișnuite și situații excepționale”, „Despre conflicte și violență”, în orele de lectură: „Corbul și vulpea”, „Greierile și furnica” de La Fontaine. „Amintiri din copilărie” de Ion Creangă, etc.

Această metodă s-a dovedit de un real folos în dezvoltarea abilităților de comunicare ale copiilor, fiecare s-a simțit implicat și a avut ceva de spus. Cel mai important a fost că nu a trebuit să îl întrebe nimeni, ci a putut să ia singur cuvântul și să își exprime părerea. Elevii au fost mai timizi la început, dar pe parcurs au învins timiditatea, reușind chiar să realizeze și o activitate de „Debate”.

Metoda „Debate”

Este o metodă creativă care se aplică în cadrul unui grup care a fost împărțit în două subgrupe: unii vor aduce în dezbateri numai argumente în susținerea temei puse în dezbateri (grupul pro) și altul care va aduce numai argumente împotriva (grupul contra). În timpul dezbaterii, cei din grupul „contra” vor încerca să critice problema supusă atenției lor. Învățătorul va juca rolul juraților, care va decide care grup a fost mai productiv. După aproximativ 10 minute li se cere să schimbe rolurile: cei care au adus argumente „pro” să caute noi argumente „contra” și

invers. Această regulă nu va fi anunțată de la început și ea creează pe moment o anumită stare de rumoare printre participanți, care sunt solicitați astfel să vadă „ambele fețe ale medaliei”. Metoda a fost aplicată cu succes pe 2 grupe a câte 4 elevi la lecția „Norocul și Mintea” de Ion Luca Caragiale. Tema pusă în discuție a fost:

Voi cu cine v-ați întovărăși la drum? De ce?	
Cu Norocul	Cu Mintea
- să nu mi se întâmple nici o nenorocire; - să găsesc bani; - să nu dea peste mine o mașină;	- să știu unde să caut leacuri; - să pot învăța lucruri noi; - să știu să mă descurc dacă mă rătăcesc;

Acestea sunt doar câteva dintre răspunsurile copiilor, la un moment dat ei trebuind să combată argumentele celeilalte grupe. „Nu ai nevoie să cauți leacuri, pentru că nu te calcă mașina, fiindcă ai noroc”, etc.

Pe parcursul desfășurării acestor tehnici de lucru am observat că elevii se exprimă din ce în ce mai liber, își exprimă fără blocaje emoționale ideile și sentimentele. Am urmărit dezvoltarea abilităților de comunicare asertivă, de lucru în echipă, de ascultare activă, toleranță față de opiniile celorlalți. Toate aceste aspecte mă îndreptățesc să cred că aplicarea acestor tehnici au ajutat elevii să comunice mai ușor în fața celorlalți.

SĂ CRESC MARE, SĂNĂTOS ! **Proiect educațional**

Instit. Grecu Elena Daniela
Grădinița nr. 24 „Licurici”, Brasov

Continuare din nr. 7

IMPACTUL PROIECTULUI:

Realizarea unei legături mai strânse între reprezentanți ai centrelor medicale și unitățile de învățământ;

FOLLOW-UP: - continuarea schimbului de experiență peste durata stabilită de protocol

PLANIFICAREA TEMELOR

ABC – ul Sănătății – vizionare film didactic sanitar- octombrie

1. vizionarea unui film de educație sanitară;
2. informarea părinților asupra necesității derulării acestui proiect;
3. stabilirea acțiunilor și a modului de desfășurare a acestora;

NU TE TEME DE MEDIC- noiembrie

~Vizită la cabinetul medical și cabinetul stomatologic.

~Joc didactic : „Stația curățeniei”

~Convorbire : „Să nu ne temem de doctorul „vaccin” .

~Joc de rol : „De-a doctorul”, „Micii sanitari”

.IGIENA PERSONALĂ - decembrie

~Memorizare : „Prietenii” de Dan Faur

~Lectură după imagini : „La spălător”

~Povestire creată de educatoare : „Murdărel și Murdărica”

~Desen decorativ:„Șervețelul”

~ “Știați ca...” – întâlnire cu medicul de familie

FIECARE OM ESTE UNIC.- ianuarie

~Observare-„Acesta sunt eu”

~ Desen după natură „Chipul prietenului meu”

~Proverbe, zicători, expresii despre om.

~ « Știați că... » întâlnire cu medicul de familie

IGIENA PERSONALĂ- februarie

~Memorizare :„Prietenii” de Dan Faur

~Lectură după imagini :„La spălător”

~Povestire creată de educatoare :„Murdărel și Murdărica”

~Desen decorativ:„Șervețelul”

~ “Știați ca...” – întâlnire cu asistenta gradinitei

ACTIVITATE ȘI ODIHNĂ- martie

~Convorbire :„Când și cum învăț ?”

~Activitate practică :„Jurnalul unei zile”

~Jocuri de mișcare în aer liber:„Aer, soare și mișcare
Sănătate și vigoare”

~Joc muzical :„Dacă vesel se trăiește.”

~Memorizare :„Gimnastica de înviorare” de Ana Ruse
„Minte sănătoasă”
„Beneficiile sportului”

SĂ MÂNCĂM SĂNĂTOS- aprilie

~Povestirea educatoarei :„Cum mâncăm ?” de Silvia Dima

~Activitate practică:„Salată de fructe”

~Joc de rol:„De-a bucătăresele”

~Poveste creată :„Microbii-dușmanii noștri”

~Știați că...- Dulciurile....

- Sănătatea alimentației.....

CUM SĂ NE FERIM DE PRIMEJDII- mai

~Convorbire :„Sănătatea –bunul cel mai de preț”

~Lectură după imagini :„Prevenirea accidentelor acasă, la școală, pe stradă.”

~Memorizare :„Fuga pe fereastră”

~Evaluare

„ SA CRESC MARE SANATOS”! – iunie

-concurs de cunoștințe generale pe teme de educație sanitară

1. participarea la un concurs tematic de cunoștințe generale cu diplome și premii pentru toți copiii

2. realizarea de lucrări tematice (Corpul omenesc, Cabinetul medical, Alimentele din viața mea, Sportul meu preferat etc.);

jocuri și întreceri sportive pentru copii în aer liber;

Stimați colegi colaboratori:

În primul rând aș dori să vă adresez mulțumiri în nume personal dar și al editurii Rovimed Publishers pentru calitatea materialelor trimise și pentru faptul ca ați ales colaborarea cu noi.

Dacă intenționați să publicați în continuare în revista Didactica nr.9 va rog să țineți cont de următoarele cerințe pentru tehnoredactare:

- Lucrarea de 1,2 pagini se trimite pe adresa de e-mail ghiurca_sorina67@yahoo.com;
- Tehnoredactarea se face în Times New Roman, cu fontul 11, la un rând, marginile egale de 20 mm, titlul se va scrie cu 14, iar sub titlu, la un rând, va fi trecut numele autorului materialului, școala, localitatea, județul.
- La finalul materialului veți scrie adresa unde veți primi revista cu plata ramburs.
- Articolul poate avea și bibliografie, iar proiectele educaționale, parteneriatele, etc. pot fi însoțite de 1, 2 fotografii pertinente. Vă amintesc costul revistei, inclus TVA: 17 RON + taxa poștală.

O primăvară minunată în casă și în suflet!

1. Bun venit, primăvară!	pag.3
2. Sărbătoarea mărțișoarelor	pag.6
3. Un copil căruia trebuie să-i găsim calea spre excelență	pag.8
4. Natură, drumeție, prietenie	pag.9
5. Hiperactivitatea la copii	pag.11
6. Rolul de cadru didactic	pag.14
7. Dezvoltarea creativității	pag.15
8. Jocul didactic-verigă a învățării	pag.17
9. Metodologia didactică între rutină și creativitate	pag.19
10. Motivația în activitatea de învățare școlară	pag.21
11. Abandonul școlar-cauze și soluții în reducerea lui în școala noastră	pag.23
12. Suport de proiect de parteneriat educațional cu familia	pag.24
13. Dramatizarea, o modalitate de reprezentare scenică a textului epic	pag.26
14. Testarea la matematică	pag.28
15. Parteneriat educațional „Și noi putem educa așa”-program de educație a părinților-	pag.30
16. Proiect de consiliere a părinților	pag.32
17. Proiect educațional « Să iubim ce-i frumos »	pag.34
18. Metode alternative de abordare a serbărilor în grădiniță	pag.36
19. Învățarea istoriei locale prin activități bazate pe proiecte de grup	pag.39
20. Integrarea jocului didactic în orele de matematică la clasa I	pag.40
21. Valențe formative ale jocului didactic matematic în învățământul primar	pag.42
22. Program național de stimulare a interesului pentru educație fizică și sport în rândul preșcolarilor și școlarilor mici- Kalokagathia “ Sport, mișcare, sănătate”	pag.43
23. Tratarea diferențiată și individualizată în ciclul primar	pag.45
24. Abordarea interdisciplinară prin jocuri didactice	pag.47
25. Metode și condiții de cultivare a creativității elevilor	pag.51
26. Proiect educațional „De la grădiniță la școală »	pag.53
27. Strategii didactice moderne utilizate în procesul instructiv-educativ la ciclul primar	pag.54
28. Învățarea matematicii prin implicarea elevilor în situații practice de viață	pag.57
29. Tratarea diferențiată a elevilor din ciclul primar	pag.59
3. Tehnici argumentative utilizate în procesul didactic	pag.61
31. Educația moral – civică	pag.63
32. Prevenirea abuzului și violenței în familie	pag.65
33. Proiectarea pedagogică a lecției de matematică în vederea realizării unor lecții active	pag.66
34. Proiect de lecție după modelul err	pag.68
35. Cauzele tulburărilor afective ale școlarului mic	pag.70
36. Proiect de consiliere în grup	pag.71
37. Proiectarea pedagogică a lecției de matematică în vederea realizării unor lecții active	pag.72
38. Proiect de parteneriat interjudetean „Primăvara , anotimpul renasterii si al bucuriei”	pag.75
39. Educația ...încotro?	pag.78
40. Exerciții interactive pentru învățământul primar	pag.79
41. Să cresc mare , sănătos! proiect educational	pag.81